

JAKAB APOSTOL LEVELE

Biblia-tanulmányok

Biblia-tanulmányok
(2014. október–december)

JAKAB APOSTOL LEVELE

Spalding Alapítvány
Budapest, 2014

A tanulmányokat összeállította:
Kovács Zoltán, Prancz Zoltán, Reisinger János,
Somogyi Lehel, Soós Attila, Vankó Zsuzsa

Kiadja a SPALDING ALAPÍTVÁNY
2051 Biatorbágy, Fűzes u. 83/A
Telefon: 06-23/820-830; 06-20/569-7510;
e-mail: spalding@spalding.hu
Felelős kiadó: az alapítvány kuratóriumának elnöke
Borítóterv: Füleky Adrienn
Tipográfia és nyomdai előkészítés: Spalding Alapítvány
Nyomdai munkák: A. D. 2001. Kft., Győr
Felelős vezető: Illés Zoltán
ISBN 978-615-5488-02-3

TARTALOM

Bevezetés	7
<i>1. tanulmány – október 4.</i>	
Jakabról és levele címzettjeiről	9
<i>2. tanulmány – október 11.</i>	
A hit próbája (Jak 1,2–12)	28
<i>3. tanulmány – október 18.</i>	
A kísértésekről (Jak 1,13–18)	44
<i>4. tanulmány – október 25.</i>	
Isten Igéjének cselekvő elfogadása (Jak 1,19–27)	57
<i>5. tanulmány – november 1.</i>	
A személyválogatás súlyossága és legyőzése (Jak 2,1–13)	67
<i>6. tanulmány – november 8.</i>	
A hit és a cselekedetek (Jak 2,14–26)	80
<i>7. tanulmány – november 15.</i>	
Óvás a nyelv bűneitől (Jak 3,1–12)	97
<i>8. tanulmány – november 22.</i>	
A felülről jövő bölcsesség (Jak 3,13–4,3)	109
<i>9. tanulmány – november 29.</i>	
Az alázat fontosságáról – I. rész (Jak 4,4–10)	118

10. tanulmány – december 6.

Az alázat fontosságáról – 2. rész (Jak 4,11–17) 131

11. tanulmány – december 13.

**A gazdagság veszélye az utolsó napokban
– béketűrés az Úr eljöveteleig (Jak 5,1–9) 142**

12. tanulmány – december 20.

**Békességes tűrés a szenvedésben és a betegségben
(Jak 5,10–16) 155**

13. tanulmány – december 27.

Az illési ima (Jak 5,17–20) 170

Igék minden napra (október – december) 182

Bevezetés

Ebben a negyedévben Jakab apostol levelét tanulmányozzuk versről versre. A levél tartalmát, üzenetét úgy foglalhatjuk össze, hogy a gyakorlati kereszténység tankönyve ez a bibliai irat, amely „a hit cselekedeteiről” szól. A levél nyelve egyszerű, lényegre törő, és bőven alkalmaz a mindennapi életből vett hasonlatokat. Úgy is mondhatnánk, hogy Jézus tanító stílusának a hatása érződik rajta. A Mestert igyekszik követni a szerző tömör, elevenre tapintó megfogalmazásaival és szemléltetéseivel. Egyes tanulmányok bővebbek, és mélyenszántó gondolatokat tartalmaznak. Örüljünk, és értékeljük ezeket! Ne legyünk hasonlóak azokhoz, akiket így szólít meg az Írás:

„Mert noha ez idő szerint tanítóknak kellene lennetek, ismét arra van szükségetek, hogy Isten beszédeinek kezdő elemeire tanítson valaki titeket, és olyanok lettetek, mint akiknek tejre van szükségetek, és nem kemény eledelre. Mert mindaz, aki tejjel él, járatlan az igazságnak beszédeiben, mivelhogy kiskorú. Az érett korúaknak pedig kemény eledel való, mint akiknek mivoltuknál fogva gyakorlottak az érzekeik a jó és rossz között való különbségtételre. Annak okáért elhagyván a Krisztusról való kezdetleges beszédet, törekedjünk tökéletességre...” (Zsid 5,12–6,1)

Adjunk hálát Istennek azért, hogy a szombatiskolák által is növekedhetünk ismeretben, hitben, valamint hitbeli cselekedetekben!

„Semmi sem olyan alkalmas értelmi képességeink erősítésére, mint a Biblia tanulmányozása. Semmilyen más könyv nem képes arra, hogy oly mértékben felemelje a gondolatainkat és meglevenítse képességeinket, mint a Biblia mélységes és nemes igazságai. Ha úgy tanulmányoznánk Isten Igéjét, ahogy kellene, akkor olyan széles látókörre, nemes jellemre és állhatatos céltudatosságra tehetnénk szert, amivel csak ritkán találkozhatunk manapság...

A Szentírás bizonyos részei annyira nyilvánvalóak, hogy nem lehet félreérteni őket, vannak azonban más szakaszok, amelyek jelentése mélyen fekszik, nem lehet egy pillanat alatt, azonnal meglátni őket. Igehelyet igehellyel kell egybevetni ennek érdekében. Alapos kutatásra, imádságos elmélkedésre van szükség. Az ilyen tanulmányozás gazdag jutalmat hoz. Ahogy a bányász felfedezi az értékes érceket, amely a föld felszíne alatt rejtőzik, ugyanúgy talál nagy értékű, rejtett kincseket a Bibliában Isten Igéjének állhatatos kutatója, olyan kincseket, amelyek a felületes kereső szeme előtt rejtve maradnak. A szívünkben forgatott ihletett igék pedig az élet forrásából kiáradó, üdítő folyamok. (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*. 77–78. o.)

I. tanulmány – 2014. október 4.

Jakabról és levele címzettjeiről

Az Újszövetségben Jakab névvel szereplő személyek közül ki lehetett a levél szerzője?

1

Jak 1,1 | Jakab, Istennek és az Úr Jézus Krisztusnak szolgálja, az elszórtan levő tizenkét nemzetségnek; üdvözetemet.

Mk 6,3/a | Avagy nem ez-e az az ácsmester, Máriának a fia, Jakabnak, Józsnak, Júdásnak és Simonnak pedig testvére?

Ap csel 1,13 | Mikor bementek, felmentek a felsőházba, ahol szállva voltak: Péter és Jakab, János és András, Filep és Tamás, Bertalan és Máté, Jakab, az Alfeus fia, és Simon, a zelóta, és Júdás, a Jakab fia.

Mk 15,40 | Voltak pedig asszonyok is, akik távolról nézték, akik között volt Mária Magdaléna, és Mária, a kis Jakabnak és Józsnak anyja, és Salomé.

Ki jöhet érdemben szóba az újszövetségi iratokban szereplő Jakabok közül a levél szerzőjeként? Miért fontos egyértelműen azonosítanunk a szerző személyét, amennyiben ez lehetséges? Hogyan járul ez hozzá a levél üzenetének pontosabb megértéséhez?

Nem kíván különösebb bizonyítást az, hogy milyen jelentősége van egy szerző ismert voltának ahhoz, hogy tisztán értsük művét. Nyilván egészen más szemmel olvassuk és értjük Jakab levelét is, ha tudjuk, honnan indult, milyen pályát futott be, hova érkezett el szerzője a személyes keresése és küzdelmei, Istennel járása során. Alapvetően ez hitelesíti felhívásait, üzenetét.

A levél írója nincs közelebbről meghatározva, így minden bizonnyal egy általánosan ismert Jakabról van szó. Természetesen az Újszövetségben kell keresnünk a szerzőt, az abban említett Jakabok között. A név a héber Jákob név görögösített formája, ezért nem csodálkozhatunk azon, hogy gyakran találkozunk vele.

Az újszövetségi iratok öt Jakabot említenek név szerint, akik tehát valójában Jákobok voltak:

- *Jakab, Zebedeus fia, János testvére, a tizenkét apostol egyike* (Mt 4,21; 10,2; 17,1; Mk 1,19. 29; 3,17; 5,37; 9,2; 10,35–41; 13,3; 14,33; Lk 5,10; 6,14; 8,51; 9,28. 54; Ap csel 1,13; 12,2);
- *Jakab, Alfeus fia, szintén a tizenkét apostol közül* (Mt 10,3; Mk 3,18; Lk 6,15; Ap csel 1,13);
- *Jakab, egy Júdás nevű apostol [nem iskariótes] apja* (Lk 6,16; Ap csel 1,13);
- *Jakab, Mária fia, a „kis Jakab” – egyes magyarázatok öt Alfeus fiával azonosítják* (Mt 27,56; Mk 15,40; Mk 16,1; Lk 24,10);
- *Jakab, „az Úr testvére”, aki az első jeruzsálemi gyülekezetben vezető szerepet töltött be* (Mt 13,55; Mk 6,3; Ap csel 12,17; 15,13; 21,18; 1Kor 15,7; Gal 1,19; 2,9; Gal 2,12; Jak 1,1; Júd 1,1).

Mindezek közül az ötödik lehetőség a legvalószínűbb. A többi Jakab szerzősége is felbukkan időről időre egyes írásmagyarázóknál.

„Júdás apja túlságosan ismeretlen ahhoz, hogy komolyan szóba jöhessen, és tulajdonképpen ugyanez igaz Alfeus fiára is.

Zebedeus fia viszont ismertebb volt a tizenkét tanítvány között, de vértanúságának időpontja – kb. Kr. u. 44; vö. Ap csel 12,2 – túlságosan korai a levél megírásához. Így csupán az Úr testvére marad, aki egyértelműen a legismertebb Jakab volt az ősegyházban.

Ezt támasztja alá az a tény is, hogy Jakab levele és az Ap csel 15,13–21-ben szereplő, Jakabnak tulajdonított beszéd között a görög nyelvben jellegzetes hasonlóságok vannak. Ezt a nézetet tovább erősíti, hogy a levél gyakran hivatkozik Jézus tanítására, jellegzetesen zsidó hangulata van, valamint hogy a szerző »a szórványban élő tizenkét törzsnek« címezi a levelet, ami arra utal, hogy ismert, tekintéllyel rendelkező személy volt... Ennélfogva megalapozottan állíthatjuk, hogy a levelet Jakab, az Úr testvére írta...

A Jak 2,14–26 és Pál közti kapcsolat... miatt a levél valamivel azután keletkezhetett, hogy Pál tanítása elterjedt és ismertté vált, de még azelőtt, hogy Jakab és Pál találkozott volna a jeruzsálemi zsinaton... *Jakab levele talán valamikor a 40-es évek elején vagy közepén keletkezhetett.* Nem hallunk a zsidó- és pogánykeresztények közötti ellentétről (amit joggal várhatnánk, ha a levelet a jeruzsálemi zsinat után írták).” (D. A. Carson–Douglas J. Moo: *Bevezetés az Újszövetségbe*, KIA, Budapest, 2007, 610–611., 615. o.)

„Josephus Flavius I. századi történész feljegyzi (*Antiquities* XX. 9.1), hogy Jakab Krisztus után 62-ben vértanúhalált halt, ezért a levélnek ennél korábban kellett keletkeznie. A levél nem utal a jeruzsálemi apostoli gyűlésre (Kr. u. 49-ben), amelyben Jakab oly tevékenyen részt vett, ezért valószínű, hogy *Kr. u. 45 és 48 között keletkezett.* (J. Ronald Blue: *Jakab levele*. In *A Biblia ismerete kommentársorozat*, VIII., KIA, Budapest, 1998, 202. o.)

2 *Milyen hatalmas kiváltságban volt része Jakabnak hosszú időn keresztül a saját otthonában? Milyen hatással lehetett ez rá és testvéreire?*

Lk 2,40 | A kisgyermek pedig növekedett és erősödött lélekben, teljesedve bölcsességgel; és Isten kegyelme volt őrajta.

Lk 2,52 | Jézus pedig gyarapodott bölcsességben és testének állapotában, és az Isten és emberek előtt való kedvességben.

(Vö.) **Mik 7,4/a.6/b** | Aki jó közöttük, olyan, mint a tüske, az igaz olyan, mint a tövisbokor... az embernek saját háza népe az ellensége.

Mk 6,4 | Jézus pedig mondta nekik: Nincs próféta tisztesség nélkül csak a maga hazájában, és a rokonai között és a maga házában.

Az apostolok három és fél éven át jártak Jézussal – Jézus testvérei ezzel szemben meddig élvezhették naponta Jézus társaságát? Hogyan becsülték meg ezt a hatalmas kiváltságot? Mi lehet erre a magyarázat?

Jakab a régi és minden bizonnyal megbízható keresztény hagyomány szerint József első házasságából származó fia volt, Józseával, Simonnal és Júdással együtt (Mt 13,55; Mk 6,3), s mivel mindkét felsorolásban az első helyen szerepel, valószínűleg ő volt köztük a legidősebb.

József valószínűleg özvegyként vette feleségül Máriát, ha ugyanis Jézus lett volna a testvérek között a legidősebb, akkor semmiképpen sem beszélhettek volna vele úgy, ahogyan azt az

evangéliumokban később láthatjuk (Lásd Jn 7,1–5). A zsidó szokások kizárják ezt. Ezenkívül feltűnő az is, hogy Jézus a kereszten Jánosra bízta ekkor már kétségtelenül özvegy édesanyját (Jn 19,25–27). Ebből az tűnik ki, hogy Máriának nem volt Jézuson kívül más saját fia, akinek feltétlen kötelezettsége lett volna, hogy róla gondoskodjék.

A Biblia kifejezetten szól arról, hogy Jézus születése után József és Mária házasságban éltek (Mt 1,25), és az Írás említést tesz Jézus nőtestvéreiről is. Lehetséges, hogy ezek a lánytestvérek, vagy egyesek közülük, már Mária és József közös gyermekei voltak. A leányok azonban férjük családjához tartoztak házasságkötésük után, a legidősebb fiú feladata volt az idős szülőkről való gondoskodás.

A Biblia nem ad támpontot arra nézve, hogy Jakab Jézus legidősebb bátyjaként, féltestvéreként meddig élt a közvetlen közelében, egy otthonban, egy háztartásban vele. Idővel valószínűleg családot alapított, s megkezdte önálló életét (vö. 1Kor 9,5), de még így is, akár évtizedekig is naponta láthatta Jézus jellemén a tökéletesség jeleit. Ő is elmondhatta volna azt, amit János és Péter később leírtak, hogy látta az ő dicsőségét (Jn 1,14/b), szemlélte az ő nagyságát (2Pt 1,16/b). Az evangéliumok későbbi utalásaiból tudhatjuk viszont, hogy a testvérek – köztük Jakab – noha érzékelték, nem értették és értékelték Jézus jellemének kiválóságát, s ez nyilvánvalóan visszavetíthető Jézus názáreti tartózkodására is.

„Jézus rendkívül szeretetre méltó gyermek volt. Mindig készen állt arra, hogy másokat szolgáljon. Türelmét sohasem veszítette el, ajkát sohasem hagyta el hazug szó. Elveiben megingathatatlan volt, mint a szikla, életét önzetlenség, kedvesség, udvariasság jellemezte...

Életéből még a názareti magányban eltöltött évek alatt is rokonszenv és gyengeség áradt. Jelenlétében mindenki boldogabb lett... A rabbik befolyása azonban megkeserítette életét. Már ifjúkorában meg kellett tanulnia a hallgatás és a türelmes állhatatosság kemény leckéjét.

Testvérei a rabbik mellé álltak. Ragaszkodtak ahhoz, hogy a hagyományokat úgy kell megtartani, mintha Isten parancsolta volna őket. Sőt, az emberi előírásokat Isten szava fölé helyezték, és rendkívül bosszantotta őket, hogy Jézus milyen világosan látja a jó és rossz közötti különbséget. Jézus Isten törvénye iránti szigorú engedelmeségét makacsnak minősítették. Meglepődve tapasztalták a rabbiknak adott válaszaiban megmutató tudást és bölcsességet. Tudták, hogy őt nem a bölcsek tanították. Be kellett látniuk, hogy Jézus volt tanítójuk. Elismerték, hogy tudása magasabb rendű. Azt viszont nem fogták fel, hogy ő bejáratos az olyan tudás forrásához, amely számukra idegen volt...

Testvérei érezték, hogy befolyása messze túlhaladja az övékét. Egyikük sem volt olyan tapintatos, mint Ő, sőt nem is vágytak olyanok lenni.

Azzal vádolták, hogy felsőbbrendűnek képzelet magát, és azért korholták, hogy tanítói, a papok és az uralkodók fölé helyezi magát. Gyakran fenyegették és próbálták megfélemlíteni, de Ő ment tovább a maga útján, és az Írásokat tekintette zsinórmértéknek.

Jézus szerette testvéreit, és kifogyhatatlan kedvességgel bánt velük, de ők irigykedtek rá, és a leghatározottabb rosszallásuknak és megvetésüknek adtak hangot. Nem értették meg életmódját... Nem küzdött világi nagyságért, és elégedett volt a legalacsonyabb hellyel is. Ez bosszan-

totta fivéreit. Nem tudták mivel magyarázni állandó derűjét a megpróbáltatások, igazságtalanságok közepette... *Semmiel sem tudták jobban megérteni küldetésének rejtélyét, mint Jób barátai a pátriárka megaláztatását és szenvedését.*

Jézust félreértették testvérei, mert más volt, mint ők. Nem ugyanaz volt számukra a mérték. Azzal, hogy emberekre tekintettek, elfordultak Istentől, ereje nem hatotta át életüket... Mivel Jézus élete példájával elítélte a bűnt, ott-honában is, azon kívül is szembeszálltak vele. Őszinteségét, becsületességét gúnyos mosollyal nyugtázták. Türelmét, kedvességét gyávaságnak bélyegezték. Nincs az emberi sors keserőségei között olyan, amelyet Krisztus meg ne próbált volna. (Ellen G. White: *Jézus élete*. Jézus gyermeksége és a Küzdelmes napok c. feje.)

Hogyan viszonyultak Jézushoz Jakab és testvérei nyilvános szolgálata idején?

Mk 3,20–21.31–35 | Azután hazatértek. Azután ismét egybegyűlt a sokaság, annyira, hogy még nem is ehtettek. Amint az övéi ezt meghallották, eljöttek, hogy megfogják őt; mert azt mondták, hogy magánkívül van... Megérkeztek az ő testvérei és az ő anyja, és kívül megállva, beküldtek hozzá, hívva őt. Körülötte pedig sokaság ült; és mondták neki: Íme, a te anyád és a te testvéreid ott kinn keresnek téged. Ő pedig felelt nekik, mondván: Ki az én anyám, vagy kik az én testvéreim? Azután elnézve körös-körül a körülötte ülőkön, mondta: Íme, az én anyám és az én testvéreim. Mert aki Isten akaratát cselekszi, az az én fitestvérem, nőtestvérem és az én anyám.

Jn 7,2–8 | Közel volt pedig a zsidók ünnepe, a sátoros ünnep. Mondták azért neki az ő testvérei: Menj el innen, és térj Júdeába, hogy a te tanítványaid is lássák a te dolgaidat, amelyeket cselekszel. Mert senki sem cselekszik titkon semmit, aki maga ismeretessé akar lenni. Ha ilyeneket cselekszel, mutasd meg magadat a világnak. Mert az ő testvérei sem hittek benne. Mondta azért nekik Jézus: Az én időm még nincs itt, a ti időtök pedig mindig készen van. Titeket nem gyűlölhét a világ, de engem gyűlöl, mert én bizonyosságot teszek felőle, hogy az ő cselekedetei gonoszak. Ti menjetek fel erre az ünnepre: én még nem megyek fel erre az ünnepre; mert az én időm még nem telt be.

.....

.....

.....

Mi lehet a magyarázat testvéreinek Jézus iránt tanúsított különösen bántó, tiszteletlen magatartására? Miért „nem gyűlölhét a világ” a testvéreket? Mire utalhat a „a ti időtök mindig készen van” részlet?

Mindössze ez a két evangéliumi részlet tudósít arról, hogyan viszonyultak Jézushoz a testvérei, miután megkezdte szolgálátát. Szomorúan mutatják ezek, hogy mennyire nem értették meg őt, hogy mennyire nem az ő oldalán álltak. Jézus viszont ezúttal is az igazságot mondta nekik, határozottan, de szeretettel, felébresztésük érdekében.

A Márk evangéliumából idézett részlet szerint a testvérek ebben az időben nem Isten akaratát cselekedték. Noha a családtagjai voltak, nyilvánvalóan sokkal távolabb voltak Jézustól,

mint azok, akik hallgatták és megcselekedték tanításait. János 7. fejezete szerint „a testvérei sem hittek benne”. Jézus kijelentései szerint ekkor még a világ szerint éltek és gondolkodtak, ezért nem gyűlölhette őket a világ (vö. Jn 15,19).

Jézus áldozatának ideje még nem jött el. A dánieli prófécia szerint 3 és fél éves szolgálata végén kellett bekövetkeznie (Dn 9,24–27). Ennél korábban nem tehetette ki magát a veszélynek, hogy elfogják és idő előtt véget vessenek a működésének. A testvérek ideje a megtérésre ugyanakkor mindig készen volt.

„József fiai egyáltalán nem rokonszenveztek Jézus munkájával. Az életéről, munkájáról érkező hírek megdöbben-tették, aggodalommal töltötték el őket. Hallották, hogy egész éjszakákat töltött imában, napközben pedig óriási tömeg kísérte, s még enni sem maradt ideje. Barátai úgy érezték, kimeríti magát a megfeszített munkával, s nem tudták mire vélni a farizeusok iránti magatartását, néhányan pedig attól tartottak, hogy elméje megzavarodott.

Testvérei hallottak erről is, és a farizeusok vádjáról is, mely szerint Jézus Sátán hatalmával űzött ördögöket. Érzékenyen érintette őket a szemrehányás, melyet Jézussal való rokonságuk miatt kaptak. Tudták, hogy szavai és cselekedetei milyen megmozdulást idéztek elő, és nemcsak megriadtak bátor kijelentéseitől, hanem méltatlankodtak is amiatt, hogy az írástudókat és a farizeusokat elítélte. Elhatározták, hogy vagy meggyőzik Jézust, vagy az ilyen munka beszüntetésére kényszerítik. Rávetették Máriát, hogy csatlakozzék hozzájuk. Anyja iránti szeretete segítségével majd rábeszéli Jézust, hogy legyen elővigyázatosabb – gondolták... Micsoda támaszra lelt volna Krisztus földi rokonaiban, ha mennyei követként hisznek Benne, és együttműködnek

Vele Isten munkájának végzésében! *Hitetlenségük beárnyékolta Jézus földi életét. Ez is része volt annak a keserűségnek, melyet a kín poharából Ő kiürített ereztünk.*

Isten Fia mélyen átérezte az emberi szívekben gyúlt ellenségeskedést az evangéliummal szemben. Még jobban fájt ez Neki otthonában, hiszen az Ő szíve nyájas, szeretetteljes volt, és nagyra értékelte a családi kötelet. Testvérei azt kívánták, hogy vesse alá magát az ő elgondolásaiknak, viszont az ilyen eljárás egyáltalán nem lett volna összhangban Jézus isteni küldetésével. Fivérei úgy tekintettek Rá, mint akinek szüksége van tanácsaikra. Emberi szemszögből ítélték meg Őt. Véleményük szerint csak olyasmit lenne szabad mondania, ami elfogadható az írástudók és farizeusok számára, ezzel lecsendesíthetné a szavai nyomán támadt ellentéteket. Azt gondolták, magánkívül van, amikor isteni hatalmat igényel magának, és a rabbik fölé helyezkedik, mint bűneik ostorozója. Tudták, hogy a farizeusok lesik az alkalmat a vád benyújtására, és úgy érezték, Jézus felkínálta nekik ezt a lehetőséget.

Rövidlátásukban nem tudták áttekinteni Jézus betöltendő küldetését, ezért nem is érezhettek együtt Vele a próbában. Nyers, lebecsülő szavaik tanúsága szerint nem érzékelték helyesen jellemét, s nem vették észre, hogy az isteni és az emberi fűződött itt egybe. Gyakran látták csordultig telve bánattal, de ahelyett, hogy vigasztalták volna, lelkiületük és szavaik csak megsebeztek szívét. Érzékeny természetét gyötörték, indítékait félreértették, munkáját nem foghatták föl.

Testvérei sokszor a farizeusok elcsépelte, elavult filozófiájával hozakodtak elő, s úgy képzelték, taníthatják azt, Aki minden igazságot ismer, és minden titkot tud. Amit nem

értettek, azt nyíltan elítélték. Jézust a végsőkig próbára tették szemrehányásaik, lelke megfáradt, elcsüggedt. Hitet tettek Isten mellett, és azt gondolták, igényt tarthatnak rá, miközben Isten testben velük volt, csak nem tudtak róla.

Ezek a dolgok tövisekkel borították Krisztus útját. Anynyira bántotta saját családjának téves felfogása, hogy megkönnyebbült, ha bárhová ment, ahol ezt nem tapasztalta.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Kik az én testvéreim? c. fej.)

Mi idézhette elő a változást Jakab magatartásában, Jézushoz való viszonyulásában?

4

1Kor 15,5–8 | [Feltámadása után Jézus] Megjelent Kéfásnak; azután a tizenkettőnek. Azután megjelent több mint ötszáz atyafinak egyszerre, akik közül a legtöbben mindmáig élnek, némelyek azonban el is aludtak. Azután megjelent Jakabnak; azután mind az apostoloknak. Legutoljára pedig mindenek között, mint egy méltatlannak, nekem is megjelent.*

Ap csel 1,13–14 | Amikor bementek, felmentek a felsőházba, ahol szállva voltak: Péter és Jakab, János és András, Filep és Tamás, Bertalan és Máté, Jakab, az Alfeus fia, és Simon, a zelóta, és Júdás, a Jakab fia. Ők mindnyájan egy szívvel-lélekkel foglalatatosak voltak az imádkozásban és a könyörgésben, az asszonyokkal és Máriával, Jézus anyjával, és az ő testvéreivel együtt.

.....

* Pontosított fordítás szerint.

Jézus milyen szempontok alapján választhatta ki azokat a személyeket, akiknek a feltámadása után megjelent? Mi indokolta azt, hogy Jakabnak is megjelenjen?

Pál i. sz. 57-ben írta a korinthusi gyülekezethez az első levelet. Ekkor már nem kellett hangsúlyoznia, hogy melyik Jakabról beszél, amikor sorra vette Jézus feltámadása utáni megjelenéseit (lásd az 1. kérdést).

Figyelemre méltó, hogy a jeruzsálemi gyülekezet két oszlopát, Pétert és Jakabot is (Gal 2,9) a személyes megjelenésével erősítette meg Jézus, nyilvánvalóan nem véletlenül. Péter esetében talán könnyebben belátható ennek a szükségessége, hiszen őt a tagadása utáni lelki mélységből kellett Jézusnak helyreállítania, mintegy visszaiktatnia a tanítványi körbe. S hogy ez a „lelkigondozói beszélgetés” mennyire eredményes volt, azt jól mutatja Péter további története, s az, hogy Isten Lelke milyen nagy munkát tudott elvégezni általa ezt követően.

Jakab esetében ugyan nem láthatunk Péter tagadásához hasonlóan látványos bukást, de a 2. és 3. kérdésnél mondtak alapján neki is sok rendeznivalója lehetett Jézussal. Ő volt a legidősebb József fiai közül, s felmerülhet a kérdés, hogy mennyiben volt ő a hangadó, az irányító a testvérek között. Valószínűleg neki is komoly szerepe, felelőssége lehetett Jézus életének megkeserítésében gyermek-, ifjú- és felnőttkorában, sőt még nyilvános szolgálata idején is.

S milyen kegyelmes volt Jézus részéről, hogy túllátott ezeken a fájó hibákon, személyes sérelmeken, hogy nem ezekre tekintett, hanem azt nézte, hogy mivé válhat Jakab az ő kegyelmének befogadása által. Jézus pontosan ismerhette Jakab képességeit – s hogy ezek milyen kiváló képességek voltak arról a levele tanúskodik –, tudta, hogy ezeket helyes irányba állítva milyen

nagyszerű munkát végezhet az éppen induló kereszténység életében.

Jakab nyilván késedelem nélkül elmondta Máriának és testvéreinek a feltámadt Jézussal való találkozását, s ezt követően már mindegyiküket ott látjuk a felházban az imádkozó apostolokkal együtt. A testvérek őszinte megtéréséről tanúskodik az is, hogy Jakab levele mellett Júdás levele is bekerült a Bibliába (Júd 1,1).

A következő idézet ugyan a tanítványokról szól, de az itt leírtak a fentiek alapján nyilvánvalóan Jézus testvéreire nézve is igazak:

„Mialatt a tanítványok az ígélet beteljesedésére vártak, őszintén megalázták magukat, és töredelmesen beismerték hitetlenségüket. Visszaemlékeztek Krisztusnak halála előtt mondott szavaira, s azok értelme most sokkal világosabb lett előttük. Emlékezetükben az elmosódott igazságok újból felelevenedtek, amint erre egymást figyelmeztették. **Önváddal illették magukat, hogy az Üdvözítőt félreismerték. Csodálatos életének eseményei elevenen, megkapóan vonultak el lelki szemeik előtt; és ha tiszta, megszentelt életére gondoltak, úgy érezték, hogy csekélység minden fáradozásuk és minden áldozatuk, ha életükkel bizonyosságot tehetnek Krisztus drága jelleméről...**

Mennyire fáj a szívük, hogy hitetlenségükkel, bántó szavaikkal és cselekedeteikkel szomorították Őt! Az a gondolat azonban vigaszt nyújtott nekik, hogy mindezért bocsánatot nyertek. Elhatározták, hogy hitetlenségüket jóváteszik. Krisztust bátran és rendíthetetlenül megvallják a világ előtt.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Püskösd c. fej.)

Milyen szolgálat elvégzésére vált alkalmassá Jakab megtérése után a jeruzsálemi gyülekezetben?

Gal 2,9 | Elismerve a nekem adatott kegyelmet, Jakab, Kéfás és János, kik oszlopokul tekintetnek, bajtársi jobbukat nyújtották nekem és Barnabásnak, hogy mi a pogányok között, ők pedig a körülmetélés között prédikáljanak.

Ap csel 12,16–17 | Péter pedig szüntelen zörgetett: mikor azért felnyitották, meglátták őt, és elálméklodtak. Miután pedig kezével hallgatást intett nekik, elbeszélte, mi módon hozta ki őt az Úr a tömlöcből, és mondta: Adjátok tudtára ezeket Jakabnak és az atyafiaknak.

Ap csel 15,13–21 | Miután pedig ők elhallgattak, felelt Jakab, mondván: Atyámfiak, férfiak, hallgassatok meg engem! Simeon elbeszélte, mi módon gondoskodott először az Isten, hogy a pogányok közül vegyen népet az ő nevének. Ezzel egyeznek a próféták mondásai, mint meg van írva: Ezek után megtérek, és felépítem a Dávidnak leomlott sátorát; és annak omladékait helyreállítom, és ismét felállatom azt: hogy megkeresse az embereknek többi része az Urat, és a pogányok mindnyájan, akik az én nevemről neveztetnek. Ezt mondja az Úr, ki mindezeket megcselekszi. Tudja az Isten öröktől fogva minden ő cselekedeteit. Azért én azt mondom, hogy nem kell háborgatni azokat, akik a pogányok közül térnek meg az Istenhez; hanem írjuk meg nekik, hogy tartózkodjanak a bálványok fertelmességeitől, a paráznaságtól, a fúlva holt állattól és a vértől. Mert Mózesnek régi nemzedékek óta városenként megvannak a hirdetői, mivelhogy a zsinagógákban minden szombaton olvassák.

Ap csel 21,18 | Másnap pedig bement Pál velünk együtt Jakabhoz, és a vének mindnyájan ott voltak.

Hogyan támasztják alá az Apostolok cselekedeteiből idézett részek azt, hogy Jakab valóban „oszlopa”, az egyik vezetője lett a gyülekezetnek? Volt-e felelőssége Jakabnak a Pál elfogatását eredményező tanács megfogalmazásában (Ap csel 21. fej.)?

„Feltűnő, hogy Pál apostol a gyülekezet három oszlopa között is első helyen említi Jakabot, még Jézus tanítványával szemben is előnyben részesítve őt. Ezt indokolhatja az, hogy a Galatákhöz írt levél írásakor, i. sz. 57/58 telén, hármuk közül még csak Jakab levele létezett,** ami nyilvánvalóan nagy tekintélyt adott a szerzőjének. Ez Jézussal való rokonságával, valamint Jakab képességeivel párosulva érthetővé teszi Jakab első helyét a felsorolásban. Talán nem is annyira meglepő viszont, hogy néhány régi kéziratban Péter és Jakab a sorrend, nyilvánvalóan ezzel állítva helyre a némelyek számára »kívánatos sorrendet«, így hangsúlyozva Péter elsőségét az apostolok között.” (Francis D. Nichol: *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*. Review and Herald Publishing Association, Washington D. C., 1978 – megjegyzés Gal 2,9-hez.)

Láthatjuk, hogy Péter Jakabbal kívánja tudatni szabadulása történetét, mint kétségtelenül tekintélyes vezetővel. Az I. apostoli gyűlésen, i. sz. 49-ben, egyértelműen Jakab elnökölt, ő szólt

** Jakab a levelét – mint azt korábban láthattuk – 45–48 között írhatta. Péter levelei 66–67-re datálhatók, míg János iratai ennél is jóval később, az I. század vége felé keletkeztek.

utoljára Péter, Barnabás és Pál után, s mondta ki a végleges határozatot. Pál elfogatásakor viszont – noha a Biblia nem hangsúlyozza a nevét – valószínűleg ő is azok kezét erősítette, akik tanácsukkal veszélybe sodorták az apostolt.

„Sok zsidó, bár elfogadta az evangéliumot, még igen nagy tiszteletben tartotta a ceremonális törvényt, sőt nagyon is hajlott arra, hogy oktalan engedményt tegyen; ezáltal remélte, hogy honfitársai bizalmát megnyeri, előítéleteket eloszlathatja úgy, hogy elfogadják Krisztust mint a világ Megváltóját. *Pál belátta, hogy mindaddig, míg a jeruzsálemi gyülekezet vezető tagjai közül sokan előítélettel viseltetnek iránta, állandóan arra fognak törekedni, hogy befolyását aláássák. Úgy érezte, hogy ha valamilyen elfogadható engedménnyel megnyerheti őket az igazságnak, bizonyára sok akadályt háríthat el az evangélium győzelmű útjából.* Isten azonban nem hatalmazta fel, hogy olyan nagy engedményeket tegyen, mint amennyit kívántak tőle.

Ha azonban gondolunk az apostol forró vágására, hogy hittestvéreivel egyetértésben éljen; ha tekintetbe vesszük gyengédségét a hitben gyengék iránt; *ha meggondoljuk tiszteletét az apostolok iránt, akik Krisztussal együtt jártak – különösen Jakab, az Úr fivére iránt –*, továbbá elhatározását, hogy tőle telhetőleg mindenkinek mindene legyen – alapelvének feladása nélkül –, ha ezt mind megfontoljuk, *kevésbé meglepő lesz számunkra, hogy nem maradt meg szilárdan és határozottan saját útján, amelyet eddig követett.* Azonban ahelyett, hogy az óhajtott célhoz közelebb jutott volna, törekvése a kiengesztelésre csak siettetette az eseményeket, a válságot. Meggyorsította a megjövendőlt szenvedések bekövetkezését, előidézte hittestvéreitől való

elszakadását, megfosztotta a gyülekezetet legerősebb oszlopától, és bánatot okozott keresztény szíveknek minden országban.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Pál, a fogoly c. fej.)

Kikhez intézte Jakab az üzenetét, kik voltak levelének címzettjei?

Jak 1,1 | Jakab, Istennek és az Úr Jézus Krisztusnak szolgálja, az elszórtan levő tizenkét nemzetségnek; üdvözetemet.

.....

Mire utalhat a címzésben szereplő „elszórtan levő tizenkét nemzetség”? Milyen érvek szólnak amellett, hogy ez lelki értelemben értendő, a „lelki Izraelre”, vagyis minden keresztényre vonatkozik? Mi szól amellett, hogy a zsidóságból megtért keresztényeket értette alatta Jakab?

Alapvetően két vélekedés van a levél címzettjeivel kapcsolatban. Az egyik szerint a „elszórtan lévő tizenkét nemzetség” a lelki Izraelre, „Isten Izraelére” utal (vö. Gal 6,16), vagyis a levélben Jakab minden keresztényhez szólni kívánt, akikhez a levél eljuthatott. Ezt alátámaszthatja az a tény is, hogy a levelet kezdettől a „katolikus” vagy „egyetemes” levelek közé sorolták, amely azt jelentette, hogy a címzettjük nem egy meghatározott egyházközség volt, hanem az egyetemes keresztény közösség.

A másik vélekedés szerint – és ennek nagyobb a valószínűsége – Jakab a zsidóság tizenkét törzséből megtért keresztényekhez intézte üzenetét. Emellett szól az is, hogy az eredeti görög szövegben a *gyülekezet* helyén a *zsinagóga* szó szerepel, tehát ezek a keresztények zsinagógákban gyűltek össze, s így nyilvánvalóan a zsidóságból tértek meg. Alátámasztja ezt a vélekedést az is, ahogyan a szerző az Ószövetséget idézi olvasói számára.

„A levél címzése »a szórványban élő tizenkét törzsnek« szól. E kifejezésen feltételezhetően „az egész kereszténység” értendő, amely az akkor ismert világban szétszórtan élt, Isten ószövetségi népéhez hasonlóan. Esetleg csak zsidókeresztény gyülekezetekre gondolhatunk, bár a zsidókereszténység és a pogánykereszténység kérdéskörét nem érinti a levél. Mindenesetre többségében szegény emberek közösségéről van szó, ahol egy-egy „aranygyűrűs” (2,2 kk.), gazdag férfi megjelenése feltűnést kelt, az aratók bérének visszatartása pedig nyomort eredményez.” (Vladár Gábor: *Jakab levele*. In *Bibliaismereti kézikönyv*. szerk. Pecsuk Ottó, Kálvin Kiadó, Budapest, 2004, 635. o.)

„Levelét a »szórványban élő tizenkét törzshöz« intézte (1,1), vagyis *a zsidó eredetű keresztényekhez, akik szétszórtan éltek a görög–római világban, főleg Palesztina közelében, Szíriában és Egyiptomban. Maga a levél föltételezi, hogy a címzettek a zsidóságból tértek meg*. A szerző számol az Ószövetség alapos ismeretével... Különösen a bölcsességi irodalmat használja, abból von le erkölcsi tanítást. De erősen függ az evangéliumi tanítástól is, és írása nem olyan egyszerűen zsidó, amint azt föltételezték. Állandóan meg lehet nála találni Jézus gondolatait, kedvenc kifejezéseit. Ezeket az élő szájhagyományból idézi, nem az írott hagyományból. Mindent összevetve: zsidó származású keresztény bölcsről van szó, aki újra átgondolja az ószövetségi bölcsességi tanítást, ahogy azok a Mester ajkán beteljesedtek.”

(Dr. Kosztolányi István: *Bevezetés a katolikus levelekhez*. In *Biblia – Ószövetségi és Újszövetségi Szentírás*. Szent István Társulat, Budapest, 1979, 1381. o.)

Kálvin szintén a zsidók közül megtért keresztényeket tartotta a levél címzettjeinek, s egyúttal arra a gyakran felhozott vádra is válaszol, hogy miért szerepel olyan keveset Jézus neve a levélben:

„Mikor a nemzetségeket (törzseket) szétszórták, Assíria királya különböző helyeken telepítette le azokat. Azután, ahogyan ez rendszerint történik a királyságokban lezajló forradalmak során (ami akkor is bekövetkezett), nagyon valószínű, hogy ide-oda mozogtak. *S a zsidók szétszórták a világ majdnem mindegyik szegletébe. Ezért írt azoknak, és buzdította őket, akikhez személyesen nem szólhatott, mivel szanaszét szóródva messzire kerültek*. De hogy nem Krisztus kegyelméről és a belé vetett hitről beszél nekik, ennek oka látszólag az, hogy *olyanokhoz szól, akiket már mások megfelelően tanítottak, így nem annyira a tantételre, mint a buzdítás ösztökélésére van szükségük*.” (Kálvin János: *Jakab apostol levelének magyarázata*. 4. o.)

2. tanulmány – 2014. október 11.

A hit próbája

(Jak 1,2–12)

1

Hogyan fogadjuk a megpróbáltatásokat, amelyekkel keresztény életünk során törvényszerűen találkozni fogunk?

Jak 1,2 | Testvéreim, teljes örömmel tartsátok, mikor különféle megpróbáltatások* érnek titeket!

.....

.....

.....

Mi a különbség a kísértés és a megpróbáltatás között? Miért alkalmasak arra a megpróbáltatások, hogy mintegy tükröt tartsanak elénk: milyen az Istennel való kapcsolatunk? Hogyan juthatunk el arra a lelki magaslatra, hogy teljes örömmel tudjuk fogadni még a nyomasztó próbatételeket is?

A Károlyi-fordításban *kísértésnek* fordított görög kifejezés, a *peiraszmosz* jelentése: *megpróbáltatás, próbatétel, próbára tevés,*

* Pontosított fordítás szerint.

kísértés. Az Újszövetség görög szövegében 21 alkalommal szerepel ez a szó, s ebből 19-szer *kísértésnek* fordítja Károlyi, csak mindössze kétszer *megpróbáltatásnak* (1Pt 4,12; Jel 3,10). Nyilvánvaló azonban, hogy a szövegösszefüggés alapján több esetben is helyesebb volna így visszatérni a szó jelentését, így Jakab levele első fejezetében is.

Keresztény életünk, Istennel való kapcsolatunk minőségét mutatja, hogy miképpen viszonyulunk a megpróbáló élethelyzetekhez. A kérdés ilyenkor mindig az, hogy oda tudunk-e fordulni Istenhez, vagy pedig elcsüggedve „elengedjük kezét”, s az imádkozással is felhagyunk. Az életünk korábbi szakaszában Istennel szerzett személyes tapasztalataink segíthetnek abban, hogy ezekben a próbákban rá tudjuk vetni minden gondunkat, abban a szilárd hitben, hogy Neki gondja van reánk (1Pt 5,7) – ha a pillanatnyi látszat mást is mond.

„Olyan közel lakozhatunk Istenhez, hogy a váratlan megpróbáltatásokban úgy fordulnak majd gondolataink Őfelé, mint amilyen természetesen a virágok fordulnak a Nap felé.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések.* Az ima kiváltsága c. fejezet.)

„A nehézségtől és próbáktól senki sem mentes, aki elfogadja Isten Igéjét. Az igaz keresztény azonban nem nyugtalankodik, amikor megpróbáltatás éri; nem veszi el bizalmát, nem csügged el. Jóllehet nem tudjuk, hogyan alakulnak ügyeink, és nem értjük Isten intézkedéseinek célját, de ne dobjuk el bizodalunkat! Gondoljunk az Úr jótéteményeire, gondunkat vessük reá, s várjuk türelemmel szabadítását!” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai.* A magvető kiméne vetni c. fejezet.)

Jakab apostol szerint az igazi hívő nemcsak hogy nem nyugtalankodik, nem veszíti el a bizalmát és nem csügged el, hanem „teljes örömmel” tartja, amikor megpróbáltatás éri! Egy szorongatott élethelyzetben azonban minden eszünkbe juthat, csak az öröm nem, különösen nem a teljes öröm. Erre nyilvánvalóan csak komoly szellemi-lelki erőfeszítés által juthatunk el – annak belátásával, hogy az adott próbatétel idővel jót, áldást hoz az életünkbe Isten különleges, számunkra sokszor megfoghatatlan gondviselése folytán, még akkor is, ha mi ennek még semmilyen jelét sem látjuk.

Jakab határozott felszólítása kétségtelenül arra is alkalmas, hogy önvizsgálatot gyakoroljunk, mintegy teszteljük magunkat, amikor nehézségekkel találkozunk. Ha igazán Istennel járunk, ha „az Ő kezéből vesszük el” mindazt, ami bennünket ér, akkor „teljes örömmel” viszonyulhatunk különböző próbáinkhoz, azzal a szilárd hittel, hogy „azoknak, akik Istent szeretik, minden együttműködik a jóra.”** (Rm 8,28)

2 Mi ad okot a próbatételekben a „teljes örömről” Jakab indoklása szerint?

Jak 1,3–4 | Tudva, hogy a ti hitetek megpróbáltatása kitartást szerez. A kitartásban pedig tökéletes cselekedet legyen, hogy tökéletesek és épek legyetek, minden fogyatkozás nélkül.

** Pontosított fordítás szerint.

„Hogyan lehet édesnek ítélni azt, ami keserű?” (Kálvin) – Azaz, mi szükséges ahhoz, hogy a próba keserűségéből teljes öröm legyen? Milyen szerepük van a próbáknak a fogyatkozás nélküli, tökéletes és ép jellem formálásában?

Az indoklás első szava megerősíti azt, hogy itt valóban nem érzelmekről, hanem szellemi-lelki tevékenységről, értelmes belátásról van szó: *tudva*. A teljes öröm oka az, hogy a megpróbált hívő pontosan tudja, hogy hitének próbája megtermi majd az életében a kitartás vagy állhatatosság értékes gyümölcsét. Nem vehetjük ugyanis eléggé komolyan emberi természetünk erőtlenségét, gyengeségét. Sajnos természetünknel fogva állhatatlanok vagyunk jóra irányuló törekvéseinkben. Szükségünk van a próbákra, hogy megtanuljunk, elsajátítsuk az állhatatosságot. A próbák ezzel együtt eltávolítanak, kiejtenek belőlünk minden salakot, így munkálják bennünk a minden fogyatkozás nélküli, tökéletes és ép jellemet.

„Mert másrésztől megfogalmazható az ellenvetés: Hogyan lehetséges, hogy édesnek ítéljük, amit keserűnek érzékelünk? Ezután mutatja meg ugyanis a hatást, aminek örvendeznünk kell a megpróbáltatásokban, hogy nagyra értékelendő gyümölcsöt, nevezetesen kitartást hoznak létre. Ha tehát Isten biztosítja ezt a mi üdvösségünkre, akkor ezzel az örvendezés egyik lehetőségét teremti meg a számunkra. Péter hasonló érvet használ első levelének kezdetén: »a ti kipróbált hitetek, ami sokkal becsesebb a veszendő, de tűz által kipróbált aranynál« (1Pt 1,7) stb. *Mi természetesen félünk a betegségek, a szükségtől, a száműzetéstől, a börtöntől, a szemrehányástól és a haláltól, mivel mindezeket gonoszoknak tartjuk; de mikor megértjük, hogy ezek Isten jóindulatán át üdvösségünk segítségévé és támogatóivá válnak, akkor hálátlanság zúgolódni, s nem szántsándékkal*

alávettetni az atyai bánásmódnak.” (Kálvin János: *Jakab apostol levelének magyarázata*. 5. o.)

„*Lelki életünk erősödik a küzdelemben. A helyesen viselt próbák szilárd jellemet és lelki értékeket alakítanak ki bennünk. A hit, szelídség és szeretet tökéletes gyümölcse sokszor viharfelhők és sötétség közepette érik a legjobban.*” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. A magvető kiméne vetni c. fej.)

„*Az Úr azért enged meg próbákat, hogy megtisztuljunk a földiességtől, önzésüinktől, jellemünk durva, Krisztustól idegen vonásaitól. Isten hagyja, hogy a szenvedés áradata elborítsa lelkünket, hogy megismerjük őt, és Jézus Krisztust, akit elküldött, hogy szívünk mélyéből vágyakozzunk megtisztulni minden szennytől, és a próbából tisztábban, szentebben és boldogabban kerüljünk ki.* Sokszor önzéstől elsötétült lélekkel lépünk be megpróbáltatásaink kohójába. De ha türelmesen viseljük a próbát, Isten jellemét tükrözve kerülünk ki belőle. Amikor a szenvedés elérte célját, Isten »felhossa a te igazságodat, mint a világosságot, és a te jogodat, miként a delet« (Zsolt 37,6). Soha nem kell attól félnünk, hogy az Úr figyelmen kívül hagyja népe imáját. Az a veszély azonban fennáll, hogy a kísértésekben és próbákban elcsüggedve felhagyunk az imádkozással.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. A hamis bírós és az özvegyasszony c. fej.)

„*Az élet megpróbáltatásai Isten munkatársai, az a rendeltetésük, hogy jellemünkből minden tisztátalanságot és durvaságot eltávolítsanak.* A faragás és csiszolás, simítás és fényezés mindig fájdalmas. Jellemünket is oly nehéz kicsiszolni, mint a durva követ, de ezzel válik alkalmassá arra,

hogy helyét elfoglalja a mennyei templomban. Haszontalan anyagra nem fordít az Úr oly gondos és alapos munkát, csak a legbecsebb köveket csiszolja a hely fenségéhez méltóan.” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*. A Kik a boldogok? c. fej.)

Mit tegyünk akkor, ha erőnket meghaladó próbatételekkel találkozunk, s nem tudjuk azokat teljes örömmel fogadni?

3

Jak 1,5–8 | Ha pedig valakinek közöletnek nincsen bölcsessége, kérje Istentől, aki mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja; és megadatik neki. De kérje hittel, semmit sem kételkedve, mert aki kételkedik, hasonló a tenger habjához, amelyet a szél hajt, és ide s tova hánny. Mert ne vélje az ilyen ember, hogy kaphat valamit az Úrtól, a kétszívű, a minden útjában állhatatlan ember.

(Vö.) **Péld 2,3–10** | Igen, ha a bölcsességért kiáltasz, és az értelemért szavadat felemeled, ha keresed azt, mint az ezüstöt, és mint a kincseket kutatod azt, akkor megérted az Úr félelmét, és Isten ismeretére jutsz. Mert az Úr ad bölcsességet, az ő szájából tudomány és értelem származik. Az igazaknak valóságos jót rejteget, pajzsot a tökéletesen járóknak, hogy megőrizze az igazság útjait, és kegyeseinek útját megtartja. Akkor megérted az igazságot, és törvényt és becsületességet, és minden jó utat. Mert bölcsesség megy a te elmédbe, és a tudomány a te lelkedben gyönyörűsége lesz.

.....

.....

Hogyan illeszkedik a bölcsesség kérése a levél gondolatmenetébe? Mihez kell kérnünk az igazi, felülről származó bölcsességet (3,15)? Miért fontos, hogy ezt hittel, semmit sem kételkedve kérjük?

Világos a levél gondolatmenete: ha valaki nem tud az előbb leírtak szerint viszonyulni a próbáihoz, azaz nem tudja teljes örömmel fogadni azokat, meglátva azok jó hatását az életében – az kérjen Istentől ehhez bölcsességet, s megkapja azt. Ha hitel, állhatatosan kéri, akkor meg fogja érteni az ő útját (Péld 14,8/a), próbáinak értelmét. Ezek a tapasztalatok keresztény életünk legértékesebb pillanatai közé tartoznak. Ekkor beteljesedik az ígélet: „Minden útjaidban megismered Őt, s akkor Ő igazgatja a te útjaidat.” (Péld 3,6)

„Mivel értelmünk és érzéseink idegenkednek attól a gondolattól, hogy képesek vagyunk boldognak lenni a gonoszságok közepette, arra szólít fel, hogy kérjük meg az Urat, adjon bölcsességet... Mivel látjuk, hogy az Úr nem követel tőlünk olyasmit, ami erőnket meghaladja, hanem készen áll arra, hogy megsegítsen, amennyiben megkérjük erre, tanuljuk meg hát, hogy ha valamit kér tőlünk, akkor Tőle kérjük az erőt annak végrehajtásához.” (Kálvin János: *Jakab apostol levelének magyarázata*. 6. o.)

Válasz azonban csak a hittel, kételkedés nélkül mondott imádságra érkezhethet:

„Láttam, hogy mikor azt gondoljuk, nem azonnal felel imáinkra, *szilárdan ragaszkodjunk hitünkhöz, ne engedjük beférközni a bizalmatlanságot, mert az elválaszt minket Istentől. Ha hitünk meginog, semmit sem kapunk tőle. Istenbe vetett bizalmunk legyen erős, s mikor a leg-*

nagyobb szükségünk van rá, záporként hull majd ránk az áldás.

Mikor Isten szolgálói Szentlelkéért és áldásáért imádkoznak, néha azonnal meg is kapják, de olykor Isten nem akkor adja meg. Ilyenkor ne essünk kétségbe. Hitünk szilárdan ragadja meg az ígéletet, hogy megjön a felelet. *Feltétel nélkül higgyetek Istenben, és sok esetben akkor jön áldása, mikor a legjobban rászorultok...* láttam, hogy minden becsületes szívből fakadó ima Isten fülébe jut, válaszol is rájuk, s aki kért, megkapja az áldást, amikor a legnagyobb szüksége lesz rá, sőt, gyakran várakozásán felül. *Egyetlen igaz szent, egyetlen hittel felküldött, becsületes szívből fakadó imája sem vész el.*” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek a gyülekezeteknek*. I. köt., Az Istenbe vetett hit c. feje.)

Mivel „dicsekedjék” az alacsony sorsú testvér? Mire tekintsen, miben legyen szilárd meggyőződése, bizonyossága?

Jak 1,9 | Dicsekedjék pedig az alacsony sorsú testvér az ő nagyságával!

(Vö.) **Jak 2,5** | Halljátok meg szeretett atyámfiai, avagy nem az Isten választotta-e ki e világ szegényeit, hogy gazdagok legyenek hitben, és örökösei az országnak, amelyet azoknak ígért, akik őt szeretik?

2Kor 6,10/b | ...mint szegények, de sokakat gazdagítók, mint semmi nélkül valók, és mindennel bírók.

1Kor 3,21–23 | Azért senki se dicsekedjék emberekkel! Mert minden a tiétek. Akár Pál, akár Apollós, akár Kéfás, akár világ, akár élet, akár halál, akár jelenvalók, akár következendők, minden a tiétek. Ti pedig Krisztusé, Krisztus pedig Istené.

Milyen nagysága, méltósága van az „alacsony sorsú” testvérnek? Mit jelent az, hogy „dicsekedjék” ezzel? Hogyan kapcsolható ez az Istentől származó bölcsesség kéréséhez?

A bölcsesség kérése mentén továbbfűzve a gondolatmenetet, az „alacsony sorsú” – a világban kevésbé érvényesülő, kevésbé sikeres – testvér azzal „dicsekedjék”, abban legyen meggyőződve, ahhoz kérjen Istentől bölcsességet, hogy meglássa a világban betöltött alázatos helyzete ellenére a „nagyságát”, a valódi méltóságát. Szegény lehet anyagi javak tekintetében, hiszen nem gyűjt kincseket ezen a földön, mégis sokakat gazdagíthat a szavaival, a tanácsaival, az Isten-ismeret, az Istennel szerzett tapasztalatai továbbadásával, ami valójában a legnagyobb kincs. A világ szemében szinte „semmi nélkül való” lehet, mégis „mindennel bíró”, mert gazdag a hitben, és örököse az országnak, amelyet Isten azoknak ígért, akik őt szeretik (Jak 2,5).

„Mivel összehasonlíthatatlanul a legnagyobb méltóság bevezettetni az angyalok társágába, sőt Krisztus társává válni, az, aki Istennek ezt a kegyét helyesen értékeli, minden más dolgot értéktelennek fog tartani. Akkor sem a szegénység, sem a lenézettség, sem a mezítelenség, sem az éhség vagy szomjúság nem izgatja annyira az elméjét, mint mikor ezzel a vigasztalással támogatja magát: »Mivel az Úr nekem adományozta a legfőbb dolgot, illik, hogy türelemmel viseljem a többi dolog elvesztését, melyek alacsonyabb rendűek.« *Íme, így kell egy alacsonyabb sorsú testvérnek dicsőíteni a felemeltetését vagy*

felmagasztaltatását, mert ha őt Isten befogadta, akkor elegendő vigasztalása van egyedül ebben a befogadásban, így nem kell túlzottan szomorkodnia az élet kevésbé jómódú állapota miatt.” (Kálvin János: *Jakab apostol levelének magyarázata*. 8. o.)

„Ha önző éniünket megtagadtuk, és Isten gyermekeivé lettünk, akkor Isten családjának tagjai vagyunk és Atyánk házában minden a miénk. Isten minden kincse rendelkezésünkre áll, úgy a jelen, mint az eljövendő világé is. Az angyalok szolgálata, a Szentlélek adományai és szolgálainak munkája, minden érettünk történik. Miénk a világ és mindaz, ami azt betölti, amennyiben javunkat szolgálja. Még a Gonosz ellenségeskedése is áldásunkra van, mert a menny számára nevel bennünket. *»Ha Krisztuséi vagytok, úgy minden a tiétek«.* (1Kor 3,23.21)” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*. A Miatyánk – az Úr imája c. fejezetből.)

„Ha szegények vagyunk is, olyan gazdagságot és dicsőséget nyerhetünk az eljövendő világban, amelyet ez a világ sohasem adhat nekünk. A bűntől megváltott, megtisztított emberi lény most már minden nemes képességét Istennek szenteli, mindent felülmúló értékévé válik.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*. Az Öröm az Úrban c. fejezetből.)

Mit tartson viszont szem előtt az olyan ember, akinek több adatott az anyagi javakból?

Jak 1,10–11 | A gazdag pedig az ő alacsonyságával [dicsekedjék]: mert elmúlik, mint a fű virága. Mert felkél a nap az ő

hévségével, és megszártja a füvet, és annak virága elhull, ábrázatának kedvessége elvész, így hervad el a gazdag is az ő útjaiban. (Vö.) **Ésa 40,6–8** | Szózat szól: Kiálts! – és mondta: Mit kiáltsak? Minden test fű, és minden szépsége, mint a mező virága! Megszáradt a fű, elhullt a virág, ha az Úrnak szele fuvallt reá; bizony fű a nép. Megszáradt a fű, elhullt a virág; de Istenünk beszéde mindörökre megmarad!

Zsolt 39,5–7 | Jelentsd meg, Uram, az én végemet, és napjaim mértékét, mennyi az? Hadd tudjam, hogy milyen mulandó vagyok. Íme, tenyérnyivé tetted napjaimat, és az én életem te előtted, mint a semmi. Bizony merő hiábavalóság minden ember, akárhogyan áll is! Bizony árnyékként jár az ember; bizony csak hiába szorgalmatoskodik; rakásra gyűjt, de nem tudja, ki takarítja be azokat!

Lk 12,19–21 | [Ezt mondja magában a bolond gazdag:] Én lelkem, sok javaid vannak sok esztendőre eltéve, tedd magad kényelembe, egyél, igyál, gyönyörködjél! Mondta pedig neki az Isten: Bolond, ez éjjel elkérik a te lelkedet tőled, amiket pedig készítettél, kiéi lesznek? Így van dolga annak, aki kincset takar magának, és nem Istenben gazdag.

.....

┌ *Mi az, amivel minden embernek szembesülnie kell, anyagi helyzetére való tekintet nélkül? Miért alázza meg az embert ez a szembesülés?*

A görög *tapeinószisz* kifejezés jelentése: *alacsony állapot, alázat, megalázkodás*. „A földi viszonylatban alacsony sorsú em-

ber öröme, tehát dicsekvési alapja az, hogy Isten színe előtt már most, a földön felmagasztaltatik, persze, nem szegénysége miatt öncélúan; *a gazdagnak pedig csak akkor igazán tartalmas az élete, ha Isten iránti engedelmességgel elismeri, hogy mindenestől reá van utalva: ez pedig a külső életkörülményei között megalázkodást, alázatot jelent.*” (Dr. Varga Zsigmond: *Újszövetségi görög–magyar szótár*. Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest, 1992, 922. o.)

Az ember büszkeségét mélyen megalázó gondolat az elmúlás, az, hogy mindent itt kell hagynia, amivel e földön rendelkezik. Jakab erre hívja fel a figyelmet, s itt, mint levele későbbi szakaszában is alázatra szólít fel (4,10). „...*Büszkélkedni a gazdagságban ostobaság és esztelenség, mivel egy pillanat alatt elmúlik.* A filozófusok ugyanezt tanítják, ám a dal süket fülekre talál, míg a füleket az Úr meg nem nyitja, hogy meghallják a mennyei királyság örökkévalóságával kapcsolatos igazságot. Ezért említi az atyafit, jelezvén, hogy nincs helye ennek az igazságnak, amíg be nem fogadtatunk Isten gyermekeinek sorába.” (Kálvin János: *Jakab apostol levelének magyarázata*. 9. o.)

„A nemzetek keletkezéséből és bukásából – ahogyan azt a Szentírás megvilágítja mindenki előtt – *meg kellene tanulniuk, hogy milyen értéktelen a csupán külső és világi dicsőség.* Babilon minden hatalmával és nagyságával – amelyhez hasonlót azóta se látott a világ – maradandónak és állandónak látszott az emberek előtt, mégis mily gyorsan elenyészett! Elpusztult, elhullott, mint a fű virága! *Így vessz el minden, aminek alapja nem az Isten. Csak az maradhat meg, ami összekapcsolódik az Ő szándékával, és kifejezésre juttatja jellemét. Az Ő alapelvei maradandóak*

egyedül a világon.” (Ellen G. White: *Előtted az élet/Nevelés. A Történelem és jövődölés c. fejezetből.*)

6 Milyen boldogságot von maga után a próbákban való kitartás? Mire utal az „élet koronája”?

Jak 1,12 | Boldog ember az, aki a próbában *** kitart, mert miután megpróbáltatott, elveszi az élet koronáját, amit az Úr ígért az őt szeretőknak.

(Vö.) **Jel 2,10** | Semmit ne félj azoktól, amiket szenvedned kell! ...Légy hű mindhalálig, és néked adom az élet koronáját!

.....

.....

.....

Melyik a helyesebb fordítás, a kísértésben vagy a próbában való kitartásról van szó inkább ebben a versben? Hogyan pecsételte meg Jakab a saját életével tanítását?

Feltűnő a két Biblia-vers összecsengése a megpróbáltatásban történő kitartásról, és a hűségeseknek adott ígéretről, az élet koronájáról. Jakab tanításával összhangban cselekedett, a halál vállalása árán is kitartott hite próbájában, hű volt a saját lelkiismereti meggyőződéséhez.

Így számol be Josephus Flavius 62-ben bekövetkezett mártírháláláról:

*** Pontosított fordítás szerint.

„Mivel Festus meghalt, Albinus pedig még nem érkezett meg, úgy gondolta Anan, hogy itt a jó alkalom kegyetlen ösztönei kielégítésére. Tehát a nagytanácsot törvényszéki ülésre hívta össze, és eléje állította Jakabot, aki testvére volt Jézusnak, akit Krisztusnak neveznek, s még néhány más embert; törvénysértéssel vádolta őket, és végül megköveztette. Ez még a város legistenfélőbb embereit, a törvény legszigorúbb híveit is felháborította, és ezért titokban követeket küldtek a királyhoz, azzal a kéréssel: írásban figyelmeztesse Anant, hogy a jövőben nem fog tűrni ilyen hatalmaskodást, mert ez a mostani is törvénytelen volt.” (*A zsidók története. XX. 9.1*)

A versben ismét a *peiraszmosz* szó szerepel, s kérdés, hogy melyik jelentéssel fordítsuk, értsük: *kísértés* vagy *próbatétel* értelemben? A *próba/próbatétel* fordítás mellett szól az eddigi gondolatmenet (a 2–4. versek különösen) – Kálvin is emellett foglalt állást, a következőképpen:

„A kísértés szót csakugyan lehet másképpen is értelmezni, még akár a vágyak fullánkjaiként is, melyek belülről bántják a lelket, de itt, úgy vélem, a javasolt jelentés az elme állhatatossága a szünni nem akaró nehézségek során. Az viszont látványos ellentmondás, hogy nem azok boldogok, akik minden dologhoz hozzájutnak a kívánságainknak megfelelően, hanem azok, akiket nem győznek le a gonoszságok.

Mert minekutána megpróbáltatott. Megadja az előző mondat okát: a harcot a korona követi. *Ha tehát a fő boldogságunk az, hogy megkoronáztatunk Isten országában, ebből az következik, hogy a küzdelmek, melyekben az Úr próbára tesz minket, a boldogságunk támogatói és segítői.* Azaz, az érv a végéről, vagy az okozat felől hangzik el: ezért jutunk arra a következtetésre, hogy a hívőknek oly sok gonoszságban van részük ebből a célból, hogy kegyességük és engedelmisségük megmutatkozhasson,

s így végtére felkészülhessenek az élet koronájának átvételére.” (Kálvin János: *Jakab apostol levelének magyarázata*. 9. o.)

Egy kommentár szerint az „élet koronája” nemcsak az örök élet ajándékára utal, hanem már itt, e földi élet kereteire is vonatkozik: „A megígért élet valószínűleg élet itt és most, élet a maga teljességében és szépségében (vö. Jak 1,4).” (Curtis Vaughan: *James, Bible Study Commentary*, 28. o.) S annyiban biztosan igaz is, hogy a próbákban kitartó élet méltó csak az *élet* elnevezésre, ugyanakkor elsősorban nyilvánvalóan az *örök élet* jelentés a kifejezés helyes értelmezése.

„A sötétség erői veszik körül az embert, hogy eltakarják szeme elől Jézust. Olykor nem tehetünk mást, mint bánattal és megdöbbenéssel telten várjuk, míg a felhő elvonul. Ezek az időszakok néha borzalmasak. Reményünk meghiúsul, és kétségbeesés kerít hatalmába minket. Ezekben a rettenetes órákban meg kell tanulnunk bízni, és teljesen az elfedező áldozat érdemére hagyatkozni. Tekintsünk a megfeszített és feltámadt Üdvözítő érdemeire! Ha ezt tesszük, soha el nem veszhetünk. Soha! Könnyű erősnek lennünk a kegyelemben akkor, amikor fény árad az ösvényünkre. Amikor viszont körülvesz bennünket a homály és sötétség, és türelmesen kell várakoznunk a reménységben, olyan hitre és átadottságra van szükségünk, amely megkívánja, hogy akaratunk elmerüljön Isten akaratában. *Túláságosan hamar elcsüggedünk, és szívünk mélyéből kérjük a próba eltávolítását, ahelyett, hogy türelemért és kegyelemért könyörögnénk a próba elviseléséhez és a győzelem kivívásához...*

A szerető Isten igyekszik kifejleszteni bennünk Lelkének drága ajándékait. Megengedi, hogy zaklatás és nehéz-

ség érjen minket, de nem átokként, hanem a legnagyobb áldásként. Minden kísértés, amelynek ellenállunk, minden bátran elviselt próba új tapasztalattal gazdagít, és elősegíti jellemünk építését...

Akik Isten vezetésére bízzák és szolgálatára szentelik életüket, sohasem kerülhetnek olyan helyzetbe, ami Isten gondviselésén kívül esik. Bármilyen legyen is a helyzetünk, ha Igéjének cselekvői vagyunk, van vezetőnk, aki igazgatja utunkat; bármilyen bonyolult is a problémánk, biztos tanácsadónk van; bármi a bánatunk, veszteségünk, vagy bármilyen elhagyatottak vagyunk is, együttérző Barátunk van.” (Ellen G. White: *Isten csodálatos kegyelme*. Advent Kiadó, Budapest, 2003, 114. o.)

3. tanulmány – 2014. október 18.

A kísértésekről

(Jak 1,13–18)

1

Mennyire mélyen van meg minden emberben az önigazolás lelkiülete? Milyen messzire mehetünk ebben?

Jak 1,13 | Senki se mondja, amikor kísértetik: Istentől kísértetem, mert Isten gonoszsággal nem kísérthető, Ő maga pedig senkit sem kísért.

(Vö.) **1Móz 3,12–13** | Mondta az ember: Az asszony, akit mellém adtál, ő adott nekem arról a fáról, úgy ettem. Mondta az Úristen az asszonynak: Mit cselekedtél? Az asszony pedig mondta: A kígyó ámított el engem, úgy ettem.

Péld 21,2 | Az embernek minden útja igaz a maga szemei előtt, de a szívek vizsgálója az Úr.

.....

Valóban lehetséges, hogy sokan Istent hibáztatják a bűneik miatt, ahelyett, hogy alázatosan bevallanák azokat? Hol látunk erre először példát az Bibliában?

Ismét a *kísértés* vagy *megpróbáltatás* fordítási, illetve értelmezési problémával állunk szemben, mint az előző tanulmányban. Itt azonban az eredeti görög fogalomnak már kétségtelenül a *kísértés* értelmével találkozunk, nem úgy, mint a 2. és a 12. versben, amit Kálvin például így fejt ki:

„Itt kétség sem férhet ahhoz, hogy másfajta kísértésről beszél. Az teljességgel nyilvánvaló, hogy a mostanáig emlegetett külső kísértések Isten által érnek el hozzánk. Ezen a módon kísértette meg Isten Ábrahámot (1Móz 22,1), s kísért meg naponta minket is, azaz teszi próbára, hogy milyenek vagyunk olyan helyzetekben, melyek által a mi szívünk megismertetik. De kimutatni azt, hogy mi van elrejtve a szívünkben nagyon más, mint a szívünk belsőleges kecségtetése bűnös vágyak által. Ezek után itt a belső kísértésekről értekezik, melyek nem mások, mint a bűnre csábító, szertelen vágyak. Jogosan tagadja, hogy ezeknek Isten volna a szerzője, mert ezek természetünk romlottságából származnak.

Ez a figyelmeztetés nagyon szükséges, mert semmi sem közönségesebb az emberek között, mint az általuk elkövetett gonoszságok szégyenének másokra tolása, s különösen akkor látشانak megszabadulni, mikor magára Istenre hártják azt át. Ezt az első embertől eredő kibúvót állandóan utánozzuk. Ezen okból szólít fel Jakab a saját vétkeink elismerésére, s nem az Isten belevonására úgy, mintha Ő kényszerített volna minket arra, hogy vétkezzünk.” (Kálvin János: *Jakab apostol levelének magyarázata*. 10. o.)

„Ádám nem tagadhatta és nem is mentegethette bűnét, bűnbánat helyett azonban a bünt feleségére és ezzel magára Istenre akarta hártani: »Az asszony, akit mellém adtál, ő adott nekem arról a fáról, úgy ettem.« (1Móz 3,12)

Ádám, aki Éva iránti szeretetétől késztetve önként választotta sorsát, eljátszva Isten tetszését, édeni otthonát, az örök élet örömet, bukása után képes volt arra is, hogy vétkéért feleségét, sőt a Teremtőt próbálja felelőssé tenni. Rettenetes a bűn hatalma.

Amikor Isten az asszonyt kérdezte: »Mit cselekedtél?«, ő így felelt: »A kígyó átmított el engem, úgy ettem.« (1Móz 3,13) »Miért is teremtetted a kígyót? Miért engedted, hogy belépjen Édenbe?« Ezekkel a kérdésekkel próbálta menteni bűnét. *Így ő is, Ádámhoz hasonlóan, Istent vádolta bukásukért. Az öngazolás lelkülete a hazugság atyjától ered; ősszüleinken is eluralkodott, mihelyt engedtek Sátán befolyásának, és ugyanez Ádám minden fiában és lányában is megnyilvánul. Ahelyett, hogy alázatosan megvallanák vétkeiket, úgy próbálják védeni magukat, hogy a bűnt másokra, a körülményekre vagy Istenre hárítják – még áldásait is az ellene való zúgolódás okaivá téve.*» (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. A megkísértés és az elbukás c. fej.)

2 Valójában honnan származnak a kísértések? Milyen lépcsőkai vannak a kísértésnek?

Jak 1,14–15/a | Hanem mindenki kísértetik, amikor vonja és édesgeti a tulajdon kívánsága. Azután a kívánság megfogván, bűnt szül...

(Vö.) **2Pt 1,4/b** | Kikerülve a romlottságot, amely a kívánságban van e világban.

Rm 6,12 | Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy engedjete néki az ő kívánságaiban.

Rm 13,14/b | ...a testet ne tápláljátok a kívánságokra.

Gal 5,24 | Akik pedig a Krisztuséi, azok a testet megfeszítették indulataival és kívánságaival együtt.

Hogyan határozhatjuk meg a kísértést, illetve a kívánságot? Milyen szerepük van a bűnös kívánságoknak az elesésekben, a bűnök elkövetésében? Hogyan kapcsolódik be e folyamatba Sátán?

A *Pallas Nagy Lexikona* a következő definíciót adja a kísértésre: „Az erkölcsi életben minden, ami az embert erkölcselenségre akarja készíteni. Az erkölcsi élet küzdelem egoisztikus és erkölcsi hajlamaink közt, minden, ami ez egoisztikus hajlamokat az erkölcsiekkel való ellenkezésben erősíti, *kísértés*.”

„Az alkalmat a kísértés szüli. A kísértés pedig úgy jön létre, arra épül, hogy vonnak és édesgetnek a saját kívánságaink. A kísértés maga még nem a bűn. Lehetségessé teszi a bűnt, de nem kikerülhetlenné. Jézus is megkísértetett, anélkül, hogy bűnt követett volna el. A bűn csak abban a pillanatban kezdődik, amikor engedünk a vonzásának. A kereszténynek kerülnie kell a kísértést, ha pedig nem kerülheti ki, hit által győznie kell. Állandóan kérnünk kell Istent, hogy óvjon meg a kísértéstől, vagy pedig segítsen győzelemre a kísértés fölött: Lukács 11,4; 22,40.46.” (Alfred-Felix Vaucher: *Az üdvösség története*. Spalding Alapítvány, Budapest, 2006, 103. o.)

„A kísértés bűnre való csábítás. Ez azonban nem Istentől, hanem Sátántól, és saját szívünk gonoszságából ered.”

(Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*. Miatyánk – az Úr imája c. fej.)

„Mik ezek a kívánságok, hogy a Szentírás olyan súlyos kijelentést tesz velük kapcsolatban, hogy »a romlottság bennük van e világon«? *Kívánságoknak nevezi a Biblia azokat a negatív hajlandóságokat az emberben, amelyekben az öröklött hajlamot, a »tagokba írt törvényt« a szokás törvénye, »a szívbe írt törvényt« is megerősítette.* Ezeket a kívánságokat joggal nevezzük bűnös kívánságoknak, mert *ez már nemcsak örökség, hanem az ember személyes vétkezéseinek az eredménye is.* A tagokba írt törvény, az öröklött hajlam, mindenekelőtt az énközéppontúság, az énnel kedvezés, az énszeretet általános hajlama.

Léteznek emellett természetesen specializálódott öröklött hajlamok is, például az indulatosságra, az alkoholizmusra, a falánkságra, a nemi féktelenségre stb., amelyeket azután sokszor a szülői vagy a környezetből vett egyéb minta is nagyon felelősít, és a valóságban nem is lehet szétválasztani e kettő hatását, vagy megállapítani, milyen arányban hat az egyik és a másik.

A kívánságok viszont mindig konkrétak: valamilyen konkrét bűn irányában fejlődnek ki, mint az ember sorozatos, személyes rossz választásainak eredményei. Egyik emberre például jellemző a lustaság vagy a csalás kívánsága, a másokra a helytelen szexuális vágyak vagy a hatalomra törés. *Éppen ezért ki-ki a kívánságainak megfelelő területen kísérthető a leginkább. Ott vannak a gyenge pontjai, vagy gyenge oldala – ahogy a mindennapi beszédben hivatkozni is szoktunk rá. Sátán maximálisan épít a kívánságokra kísértései »megtervezésekor«.* (Vankó Zsuzsa: *A boldogság törvénye. Bibliai etika*. Bibliaiskolák Közössége, Bp., 1992, 107–108. o.)

Miért különösen csalárd, megejtő a bűn természete?

Jak 1,15/b | ...a bűn pedig teljességre jutva halált nemz. (Vö.) **Zsid 11,25** | [Mózes] inkább választotta az Isten népével való együttnyomorgást, mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét;

Péld 20,17 | Gyönyörűséges az embernek az álnokság kenyere, de azután betelik az ő szája kavicsokkal.

Péld 14,12 | Van olyan út, amely helyesnek látszik az ember előtt, de vége a halálra menő út.

.....

Howan fejezik ki ezek az igék a bűn csalárdságát, megtévesztő természetét?

A bűn alapvető támadás az élet ellen, de nem azonnal, hanem csak „teljességre jutva” nemz halált. Éppen ettől különösen veszélyes. Elaltatja, elkábítja az embert ideig-óráig való gyönyörűségeivel, de aztán törvényszerűen megjelennek a maga keserű, elháríthatatlan következményei.

A következő sorok a kapernaumi megszállottra vonatkoznak, s jól mutatják a bűnnek ezt a késleltetett hatásmechanizmusát:

„A kísértő elcsábította káprázatos ajándékaival, ám mihelyt hatalmába kerítette a szerencsétlent, az ördög könnyörtelenné, kegyetlenné vált, szörnyű, dühödt csapásokkal sújtotta. Ez történik mindenkivel, aki a gonosznak

engedi át magát: *a kezdeti elbűvölő örömök a kétségbeesés sötétjében vagy a tönkretett lélek örültségében érnek véget.*” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Kapernaumban c. fejj.)

A keskeny és a széles úthoz (Mt 7,13–14) fűzött megjegyzés is ezt a lelki törvényszerűséget szemlélteti:

„Bár a széles út bejáratát virágos kapu díszíti, az út maga mégis tövises. *A bejáratnál tündöklő reménysugár a kétségbeesés homályává válik*, s az a lélek, amely ezt az utat járja, a végtelen éj homályába süllyed.” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*. Bíráló helyett mutass jó példát c. fejj.)

„*A bűn teljességre jutva halált nemz.*” (Jak 1,15/b) Pál ugyan-
ezt megfogalmazza a Római levélben: „*A bűn zsoldja halál.*”
(Rm 6,23/a)

„A bűn lerombolja a barátságokat, felbontja a családi köteleket, meghiúsítja az ígéretes jövőt, lerontja az ember önbecsülését. *Nem számít mennyire körmönfont az álcázás, a bűn elkerülhetetlen következménye a romlás és a halál, mind lelki, mind fizikai értelemben.* Az itt említett „halál” nem egyszerűen az első halál, amelyben mindenkinek része van, hanem a második halál, a megsemmisülés. Isten nem a halálnak, hanem az életnek a forrása. Nem Tőle származik a bűn, amely a halálhoz vezet. A halál, bármilyen formában is létezik, a bűnre vezethető vissza, s a bűn természetesen és elkerülhetetlenül előidézi azt.” (Francis D. Nichol: *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, Review and Herald Publishing Association, Washington D. C., 1978 – Jak 1,15 igeverséhez írt megjegyzés.)

Ha a kísértések nem Istentől származnak, akkor mi az, amit viszont Neki köszönhetünk?

Jak 1,16–17/a | Ne tévelyegjetekek, szeretett atyámfiai! Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék felülről való, és a világosságok Atyjától száll alá...

(Vö.) **Ap csel 14,17/b** | [Isten] jótevőnk volt, adván mennyből esőket és termő időket nekünk, és betöltvén eledellel és örömmel a mi szívünket.

Jn 6,44 | Senki sem jöhet hozzám, hanemha az Atya vonja azt.
Ap csel 16,14 | Egy Lídia nevű Thiatira városbeli bíboráros asszony, aki félt az Istent, hallgatott reánk. Neki az Úr megnyitotta a szívét, hogy figyelmezzon azokra, amiket Pál mondott.

.....
.....
.....

Életünk milyen területein ismerhetjük fel Isten ajándékait? Mit jelent a „világosságok Atyja” megjelölés?

Súlyos tévedés, tévelygés annak az Istennek rosszat tulajdonítani, akitől minden jó és tökéletes ajándék származik. Nem-hogy rossz nem származik tőle, de Ő az egyedüli forrása minden jónak is! S ez nemcsak fizikai, hanem lelki, szellemi értelemben is igaz. Nemcsak eledellel és örömmel tölti be a szívünket, de ő szerez benne ellenségeskedést a rosszal szemben (1Móz 3,15), s vonja magához, nyitogatja is azt az igazsággal. *Ő a forrása minden jó gondolatnak, de minden jóra való törekvésnek, lellemi kiválóságnak is.*

„Ez egy érv az ellenkezőjéből: mivel Isten minden jónak a forrása, ezért abszurdum Őt feltételezni a gonoszság szerzőjének. Helyesen a jó cselekvése illik hozzá, s felel meg a természetének, s Tőle származik minden jó dolgunk... Isten ugyanolyan változékony, mint az emberek. Ha azonban Isten minden dologban és mindig Önmagához hasonló, akkor ebből következik, hogy *a jó cselekvése az Ő állandó tevékenysége... Istent a világosságok Atyjának nevezi, minden kiválóság és a legmagasabb méltóság birtokosának.*” (Kálvin János: *Jakab apostol levelének magyarázata*. 11–12. o.)

„A világon mindig voltak kitűnő tanulók, nagyon értelmes emberek, akik széleskörű tudományos kutatásokat végeztek, akiknek kijelentései gondolkodásra serkentették az embereket, és az ismeretek roppant területeit tárták szemünk elé. Ezeket a férfiakat úgy tisztelték, mint az emberiség vezetőit és jótevőit; azonban van Valaki, aki felettük áll. A feljegyzések alapján nyomon követhetjük a világ tanítóinak sorát, de a világosság már öelöttük is létezett. *Amiképpen a Hold és a csillagok a Nap visszatükröződése miatt fénylenek, úgy a világ nagy gondolkodói – amennyiben tanaik igazak –, az Igazság Napjának sugarait tükrözik vissza. A gondolat minden fénysugara, az értelem minden felvillanása a világ Világosságától származik.*” (Ellen G. White: *Előtted az élet/Nevelés*, Az első alapelvek c. feje.)

5 *Miért valódi örömhír az Isten jellemének változhatatlanságáról szóló bibliai tanítás?*

Jak 1,17/b | ...akinél nincs változás, vagy változásnak árnyéka.

(Vö.) **Zsid 13,8** | Jézus Krisztus tegnap, ma és örökké ugyanaz. **Mal 3,6/a** | Én, az Úr, meg nem változom...

4Móz 23,19/a | Nem ember az Isten, hogy hazudjék, és nem embernek fia, hogy megváltozzék.

Mt 5,48 | Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes!

.....

┌ *Mi az alapja Isten jelleme változhatatlanságának? Miért nem változhat, miért nem tagadhatja meg önmagát (2Tim 2,13)?*

E változhatatlanság alapja Isten jellemének tökéletessége. A tökéletes nem változik, nem szabad változnia, mert akkor veszítene tökéletességéből. Dávid egy alkalommal, egy megpróbáló élethelyzetben így erősítette magát: „Ez az én gyengeségem csupán, [hogy azt hiszem, azt gondolom,] hogy a Felséges jobbjára megváltozott!” (Zsolt 77,11)

„*Ha levertség telepszik a lélekre, ez még nem bizonyítja, hogy Isten megváltozott. Ő tegnap és ma és örökre ugyanaz.* Akkor vagy bizonyos Isten kedvezésében, mikor érzed az igazságosság napjának sugarait. De mikor felhők suhannak leled felett, akkor sem szabad elhanyagoltnak érezned magad. Hited hatoljon át a homályon! Szemed legyen nyitott, akkor egész tested tele lesz fényvel! Tartsd magad előtt Krisztus kegyelmének gazdagságát. Gyűjtsd kincsként a szeretete által nyújtott leckéket! Legyen a hited olyan, mint Jóbé, aki kijelentette: »*Ha megöl is, bízom benne.*«

[Jób 13,15; pont. ford.] Ragadd meg mennyei Atyád ígéreteit, s emlékezz előző bánásmódjára irántad és szolgálói iránt, mert az Istent szeretőknek minden javukra válik.” (Ellen G. White: *Értelem, jellem, egyéniség*. II. köt., 327. o.)

A valdensesk különleges módon kaptak bizonyosságot Isten változhatatlanságáról:

„Népének Isten a rájuk bízott súlyos igazságokhoz méltó, fenséges szentélyt adott. *E hűséges száműzöttek szemében a hegyek Jahve, az igaz Isten változhatatlanságának jelképei voltak. A felettük változatlan méltósággal tornyosuló csúcsokra mutatva beszéltek gyermekeiknek Istenről, akinél nincs változás, sem változásnak árnyéka, és akinek szava megáll, akárcsak az örökkévaló hegyek.* Isten mozdulatlanul teremtette a hegyeket, és felövezte őket erővel.

Csak a végtelen hatalmú Isten keze mozdíthatja ki őket helyükből. Törvényének, amellyel a mennyet és a földet kormányozza, Isten a hegyekhez hasonlóan szilárd alapot vetett. Az ember kezét emelhet embertársaira, és elveheti életüket; de ez a kéz éppúgy nem tudja helyükből kimosdítani és a tengerbe dobni a hegyeket, mint ahogy nem képes Jahve egyetlen törvényét sem megváltoztatni, vagy akarata követőinek tett egyetlen ígérését sem érvényteleníteni. *Isten szolgálóinak a hegyek változhatatlanságához hasonló szilárd hűséggel kell ragaszkodniuk a törvényhez.*” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*. A valdensesk c. feje.)

6 *Mi a legfőbb ajándéka a világoosságok Atyjának a személyes életünkben?*

Jak 1,18 | Az ő akarata szült minket az igazság igéje által, hogy az ő teremtményeinek valami zsenyéje legyünk.

(Vö.) **1Tim 2,4** | [Isten] azt akarja, hogy minden ember üdvözljön, és az igazság ismeretére eljusson.

1Pt 1,23 | Mint akik újonnan születettek, nem romlandó magból, de romolhatatlanból, Isten igéje által, amely él és megmarad örökké.

Jn 17,17 | Szenteld meg őket a te igazságoddal: A te igéd igazság.

.....

Hogyan születhetünk újjá, mi hozhat a gondolkodásunkban alapvető változást? Miért nem elegendő azonban ez az üdvösséghez? Minek kell ezt szükségszerűen követnie? Mit jelent „az ő teremtményeinek valami zsenyéje”?

„Most Isten jóságának speciális bizonyítékát hozza elő, amit már említett, nevezetesen hogy Ő szült minket újjá az örök életre. Ezt a felbecsülhetetlen hasznot minden hívő érzi önmagában. Ezután az Isten jóságának, melyet a tapasztalatok által ismertünk meg, el kellene távolítania minden Ővele kapcsolatos ellenvéleményt. Mikor azt mondja, hogy Isten *a saját akaratából* vagy *a saját jószántából szült újjá* minket, ezzel azt jelzi, hogy nem készítette őt más ok... Tényleg, milyen nagy dolog lenne azt mondani, hogy Isten nem kényszerült erre? Ám ő ennél többet ért meg velünk, nevezetesen, hogy Isten az Ő saját jóakarátának megfelelően szült minket újjá, így Önmaga volt

ennek oka. Ebből következik, hogy Isten számára a jó cselekvése a természetes...

Az *újjászült* szó azt jelenti, hogy új emberekké válunk, tehát letesszük régi természetünket, mikor megkapjuk Istentől a hatékony elhívást. Hozzáteszi, hogy miképpen szül minket Isten újjá, nevezetesen az *igazságnak igéje által*, hogy tudhassuk: Isten országába semmiféle másik ajtón keresztül nem léphetünk be.” (Kálvin János: *Jakab apostol levelének magyarázata*. 12–13. o.)

Isten akarata, hogy minden ember üdvözüljön, s ezzel teljes összhangban, illetve ennek első lépéseként az ő akarata az is, hogy valódi újjászületések, megtérések történjenek. Ez az igazság igéje által történhet, ahogyan arra Jakab mellett Péter is rámutatott. Azonban a „bűn teste” – megromlott emberi természetünk a legőszintébb megtérés után is csak „megerőtlenül” (Rm 6,6) – egészen nem hal meg, nem szűnik meg létezni. A megkezdett munkát ezért a megszentelődés élethosszig tartó munkájának kell követnie, szintén az ige által (Jn 17,17), azzal szoros kapcsolatban.

„Krisztus »zsengéjük lett azoknak, akik elaludtak«, az eljövendő feltámadás zálogaként (lásd 1Kor 15,20.23). A »zsenge« kifejezés gyakori az Újszövetségben (lásd Rm 8,23; 16,5; Jel 14,4). Miközben ezt a kifejezést alkalmazza a hívőkre az apostol, gondosan megkülönbözteti a »valami«, »egyfajta« jelzővel. Isten akarata az emberekre nézve az, hogy olyanokká váljanak, mint Jézus, és az egyház kötelessége táplálni az újszületett keresztényeket addig, míg eljutnak a »Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére« (Eféz 4,13).” (Francis D. Nichol: *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*. Review and Herald Publishing Association, Washington D. C., 1978 – megjegyzés Jak 1,18-hoz.)

4. tanulmány – 2014. október 25.

Isten Igéjének cselekvő elfogadása

(Jak 1,19–27)

Mi akadályozza és mi segíti elő azt, hogy az Ige, Isten szava cselekedetté váljék bennünk?

1

Jak 1,19–21 | Azért, szeretett atyámfiain, legyen minden ember gyors a hallásra, késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra. Mert ember haragja Isten igazságát nem munkálja. Elvetvén azért minden undokságot és a gonoszságnak sokaságát, szelídséggel fogadjátok a beoltott igét, amely megtarthatja a ti lelketeket.

.....

.....

.....

Mit jelent az, ha valaki „gyors” vagy rest a hallásra? Mit jelent a gyakorlatban „szelídséggel fogadni az igét”, engedni, hogy Isten belénk „oltsa”?

Figyeljük meg és bontsuk ki a következő oldalon olvasható kifejezéseket, gondoljuk át azokat életszerűen:

- „gyors hallás” – vö. Ésa 50,4/b; 1Sám 3,10/b;
- *késedelmes szólás* – vö. Jób 39,37–38; Péld 17,28; Préd 5,2;
- *késedelmes harag* – vö. 1Sám 25,31–34; Zsolt 4,5;
- *emberi harag nem munkál isteni igazságot* – vö. Lk 9,54–55;
- *visszautasított gonoszság* – vö. 1Móz 39,9; Ésa 1,13;
- *szelídséggel fogadott ige* – 1Kir 17,24;
- *az Ige belénk oltása* – Rm 10,17; 1Thess 1,6;
- *az Ige tartja meg a lelkünket* – vö. Zsolt 119,9.11.

„Isten Igéje gyakran összeütközik az ember öröklött és szerzett jellemvonásaival, szokásaival. A »jó talajú« hallgatók elfogadják az Ige minden feltételét és követelményét. Minden szokásukat, egész életmódjukat Isten Igéjéhez mérik és igazítják. Meggyőződésük, hogy a halandó, tévelygő emberek parancsai nem jöhetnek tekintetbe az örök Isten Igéjével szemben. Teljes szívükkel, egyetlen célként keresik az örök életet, és veszteség, üldözés vagy halál árán is követik az igazságot... A keresztény is türelemmel várja, hogy Isten Igéje gyümölcsöt teremjen életében. Amikor könyörgünk a Lélek ajándékaiért, Isten sokszor úgy válaszol imánkra, hogy e gyümölcsök megéréséhez alkalmas körülmények közé helyez. Mi pedig, nem értve szándékát, csodálkozunk és kétségbeesünk. A kegyelmi ajándékok azonban csak úgy fejlődhetnek ki, ha követik a növekedés és gyümölcstermés menetét. A mi feladatunk elfogadni Isten szavát, és szilárdan ragaszkodni hozzá, teljesen alávetve magunkat irányításának, és akkor szándéka valóra válik bennünk.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. A magvető c. fej.)

Mikor válunk önmagunk megcsalóivá? Mi az önbecsapás oka?

Jak 1,22 | Az igének pedig megtartói legyetek, és ne csak hallgatói, megcsalván magatokat!

.....

.....

.....

Mi a különbség az Ige hallgatása, illetve megtartása között (vö. Mt 7,24–27; Jel 22,7)? Miért fontos, hogy az Ige valóban Isten beszéde legyen számunkra (vö. 5Móz 18,21; Mt 4,4; Péld 30,5–6)?

„Az a hit, amely nem vezet engedelmességre, vakmerő elbizakodottság csupán. János apostol így szól: »Aki ezt mondja: Ismerem Őt, de az Ő parancsolatait nem tartja meg, hazug az, és nincs meg abban az igazság.« (1Jn 2,4) (...) Az engedelmesség a tanítványság próbaköve. »Arról tudjuk meg, hogy megismertük őt, ha az ő parancsolatait megtartjuk.« (1Jn 2,3)» (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*. Őrizkedjete a hamis prófétáktól c. fej.)

„Akkor építünk Krisztusra, ha igéjére hallgatunk. Nem az az igaz ember, aki örül az igazságnak, hanem, aki gyakorolja. Az igaz vallás Krisztus parancsolatának cselekvéséből áll... Krisztus az emberek üdvösségét nem szóbeli vallomásaiktól, hanem a megszentelt élet cselekedeteiben megnyilatkozó hittől teszi függővé.” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*. Nem dőlt össze, mert kősziklára építetett c. fej.)

Jézus több példázatában is szemléltette az olyan felületes hívők tragikus vereségét, megszegyenülését a végítéletkor, akik „megcsalták magukat”. A balga szüzek, akik ott akartak lenni a menyegzőn, s hitték, hogy ott is lesznek, az az ember, aki azt hitte, hogy menyegzői ruha nélkül is részt vehet a királyi menyegzőn, azok akik hivatkoznak vallásos cselekedeteikre, „nagy dolgokra”, amelyeket Jézus nevében tettek, és nem értik, hogy miért nem mehetnek be mégsem Isten országába (Mt 25,1–13; Mt 22,1–14; Mt 7,21–23).

3

Mit lát meg az ember a „tükörben”?

Jak 1,23 | Mert ha valaki hallgatója az igének, és nem megtartója, az ilyen hasonlatos ahhoz az emberhez, aki tükörben nézi az ő természet szerinti ábrázatát [de ennek nincs következménye gyakorlati életében].

.....

.....

.....

.....

A tükörben a természet szerinti ábrázatát látja az ember – és mit lát meg az Ige hallgatója az Ige tükrében?

„A törvény Isten nagy tükre. Az ember vesse össze szavait, lelkületét, cselekedeteit Isten szavával. Az igaz vallás az Ige gyakorlati megélését jelenti. Hitvallásod értéktelen az Ige gyakorlati cselekvése nélkül...

A törvény tükrébe kell beletekintenünk, s kikutatnunk minden jellemhibánkat. Ámde, ha a tükörbe nézve sok jellemhibát veszünk észre, majd elmenve így szólunk: »igazak vagyunk«, igazzá tesz-e ez bennünket? A magad szemében leszel igaz, Isten törvényszéke előtt azonban nem. Isten mértéket adott... ha mást merünk cselekedni, ha láb alá tapossuk ezt, azután majd Isten elé állva így szólunk: »Szent vagyok«, az elszámolás napján el fogunk veszni.

Mi lenne, ha az utcára menve beszennyeznénk ruhánkat sárral, s visszatérve a tükör elé állnánk, így szólva: Tisztíts meg a szennytől! – megtisztítana-e? Ez nem a tükör hatásköre. A tükör csupán megmutatja ruhánk szennyes voltát, de megtisztítani már nem tud. Így van ez Isten törvényével. Rámutat a jellem hibáira, elítéli a bűnöst, de nem ajánl bűnbocsánatot a törvényrontónak. Nem tudja őt megmenteni bűneitől. Ámde Isten erről is gondoskodott, amint az apostol mondja: 1Jn 1,9.” (Ellen G. White: 5. sz. kézirat. 1885.)

Nem csupán az elkövetett bűnök felismerésére van szüksége az embernek, hanem a még el nem követett, felszínre nem jött, de bennünk lappangó, az ellenség számára kapaszkodót nyújtó tulajdonságok felismerésére is. Ezek ugyan még nem váltak cselekedetté a helyzet és a körülmények híján, de egy addig nem ismert élethelyzet cselekedetre válthatja őket.

Könnyű-e szembesülni a természet szerinti ábrázatunkkal?

Jak 1,23–24 | Ha valaki hallgatója az igének, és nem megtartója, az ilyen hasonlatos ahhoz az emberhez, aki tükörben nézi

4

az ő természet szerinti ábrázatát. Megnézte magát, elment, és azonnal elfelejtette, milyen volt.

.....

.....

.....

Vajon mi az oka az efféle feledékenységnek? Gondoltunk-e már arra, hogy minden ember folytat valamilyen küzdelmet – vagy a természetemmel kívánok békességben lenni, és ez esetben a lelkiismeret és Isten ellen harcolónak találhatok, vagy Istennel és a lelkiismeretemmel akarok békességben élni, ebben az esetben viszont folytonos harcom lesz a természetemmel. Te melyik harcot vívod?

Furcsának találnánk, ha látnánk valakit, aki belepillant a tükörbe, meglátja, hogy valami piszok van az arcán vagy szakadás a ruháján, de aztán sarkon fordul, elsiet, és semmit nem tesz ez ellen. Ezt tesszük sokszor lelki vonatkozásban. Megdöbönt egy pillanatra az, ahogyan az Ige rávilágít megromlott természetünkre, de azután mégsem teszünk semmit, hogy a szennyet vagy foltot eltávolítsuk magunkról. Hányszor tárult fel vajon előttünk természetünk egy-egy szégyenletes, javítani való, bűnös vonása? És mi történt a tükörbe nézésünk után?

Nehogy megelégedjünk azzal a fajta őszinteséggel, hogy belátjuk, beismerjük a természet szerinti állapotunkat, de azután évek múltával is minden a régi marad, viszont továbbra is elismerjük „természet szerinti ábrázatunkat”. Így működik a gyónás rendszere. Úgy tűnik, van őszinteség, de nincs győzelem. Folytonos kérésünkkel válik-e Zsolt 139,23–24 kérése: „Vizsgálj

meg engem, ó Isten, és ismerd meg szívemet! Próbáld meg engem, és ismerd meg gondolataimat! És lásd meg, ha van-e nálam a gonoszságnak valamilyen útja, és vezérelj engem az örökévalóság útján!”

Hogyan lehet úgy belenézni a tükörbe, hogy ennek nyomán boldogságot jelentsen számunkra az Ige, a törvény cselekvése?

Jak 1,25 | De aki belenéz a szabadság tökéletes törvényébe, és megmarad a mellett, az nem feledékeny hallgató, sőt cselekedet követője lévén, boldog lesz az ő cselekedetében.

.....

.....

.....

Milyen segítséget jelent az, ha valaki a törvény tükrébe nézve meglátja, hogy az a „szabadság tökéletes törvénye”? Hogyan lehet állandóan szemünk előtt ez a törvény (vö. Zsolt 119,11; 40,9)? Hogyan lesz az ilyen folyamatos tükörbe nézésből cselekedet? Kinek a cselekedete lesz ez a cselekedet a valóságban (vö. Rm 16,20; Ezék 36,26–27)?

Különös ez a szókapcsolat, „a szabadság törvénye”. Sokan úgy érzik, hogy a törvény és a szabadság egymással ellentétes fogalmak. Úgy vélik, hogy a törvény legalábbis korlátozza a szabadságot. Jakab apostol mégis a „szabadság törvényének” mondja a Tízparancsolatot (Jak 1,25). A „belenézés” komoly megfigyelést jelent a felületes rápillantáshoz képest. Márpedig az emberek

java része csak töredékesen, csak nagyjából, mintegy csak a rápillantás erejéig ismeri a Tízparancsolatot.

Aki belenéz Isten törvényébe, az a „szabadság tökéletes törvényének” fogja azt találni. Azt is mondja az apostol, hogy „boldogok” lesznek azok, akik e törvény szerint „cselekszenek”.

A Tízparancsolat valóban a „szabadság törvénye”. Egyrészt azért, mert a teremtő Isten nem szerez érvényt törvényének oly módon, ahogyan a földi hatalmasok és törvényhozók. Nála csak az értelmes meggyőződésen alapuló, belső azonosulásból származó, önkéntes engedelmességnek van értéke, csak erre tart igényt.

Ezenkívül a Tízparancsolat legelső mondata a szabadító Istenre hívja fel a figyelmet, és személyesen ránk alkalmazza a kegyelmes isteni szabadítás ígérését. „*Én vagyok az Úr, a te Istened, aki kihoztalak téged... a szolgaság házából*” – így kezdődik az első parancsolat. Ezáltal tehát biztosítékot ad Isten arra vonatkozóan, hogy meg akar és meg tud szabadítani minket a bűn hatalmából, összhangba tudja hozni lényünket ismét az élet és a boldogság örök erkölcsi törvényével.

A Tízparancsolat tehát a „szabadság törvénye” abban az értelemben is, hogy akik ezt a törvényt megtartják, akik vele összhangban élnek, azok valóságos szabadságban élnek, mert kiszabadultak a legkeményebb rabságból, az önző *Én* szolgaságából. Abból a fogságból, amelyről Jézus így beszélt: „*Bizony, bizony mondom néktek, hogy mindaz, aki a bűnt cselekszi, szolgája a bűnnek.*” (Jn 8,34) Pál apostol pedig így ismerte fel e rabság valóságát a saját életében is: „*Mert nem azt cselekszem, amit akarok, hanem amit gyűlölök, azt cselekszem... Mert gyönyörködöm Isten törvényében a belső ember szerint, de látok egy másik törvényt, amely van az én tagjaimban, amely ellenkezik az elmém törvényével, és rabul ad engem a bűn törvényének...* Ó

én nyomorult ember, kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből? Hálát adok Istennek, az én Uram, Jézus Krisztus által.” (Rm 7,15.22–25)

Hogyan mutat rá az apostol arra, hogy csakis az Ige cselekvése minősül valódi istentiszteletnek? Hogyan figyelmeztet az apostol itt újból az önccsalás veszélyére?

Jak 1,26–27 | Ha valaki istentiszteelőnek látszik köztetek, de nem zabolazza meg nyelvét, sőt megcsalja a maga szívét, annak az istentisztelete hiábavaló. Tiszta és szeplő nélkül való istentisztelet az Isten és az Atya előtt ez: meglátogatni az árvákat és özvegyeket az ő nyomorúságukban, [és] szeplő nélkül megtartani magát e világtól.

.....

Felismerhető-e a különbség az istentiszteelőnek látszó és az Istent tisztelő között? Ki szeretne tiszta és szeplő nélkül való istentiszteletet gyakorolni? Vannak árvák, vannak özvegyek, vannak nyomorúságban lévők, van lehetőség valódi istentiszteletet gyakorolni? Adott-e Jézus tanítást arra vonatkozóan, hogy mit jelent szeplő nélkül megtartani magunkat e világtól (vö. Jn 17,15.18)?

„Krisztus színtiszta forrása az a vallás, melyből a jóakarat, a szeretet és az önfeláldozás forrása fakad. A keresz-

tény az a Krisztus-szerű ember, aki tevékeny Isten szolgálatában. (...)

A vallás nem áll cselekedetektől, mégis tevékeny, mégsem alvó. Sokan gondolják, hogy a vallás szűk látókörűvé és korlátozottá tesz. A valódi vallás azonban sohasem tesz szűkkeblűvé. A vallás hiánya szűkíti le a képességeket és a gondolkodást. Mikor valaki merev, ez azt bizonyítja, hogy Isten kegyelmére, mennyei kenetre van szüksége. A keresztény az az ember, akiben az Úr, a seregek Istene munkálkodni tud, hogy megtartsa az Úr útjait, és másoknak is kinyilatkoztassa Isten akaratát.” (Ellen G. White: 7. sz. levél. 1883; 3. sz. kézirat. 1892.)

5. tanulmány – 2014. november 1.

A személyválogatás súlyossága és legyőzése

(Jak 2,1–13)

Mit jelent a személyválogatás, és miért nem csupán tévedés vagy hiba, hanem súlyos bűn?

1

Jak 2,1.4.9 | Atyámfiak, ne legyen személyválogatás a ti hitekben, amely van a dicsőség Urában, a mi Jézus Krisztusunkban... Nem mondatok-e ellent magatoknak, és nem lettek-e gonosz gondolkodású bírálók? ...De ha személyválogatók vagytok, vétkeztek, elmarasztaltatva a törvény által, mint annak megrontói.

.....

.....

.....

.....

Miért összeegyeztethetetlen a Krisztusban való hittel a személyválogatás? Miért mondja az apostol, hogy a személyválogató „gonosz gondolkodású” hívő? Miért, miben törvényrontó a személyválogató?

A személyválogatás, más szóval az előnyös vagy hátrányos megkülönböztetés vagy részrehajlás az egyik legelterjedtebb és legelkeserítőbb jelenség az életben. Belőle fejlődik ki az elnyomás ezernyi válfaja, mely a családi megkülönböztetésektől a társadalmi rasszizmusig terjed. A személyválogatás egyszerűsmind igazságtalanság és hamis ítélet.

Jakab tanítása szerint:

- Aki igazán hívő ember, az hitével összeegyeztethetetlennek fogja tartani a személyválogatást.
- Ha mégis megtűri, önmagának mond ellent, így „gonosz gondolkodásúvá” válik, amilyen volt megtérése előtt. Végül is ugyanabba a vétkes életmódba csúszik vissza, amelyben egykor élt, így nem túlzott alkalmazni rá az igét, hogy „*annak az embernek az utolsó állapota gonoszabb lesz az elsőnél*” (Lk 11,26; 2Pt 2,20–22; Péld 26,11).

A személyválogatás a megtéretlen ember egyik legfőbb teher-tétele, életének megkeserítője, miközben másokat is jócskán megkeserít magatartásával. Mint minden rossznak, ennek a gyökere is a romlott emberi természetben van.

Napjainkban is mindenütt szemérmetlenül tenyészik a személyválogatás. A világ egyre többet beszél az „esélyegyenlőségről”, a különféle „diszkriminációk” megszüntetéséről, de ez csak annak a jele, hogy mennyire nincsenek helyén a dolgok.

Ugyanakkor a gyülekezetben sem tűrhető el ez a szemlélet és bánásmód. Fontos tudatosítani, hogy a hit, avagy az igazi, Istentől jövő szeretet nem tűrheti el a személyválogatást. Ha ilyet vagy ehhez csak kicsit is hasonló érzést látunk felnőni lelkünkben, haladéktalanul el kell kezdenünk a harcot ellene, ügyelve e harc kimenetelére is. A gázt ugyanis nem elég irtani, gyökerestül kell kitépni, ha további burjánzásának elejét akarjuk venni.

Lehet, hogy napjainkban nem a gazdagság-szegénység frontvonalán éleződik ki a személyválogatás, de sokszor tapasztalhatjuk, hogy a vérségi kapcsolatok erősebbnek bizonyulnak az elvi kérdésekben való állásfoglalásnál, a fiatalok lekezelik az idősebbeket, vagy fordítva. Krisztus követője nem tűrheti meg magában az antiszemitizmust, a rasszizmust, a zsidózást, a cigányozást, az idegenek és a hajléktalanok megvetését sem.

Miért nagy bűn a személyválogatás? Mivel szembesíti olvasóit Jakab apostol, hogy ezt felismerjék?

Jak 2,5.8 | Halljátok meg, szeretett atyámfiaim, avagy nem az Isten választotta-e ki e világ szegényeit, hogy gazdagok legyenek hitben, és örökösei az országnak, amelyet azoknak ígért, akik őt szeretik? ...Ha ellenben megtartjátok a királyi törvényt az Írás szerint – Szeresd felebarátodat, mint magadat –, jól cselekszettek.

(Vö.) **Rm 14,10** | Te pedig miért kárhoztatod a te atyádfiát? Avagy te is miért vetted meg a te atyádfiát? Hiszen mindnyájan odaállunk majd a Krisztus ítélőszéke elé.

(Vö.) **3Móz 19,34** | Olyan legyen néktek a jövevény, aki nálatok tartózkodik, mintha közületek való bennszülött volna, és szeressed azt, mint magadat, mert jövevények voltatok Egyiptom földén. Én vagyok az Úr, a ti Istenetek.

.....

A személyválogatás elszakít Isten lényétől. Hiszen, ha Isten személyválogató lenne, ki maradhatna életben (Zsolt 130,3)? Isten következetes abban, ahogy a bűnt a bűnöstől elválasztja. Nem azonosít senkit sem vétkeivel és rossz jellemtulajdonságaival. Fáradhatatlan az emberi lélek megközelítésében, hogy a rossz elkövetőjét a rosszal szembe fordítsa. Isten irgalma, kegyelme mindig erre irányul. Hogyan ápol közösséget Istennel, aki nem ezt teszi?

Jób így figyelmeztette vallásos, sőt hívő barátait: „Az Ő személyére néztek-e, ha Isten mellett tusakodtok? Jó lesz-e az, ha egészen kiismer benneteket, avagy megcsalhatjátok-e őt, amint megcsalható az ember? Keményen megbüntet, ha titkon vagytok is személyválogatók. Az Ő fensége nem rettent-e meg titeket, a tőle való félelem nem száll-e rátok?” (Jób 13,8–11)

„Aki szereti a felebarátját, az szereti Istent is. Mert ugyanazzal a szeretettel szeretjük Istent és felebarátunkat. Istent önmagáért... felebarátunkat pedig Istentért szeretjük.” (Augustinus)

Mivel Isten törvénye a Törvényadó lényét fejezi ki, Jakab apostol hivatkozhat a Tízparancsolat második törvénytábláját összefoglaló igékre (3Móz 19,8;5 5Móz 6,5), amelyet Jézus gyakran idézett (Lk 10,27–28; Mk 12,28–34; Mt 22,34–40). Lehet, hogy a személyválogatás emberi törvényekbe nem ütközik, sőt azok olykor még erősítik is azt, Isten törvényébe, a szabadság, a szeretet és az irgalmasság törvényébe mindenképpen beleütközik, mégpedig súlyosan. A megváltás tervének is gátja egyúttal. Nem ismeri el Isten minden emberre kiterjedő, megmentő szándékának az igazságosságát, emberi igazságot kíván a helyébe erőltetni. Ily módon antikrisztusi tett is.

Jézus Krisztus földi életében a leghatározottabban elkülönítette magát minden személyválogatástól. Ha életének idevágó történeteire gondolunk, világosságot és erőt kapunk, hogy Őt

kövessük. Nem marad senki számára holt betű a törvény betöltése, hanem élő valósággá válik. Nem véletlen, hogy János evangéliuma egymás mellett beszél el Jézus találkozását egy zsidó főemberrel és egy erkölcstelen életet élő samáriai asszonnyal (3–4. fejezetében). Feltűnő lehetett magatartása más esetekben is, ha „*a vámszedők és bűnösök barátja*” (Mt 11,19; Lk 7,34) elnevezéssel illették.

Jakab érvelése tehát Jézus Krisztus példaadásán nyugszik, Krisztus követésére szólít fel. Gondolatmenetét a „*dicsőség Urára*” (2,1) hivatkozva indítja. Isten legnagyobb dicsősége, legigazibb nagysága kegyelmes jelleme, ami által mi is élhetünk. Aki ezt feledi, nem csupán nem viselkedik jól, nem csupán megszegi a törvényt, de Isten igazi ábrázatát elfedve, a maga istenségét igyekszik érvényre juttatni. A hitüket cselekedeteikkel cáfoló keresztények a legnagyobb Isten-tagadók. Isten nevét, Krisztus küldetését miattuk káromolják leginkább a tudatlanok és a tudatlanul ateisták. Ezért is fontos szívünkre vennünk egy másik apostol figyelmeztetését: „*Vigyázzatok magatokra, hogy el ne veszítsük, amit munkáltunk, hanem teljes jutalmat nyerjünk. Aki félrelép, és nem marad meg a Krisztus tudománya mellett, annak egynek sincs Istene. Aki megmarad a Krisztus tudománya mellett, mind az Atya, mind a Fiú az övé.*” (2Jn 8–9)

Keressünk arra vonatkozó bibliai történeteket, milyen körülmétekintő, szívós munkára volt szükség ahhoz, hogy Isten el tudja távolítani az előítéleteket még a hívők gondolkodásából is!

Ap csel 10,10–15.19–20.34–35 | Megéhezett azonban, és enni akart. Míg azonban azok ételt készítettek, szállt őreá elragadtatás, és látta, hogy az ég megnyílt, és leszállt hozzá valami

edény, mint egy nagy lepedő, négy sarkánál fogva felkötve, és leeresztve a földre, melyben mindenféle földi négylábú állatok, vadak, csúszó-mászó állatok és égi madarak voltak. Szózat lőn hozzá: Kelj fel, Péter, öljed, és egyél! Péter pedig mondta: Semmiképpen sem, Uram, mert sohasem ettem semmi közönségest vagy tisztátalant... Amíg Péter a látás felől gondolkodott, mondta néki a Lélek: Íme, három férfiú keres téged. Nosza, kelj fel, eredj alá, és minden kételkedés nélkül menj el velük, mert én küldöttem őket... És ismét szózat lőn hozzá, másodszor is: Amiket az Isten megtisztított, te ne mondd tisztátalanoknak. Péter pedig megnyitván száját, mondta: Bizonytalán látom, hogy nem személyválogató az Isten, hanem minden nemzetben kedves Őelőtte, aki őt féli, és igazságot cselekszik.

Mt 15,21–28 | És elmenvén onnét Jézus, Tirus és Sidon vidékeire tére. És íme, egy kananeus asszony jöven ki abból a tartományból, kiáltott neki: Uram, Dávidnak fia, könyörülj rajtam! Az én leányom az ördögtől gonoszul gyötörtetik. Ő pedig egy szót sem felelt neki. És az ő tanítványai hozzámenvén, kérték őt, mondván: Bocsásd el őt, mert utánunk kiált. Ő pedig felelvén, mondta: Nem küldettem, csak az Izrael házának elveszett juhainhoz. Az asszony pedig odaérve leborult előtte, mondván: Uram, légy segítségül nékem! Ő pedig felelvén, mondta: Nem jó a fiak kenyerét elvenni, és az ebeknek vetni. Az pedig mondta: Úgy van, Uram; de hiszen az ebek is esznek a morzsalékokból, amik az ő uruknak asztaláról aláhullanak. Ekkor felelvén Jézus, mondta néki: Ó, asszony, nagy a te hited! Legyen neked a te akaratod szerint. És meggyógyult az ő leánya attól a pillanattól fogva.

.....

.....

A kananeus asszony történetéhez: „Egy kananeus asszony jött ki abból a tartományból...» (Mt 15,22) Ennek a területnek a népe az ősi kananeusokhoz tartozott. Bálványimádók voltak, a zsidók megvetették, gyűlölték őket... Jézus nem válaszolt azonnal az asszony kérésére. Úgy fogadta a megvetett nép képviselőjét, ahogyan a zsidók tették volna. Így akarta láthatóvá tenni tanítványai előtt azt a hűvös és szívtelen magatartást, amit a zsidók az ilyen esetben tanúsítanak, hogy annál nyilvánvalóbb legyen az az irgalmas lelkület, amelyet tanúsítaniuk kellett volna. Ez utóbbit ki is mutatta, amikor ezt követően teljesítette az asszony kérését.

Bár Jézus nem válaszolt, az asszony nem vesztette el hitét... Követte Jézust, és kérlelte... [Jézus] válasza látszólag összhangban állt a zsidók előítéletével... Ezzel látszólag azt állította, hogy nem igazságos az Isten választott népének járó áldásokat idegenekre, Izraellel ellenséges népekre tékozolni. Ez a válasz teljesen kiábrándított volna egy kevésbé őszinte esdeklőt. A nő azonban tudta, hogy eljött a nagy lehetőség. Jézus látszólagos elutasítása mögött pedig el nem rejthető könyörületességet látott. »Úgy van, Uram – felelte – de hiszen az ebek is esznek a morzsalékokból, amik az ő uruknak asztaláról aláhullanak.« (Mt 15,27)... Könyörgött a Mester asztaláról lehulló morzsákért. Ha megkaphatja egy kutya kiváltságát, hajlandó rá, hogy kutyának tekintsék. Viselkedését nem befolyásolta nemzeti, vallási előítélet vagy büszkeség, s azonnal elismerte Jézust Üdvözítőnek, olyannak, aki mindent képes megtenni, amit kér Tőle.

A Megváltó szívét örömmel töltötte el az asszony hite. Megmutatta, hogy akire megvetettként tekintettek, többé

már nem idegen, hanem Isten gyermeke, s így osztozhat az Atya ajándékaiban. Krisztus teljesítette a kérést, és befejezte a tanítványoknak adott leckét. Együttérzéssel, szeretettel tekintett az asszonyra, s így szólt: »Óh asszony, nagy a te hited! Legyen néked a te akaratod szerint.« (Mt 15,28) Abban a pillanatban meggyógyult a leány.» (Ellen G. White: *Jézus élete*. 344–346; er. lapsz. 399–402. o.)

Péter esetéhez: „Mily óvatosan munkálkodott az Úr, hogy eltávolítsa a pogányok iránti előítéletet, mely Péter lelkében a zsidó hitben való nevelés folytán oly mélyen gyökerezett! Az egész látomás: a kendő és annak tartalma azt célozta, hogy az apostol gondolkozását felszabadítsa az előítélettől, és arra a fontos igazságra vezesse, hogy a mennyben nincs személyválogatás, hanem Isten előtt zsidó és görög egyenlő értékű, hogy Krisztus által a pogányok is részesülhetnek az evangélium áldásaiban és kiváltságában...” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. H. N. Adventista Egyház, Bp., 1978, 92., 96. o.)

4 Milyen gyakorlati példával szemlélteti Jakab apostol, hogy mit jelent a „szegény meggyalázása”?

Jak 2,2–7 | Mert ha a ti gyülekezetetekbe bemegy egy aranygyűrűs férfiú fényes ruhában, bemegy pedig egy szegény is szennyes ruhában, és rátekintetek arra, akin a fényes ruha van, és azt mondjátok neki: Te ülj ide szépen; a szegénynek pedig ezt mondjátok: Te állj ott, vagy ülj ide az én zsámolyom mellé – nem mondatok-e ellent magatoknak, és nem lettetek-e gonosz gondolkodású bírakká? Halljátok meg, szeretett atyámfiaink, avagy nem Isten választotta-e ki e világ szegényeit, hogy gazda-

gok legyenek hitben, és örökösei az országnak, amelyet azoknak ígért, akik őt szeretik? Ti pedig meggyaláztátok a szegényt. Avagy nem a gazdagok hatalmaskodnak-e rajtatok, és nem ők hurcolnak-e titeket a törvény elé? Nem ők káromolják-e azt a szép nevet, amelyről neveztetek?

.....

.....

Miben áll a megkülönböztetés gazdag és szegény között e példázatban? Nagy és durva dolgokban? Elárulja-e azonban a szív érzéseit az itt ábrázolt magatartás? Tud-e sebezni azonban a gesztusbeli, hangsúlybeli különbség is?

A közösségi élet minden területén nagy probléma a szegények és a gazdagok egymás mellett élése. A szegénység sem egyszerű dolog, hiszen, ha legnagyobb részben az elnyomás eredménye is, mellette szintén oka lehet az élheteretlenség és a lustaság. Az elnyomottat általában könnyebben felkarolják, de hogyan cselekedjünk az utóbbi két eset képviselőivel?

A gazdagság sem mindig a másik ember kiszípolozásából származik (Jób 29,12–17; 19,25), nem mindenki Zákéusként gyűjt vagyont (vagy ami ugyanaz: ügyeskedésből, lopásból).

Jakab példatörténete – hogy a gyülekezetben a „fényes ruha” és „aranygyűrűs” férfiakat a „kopott” öltözetű, szerényebben megjelenő hittársak rovására különböztetik meg – elsősorban az anyagi gazdagság-szegénység esetére értendő, bár nem zárja ki a lelki értelemben vett ellentétet sem, amit a Biblia az előző mellett – és gyakran annál hangsúlyosabban is – hoz szóba. A lelki értelemben vett gazdagság mindig bűn (megakadályozza

Isten gazdagságának elfogadását), mint ahogy a lelki értelemben vett szegénység mindig kívánatos (az anyagi értelemben gazdagnak, de szegénynek is). Az is megesik, hogy az anyagi értelemben gazdagok inkább tartják magukat szegénynek, mint az ugyanabban az értelemben vett szegények, akiket szegénységük sem óv meg az elbizakodottságtól. A kettős szóhasználat az 5. versben egészen nyilvánvaló: „*a világ szegényein*” anyagilag és lelkileg szegényeket egyaránt kell értenünk.

„A lelki szegények, a szelídek, az igazságosság, a megszentelt élet miatt üldözöttek. Ilyeneké az Isten országa. Bár a megszentelődés folyamata még nem végződött be, nem teljedett ki, mégis megindult bennük, s ez majd alkalmassá teszi őket a »szentek örökségében való részvételre a világosságban« (Kol 1,12). Akik tudják, hogy mélységes lelki nyomorban vannak, érzik, hogy nincs bennük semmi jó, azok isteni jellemre és erőre tehetnek szert, ha Jézusra tekintenek, ha Őt szemlélik.” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*. Boldogok a lelki szegények c. feje.)

A személyválogatás legvisszataszítóbb formája, ha egy keresztény gyülekezetben a lelki szegényeket lenézik és becsmértlik. Sok, magát hívőnek tartó ember magabiztossága borzalmas nyomorúság a valóságban. Jakab apostol újra és újra szóba hozza ezt a kérdést (4,6.13–17) is, nem kevésbé határozottan elítélő szavakkal. Sokkal több belső alázatra van szükség a gyülekezetben (Sof 2,3)!

5 Mire utal a 10–11. vers? Kik voltak ezek szerint nagyon is benne a személyválogatásban?

Jak 2,10–11 | Mert ha valaki az egész törvényt megtartja is, de vét egy ellen, az egésznek megromlásában bűnös. Mert aki ezt mondta: Ne paráználkodj, ezt is mondta: Ne ölj! És ha nem paráználkods, de ölsz, törvénytisztelettel lettél.

.....

Azokat szólítja meg itt az apostol, akiket előzőleg a személyválogatástól is óvott. Lehet, hogy másban nem rontották meg a törvényt – láthatóan –, csak ebben az egyben? De lehet-e a törvényt megbontani, amely a szeretet egyetlen és végső alapvetésére épül?

Jakab kijelentése azt sejteti, hogy azok engedték meg maguknak a személyválogatást a gyülekezetben, akik előszeretettel hivatkoztak arra, hogy tisztelik és megtartják Isten törvényeit. A farizeizmus tovább élt tehát „*az elszórtan levő tizenkét nemzetiség*” (Jak 1,1/b) közegeiben is, ahová Jakab levelét elküldte.

Ma is hallani ilyesfajta érvelést: „Miért nincs benne a Tízparancsolatban szövegszerűen is a hazugság megtiltása?” (A IX. parancsolat vajon nem ezt jelenti-e?) Mintha Jakab is ilyen érvelésre felelne: „Miért is nem tiltja a személyválogatást kimondott szavakkal a törvény?” (Jóllehet már az Ószövetség néven nevezetten is tiltja: 5Móz 1,17; 10,17, Mal 2,9.) A „*törvény alatti*” embereknek mindig kézenfekvők az ilyen kifogások. Nehezen értik meg, hogy Isten törvényei összefüggnek, s nem a mennyiségi, hanem a minőségi viszony a meghatározó irántuk. Aki örömmel adja át magát hite indításának az egyik parancsolat betöltésénél, a másik parancsolatban is a „*lélek és élet*” jelenlétét fedezi fel.

Ki iránt lesz irgalmas a „szabadság törvényének ítélete”?

Jak 2,12–13 | Úgy szóljatok, és úgy cselekedjete, mint akiket a szabadság törvénye fog megítélni. Mert az ítélet irgalmatlan az iránt, aki nem cselekszik irgalmasságot, és dicsekedik az irgalmasság az ítélet ellen.

(Vö.) **Mt 5,7** | Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek.

.....

Mit jelent az, hogy Isten törvénye a szabadság törvénye, de egyben a végtélelmet erkölcsi mércéje is, amihez képest megítélte-tünk (vö. Préd 12,1)? Miért irgalmatlan az ítélet az irgalmatlan iránt? Melyik alapelv érvényesül ebben (vö. Mt 7,2; Zsolt 18,26–27)? Mit értsünk azon, hogy „dicsekedik az irgalmasság az ítélet ellen”?

„Isten az irgalmasság forrása. Az Ő neve: »*irgalmas és kegyelmes*« (2Móz 34,6). Nem úgy bánik velünk, mint ahogy megérdemelnénk; nem kérdezi, méltók vagyunk-e szeretetére, hanem ránk árasztja jóságának gazdagságát... Az irgalmas emberekben Isten részvételtjes szeretete nyilvánul meg, mert ők az isteni természet részesei. Szívük egy ütemre dobban a végtelen Szeretettel; menteni törek-szenek, és nem kárhoztatni... Az irgalmasok azok, akik részvétet éreznek a szegények, a szenvedők és elnyomottak iránt... A részvételtjes szív édes békét, csendes meglege-

dettséget érez, s míg másokkal jót tesz, önmagáról megfeledkezik. Ha Isten Lelke a szívben lakozik – ami az életünkben egyértelmű kell, hogy legyen –, meglágyítja a kemény szívet, és együttérzést, gyengédséget ébreszt mások iránt... Aki életét Istennek ajánlotta fel – az Ő gyermekei szolgálatára –, az kapcsolatba került vele, aki az egész világ összes javainak tulajdonosa. Életét változhatatlan ígéretetek aranylánca fűzi az Örökkévalóhoz... Védelmet talál az irgalmas ember a részvételtjes Üdvözítő irgalmasában, és Isten befogadja az örökkévaló hajlékokba.” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*. Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek c. feje.)

6. tanulmány – 2014. november 8.

A hit és a cselekedetek

(Jak 2,14–26)

1

Milyen ellentmondást vet fel Jakab levele a hit és a cselekedetek kapcsán, a bűnös ember megigazulását illetően?

Jak 2,24 | Látjátok tehát, hogy cselekedetekből igazul meg az ember, és nem csupán hitből.

(Vö.) **Rm 3,28** | Azt tartjuk tehát, hogy az ember hit által igazul meg, a törvény cselekedetei nélkül.

.....

.....

.....

.....

Milyen két téveszme kísérti a különböző felekezeti keresztényeket – köztük bennünket is – az Isten előtti igazzá válás kapcsán?

Jakab és Pál apostolok kapcsolódó kijelentései szögesen szembenállónak tűnhetnek. A Biblián belül is jelen lenne az a kettség, ami az egyház- illetve teológiatörténetben megtalálható a bűnös ember megigazulásának lehetőségét illetően?

Egyfelől a katolikus tanítás elismeri az érdemszerző cselekedeteket. Középkori elképzelés az ítéletről: a jó és rossz cselekedetek mintegy mérlegre kerülnek, és attól függően, merre billen a mérleg nyelve, ítélnék valakit igaznak vagy bűnösnek, s dől el örök sorsa. Lényegét tekintve hasonló felfogás jellemezte az evangéliumokban sokszor megjelenő rabbinikus vallásosságot is. A megigazulás alapelve ezeknek az elképzeléseknek az esetében a Római levél kifejezésével összegezhető: az üdvösség *a jutalom, amely tartozás szerint jár* (Rm 4,4). Bibliát ismerő és értő emberek előtt nem szorul magyarázatra e felfogás tarthatatlansága.

Másfelől a reformátorok, Luther Mártonnal az élen, felismerték a hit alapvető szerepét a megigazulásban. Nem tárult fel viszont maradéktalanul előttük a hit és a cselekedetek szerepével kapcsolatos ellentmondás feloldása. Jellemző, hogy Luther még az ihletett voltát is megkérdőjelezte Jakab levelének, s *szalmalevelnek* nevezte azt, mivel ellentétesnek látta a hit általi megigazulás általa felismert igazságával. A hit és a cselekedetek viszonyának tisztázatlansága olyan mérvű torzuláshoz vezetett – Luther hit általi megigazulással kapcsolatos, teljességgel bibliikus felismerései ellenére is –, hogy a protestantizmusban a későbbiekben kialakult, az „olcsó kegyelem” tana. (Dietrich Bonhoeffer, a 2. világháborúban mártírhalált halt evangélikus teológus megfogalmazása ez.) Felidézhetjük itt Bonhoeffer néhány igen kifejező gondolatát: „Az olcsó kegyelmet valló gyülekezet olcsó takarót kínál a világ bűneire, amely felment még a bűntől való szabadulás vágyától is (...) Az olcsó kegyelem a bűn megigazulását jelenti, a bűnös megigazulása nélkül.” Az egyháztörténet során napvilágot látott, a megigazulással kapcsolatos

* Forrás: <http://zsoltaros.benlicio.us/?p=1397>.

fenti elképzelések távolról sem elméleti teológiai problémát takarnak, hanem húsba vágóan életszerű kérdések, amelyekkel mindannyian szembe találjuk magunkat erkölcsi küzdelmeink során. Melyikünk ne tapasztalta volna azt a kísértést, amit egyfelől az Isten irányába fennálló tartozásunk jó cselekedetekkel történő kiegyenlítése, másfelől a tétlenségnek a hitre, jó szándékra vagy éppen alázatra való hivatkozással történő felmentése, sőt erénnyé lényegítése jelent?

2 Valóban ellentmond Jakab apostol Pál apostol tanításának?

Jak 2,17 | ...a hit is, ha cselekedetei nincsenek, meghalt önmagában.

Jn 10,35 | ...az Írás fel nem bontható.

2Pt 3,16 | ...vannak némely nehezen érthető dolgok, amiket a tudatlanok és állhatatlanok elcsúrnak-csavarnak, mint egyéb írásokat is, a maguk vesztére.

.....

.....

.....

.....

Milyen szövegbeli előzmények után teszi Jakab apostol a hittet és cselekedetekkel kapcsolatos kijelentéseit (lásd a teljes 2. fejezetet)? Kikkel, illetve milyen gondolkodással szembeszállva utasítja el Pál „a törvény cselekedeteit”? Hogyan oldható fel a Pál és Jakab apostolok kijelentései közötti ellentmondás?

Jakab apostol levele 2. fejezetében a szeretet gyakorlati kívánalmainak áthágására – elsősorban a személyválogatásra – figyelmezteti a gyülekezetet. Ebben a szövegkörnyezetben helyezi előtérbe a cselekedeteket, s mutat rá annak a hitnek az elégtelenségére, amellyel összefér az irgalmatlanság. Pál apostol viszont tanítását a rabbinikus felfogás cáfolásába ágyazva írta le, amely felfogás a megigazultságot mintegy a törvény megcselekvésének jutalmaként, az ezt produkáló ember teljesítményének eredményeként tekintette. Pál szigorúan ebben az értelemben utasítja el a törvény cselekedeteit, egyszersmind bizonyítja az Írásokból, hogy a megigazulásnak nincs ilyen útja.

Pál és Jakab apostol kijelentései nem állnak ellentétben egymással. Szépen kitűnik ez többek között a Jakab által írt, *a hit cselekedetei kifejezésből* (Jak 2,17). Egyfajta sorrendiség tükröződik itt, mely szerint a megigazulás szerint először a hitnek kell megjelennie, és ezt követik azután a belőle fakadó cselekedetek. Ugyanerre mutat az apostol költői kérdése is: *„Mi a haszna, atyámfiai, ha valaki azt mondja, hogy hite van, cselekedetei pedig nincsenek?”* (2,14) Már ezekből is nyilvánvaló tehát, hogy Jakab levele szerint is a hit a forrása a jó cselekedeteknek, avagy a törvény cselekvésének, amelyek a 2,24 igevers szerint nélkülözhetetlenek a megigazuláshoz. A 2,10 igevers is erőteljes jelzés az iméntiekkel kapcsolatban: *„Mert ha valaki az egész törvényt megtartja is, de vét egy ellen, az egésznek megtartásában bűnös.”* Semmiképpen sem a törvényt teljesítendő nekigyürkőzésre biztat, sokkal inkább figyelmeztetően csendül ez az ige: elhordozhatatlan terhet vesz magára, aki a törvény megtartása által akar igazzá válni, mivel már a legkisebb hiba, a legkisebb vétek is dugába dönti a tervét. Végző soron tehát Jakab apostol sem mond mást, mint hogy az ember a hite által válhat igazzá.

Jakab levele ugyanakkor egyenrangú szempontot illeszt Pál apostol tanításához, pontosabban azt az igazságot hangsúlyozza erőteljesebben, amely Pálnál – az általa megszólítottak más jellegű tévelygése miatt – kevésbé kerül előtérbe. Jakab apostol arra figyelmeztet, hogy nem elég – mi több, nem is lehetséges – huzamosabb ideig hinni a megváltásban, és belül, a szív állapota és az indítékok szintjén igaznak lenni úgy, hogy közben a külső megnyilatkozások, a beszéd és a cselekedetek szintjén nem alakul, nem válik igazzá az ember. Másképpen fogalmazva: nem mond valótlan, aki azt állítja, hogy hit által igazul meg a bűnös, ám ha valaki a hite szintjén igaz, igaz mivolta óhatatlanul kibontakozik a cselekedeteiben is.

„Jakab apostol látta, hogy a hit általi megigazulás kérdésénél veszélyek támadnak. Annak bizonyításán fáradozott tehát, hogy a valódi hit nem létezhet megfelelő cselekedetek nélkül... A valódi hit valódi munkát végez el a hívőben. A hit és az engedelmség szilárd, értékes tapasztalatot hoz.” (Ellen G. White: *The Signs of the Times*. 1898. május 19.)

A következőkben részleteiben vizsgáljuk meg a hit általi megigazulás bibliai tanításának – egyben egyedüli lehetőségének – Jakab apostol által hangsúlyozott részleteit.

3 Mit jelent közelebbről az, hogy a cselekedetek megmutatják a hitet?

Jak 2,18–19 | De mondhatja valaki: Neked hited van, nekem pedig cselekedeteim vannak. Mutasd meg nekem a te hitedet

a te cselekedeteidből, és én meg fogom neked mutatni az én cselekedeteimből az én hitemet. Te hiszed, hogy az Isten egy. Jól teszed. Az ördögök is hiszik, és rettegnek.

.....

Mondhatjuk-e, hogy a cselekedetek visszajelzést adnak a hit meglétéről, állapotáról, s mintegy hitelesítik azt? Bibliai értelemben hitnek minősül-e az a fajta hit, amit nem követnek jó cselekedetek, illetve másokért végzett szolgálat? Mi jellemzi például az ördögök hitét?

A hit az elmében, a szívben, avagy a belső emberben él. Így külső emberi tekintetek előtt rejtve van, közvetlenül csak Isten láthatja, aki „minden szívbe belát és minden emberi gondolatot jól ért” (1Krón 28,9). Ám a hívő ember cselekedetei révén közvetve feltárul az ő hite az életét közelebbről-távolabbról szemlélő emberek számára is. Ebből a szempontból találó a jól ismert mondas (még ha más oldalról vitatható is): „A cselekedeteid hangozabban beszélnek a szavaidnál.” Külső megnyilvánulásaink, jó és rossz tetteink vagy éppen passzivitásunk egyaránt következtetni engednek belső indítékainkra, késztetésünkre, legsajátabb állásfoglalásunkra – így hitünkre is –, amiből azok táplálkoznak. A cselekedetek ilyen értelemben hasonló szerepet töltenek be, mint a lakmuszpapír a kémhatásmérésben: egy közvetlenül hozzáférhetetlen tényezőt jelenítenek meg, tesznek nyilvánvalóvá. Bármilyen belső, elrejtett dolog is tehát a hit, huzamosabb ideig mégsem maradhat titokban.

Hangsúlyos, hogy a hit cselekedetek általi megjelenítése többnyire huzamosabb időtartamot igényel: néhány külső megnyilvánulás még lehet véletlenszerű, esetleges vagy megjátszott, így sem jó, sem rossz irányba nem mérvadó az ezek sugallta mögöttes lelki tartalom. Ám a huzamosabb időszakra eső, következőesen egy irányba mutató cselekedetek már valós képet adnak, s érvényesül a hitet megbizonyító szerepük. Az is elmondható ennek kapcsán, hogy a hit elsősorban nem alkalmi, elszórva végrehajtott jó cselekedetekre indít, hanem folyamatos, rendszeres és életformává váló szolgálatra.

A hit cselekedetei vagy ezek hiánya azonban nem csupán más emberek számára nyújtanak visszajelzést hitünk meglétét és minőségét illetően – jó esetben Isten felé vonzó példát –, hanem nekünk, magunknak is. Noha az ember a saját szívébe belelát (még ha nem is ismeri magát annyira, mint Isten őt), mégis hasznos lehet a cselekedetek kínálta végső ellenőrzési pont önmagunk viszonylatában. A legbelsőbb indítékok és gondolatok elemzésén alapuló önismeretünk, önértékelésünk mellett is fontos ez. Olykor nem könnyű őszintén, elfogulatlanul és lényeglátóan végezni a legbelsőbb indítékaink „saját szívébe látó” vizsgálatát. Ám cselekedeteink olyan tükröt állítanak elénk, amely – hosszabb távon – feketén-fehéren megmutatja hitünk állapotát. Ez egyfelől lehet bátorító visszajelzés a hit élő, cselekvő voltáról: jó az irány, így tovább. Másfelől viszont Jakab apostol leveléből egy súlyos figyelmeztetés következik a hit megigazulásban betöltött egyedüli és fundamentális szerepét kimondó páli tanításhoz kapcsolódóan. Mégpedig az, hogy ha valaki nem cselekszi következőesen az igazságot – például nem találja meg, nem végzi a számára testhezálló szolgálatot –, akkor ez arra mutat, hogy az illető a hite a legbelsőbb indítékai szintjén sem igaz, azaz valójában nem hisz vagy nem jól hisz.

Ilyen észrevételt fűz Kálvin János Jak 2,14 igeverséhez: „... az első szavakból úgy tűnik, hogy [Jakab apostol] a hit hamis gyakorlásáról beszél. Nem úgy kezdi ugyanis, hogy »ha valakinek hite van«, hanem úgy, hogy »ha valaki azt mondja, hogy hite van«... (Kálvin János: *Jakab apostol levelének magyarázata*. 23. o., forrás: http://palheidfogel.gportal.hu/portal/palheidfogel/upload/438951_1315836963_09538.pdf)

Ide kapcsolódik az a jellegzetes tévedés is, hogy az ateista korszellem hatására sokan az Isten pusztá létének elhívésében hajlamosak látni a hit netovábbját. Ám a bibliai értelemben vett hit ennél sokkal többet jelent, hiszen ilyenformán – miként Jakab némi éllel emlékeztet – az ördögök is hisznek. Az ezen a szinten megrekedt hit cselekedetei szintúgy leleplezőek: abból egyebek mellett rettegés fakadhat.

Ugyanakkor feltétlenül szólni kell arról is, hogy hatalmas veszélyt jelent, ha egy közösségben vagy akár önmagunk iránt elvárásá válik – akár kimondatlanul is – a hit cselekedetek általi demonstrálása, erőltetett bizonyítása. Ez a gyakran lappangva is félelmetes erejű követelés könnyen oda vezet, hogy a szer megelőzi a lovat, azaz olyan cselekedetekbe hajszol egyeseket, amelyek mögött nem beérett hit áll, hanem az elvárásoknak való megfelelés kényszerű szándéka. Hatalmas károk, talán soha nem gyógyuló sérülések fakadhatnak ebből a kegyességi torzulásból, sőt a hit és a cselekedetek sorrendcseréjére vonatkozóan végzetes lehet. Óvakodjunk tehát attól, hogy mások vagy magunk felé olyan elvárást támassunk – akár szavak nélkül is –, amely a hit aranyfedezete nélküli cselekedetekre sarkall. Ugyanakkor ne vegyük magunkra az ilyen jellegű elvárásokat.

Ha viszont tényleg a hit készlet, ne habozzunk sokáig, mert a kibontakozását cselekedetben nem megfelelő hit előbb-utóbb *meghal önmagában* (2,17).

„Olyan hit is létezik, amely nem ment meg. Az Ige kijelenti, hogy az ördögök is hisznek, és reszketnek. Az úgynevezett hit, mely nem szeretetből munkálkodik, és nem tisztítja meg a szívet, nem teszi megigazulttá a lelket.” (Ellen G. White: *The Signs of the Times*. 1898. május 19.)

4 Az igaz cselekedetek a hitből fakadnak. Vajon visszahatnak-e a hitre?

Jak 2,22 | Látod, hogy a hit együtt munkálkodott az ő cselekedeteivel, és a cselekedetéből lett teljessé a hit.

(Vö.) **1Pt 1,6–7** | ...noha most kissé, ha meg kell lenni, szomorkodtok különféle kísértések között, hogy a ti kipróbált hitetek, ami sokkal becsesebb a veszendő, de tűz által kipróbált aranynál, dicséretre, tisztességre és dicsőségre méltónak találtassék a Jézus Krisztus megjelenésekor.

.....

.....

.....

Milyen a nem kipróbált hit? Hitbéli pályafutásunk melyik szakaszát jellemzi a nem kipróbált hit? Hogyan lesz a nem kipróbált hitből kipróbált hit? Mit jelent az, hogy „a cselekedetéből lett teljessé a hit”? Hogyan kapcsolódik ehhez a gondolatkörhöz a tíz szűz példázatából az olaj birtoklása?

„A hit hallásból van, a hallás pedig Isten Igéje által.” (Rm 10,17) Eszerint a hit annak nyomán születhet meg valakiben,

hogy *hallja*, azaz megismeri és megérti az Igét. Ám ez egyelőre még az elmélet szintjén van: az Ige hallása által hitre jutó ember egy elméletet fogad el igazságként. A különféle élethelyzetek azonban ezernyi új kérdéssel és problémával szembesítik. Hasonló ez ahhoz, mint amikor valaki dolgozni kezd a szakmai tanulmányait követően, s hamarosan rádöbben, hogy a bizonyítványa csak belépőjegy volt az adott szakterületre, mert a szakma igazi megtanulása még csak most következik – a „te-repen”, a gyakorlati kihívások szorításában.

A próbahelyzetek erőfeszítéseket követelnek a hívő embertől. Továbbgondolásra, a kezdetinél árnyaltabb látásmódra készítetik. Döntések elé állítják, amelyek kockázat- és felelősségvállalással járnak. Aki nem hátrál ki ezekből a próbahelyzetekből, annak győzelmei és kudarcai egyaránt elmélyítik és kiszélesítik a hitét, egyszóval megerősítik azt. A próbák nyomán arról is személyes megbizonyosodást nyer, hogy a megtérésekor elfogadott igazság nem egyszerűen elmélet, ami csak belső következetessége által ébreszt csodálatot, hanem egyszersmind működőképes igazság, ami az alkalmazás mezején is beválik. A hit cselekedeteinél is teljesül Jézus ígérete: *„Ebből nektek lesz tanúbizonyosságotok.”* (Lk 21,13)

A hitből fakadó cselekedetek hitre történő visszahatásának igen szép példája Péter esete Kornéliusz családjával. Az őszinte, ám tévedésekkel, előítéletekkel terhelt hitű Péter enged a hit készítésének, s elmegy Kornéliusz házába. (A mennyei szózatnak így kellett őt biztatnia: *„Nosza, kelj fel, eredj alá, és minden kételkedés nélkül menj el övelük: mert én küldtem őket.”* – Ap csel 10,20.) Miközben szolgálatából vendéglátói épültek, ő maga is megerősödött, és letisztultabb hittel került ki a felvállalt helyzetből. Erről így vallott utólag: *„Ti tudjátok, hogy tilalmas zsidó embernek más nemzetbelivel barátkozni, vagy hozzámenni, de*

nekem az Isten megmutatta, hogy senkit se mondjak közönséges vagy tisztátalan embernek... Bizonytal látom, hogy nem személyválogató az Isten, hanem minden nemzetben kedves öelötte, aki őt féli, és igazságot cselekszik.” (Ap csel 10,28.34–35) Péter története egyben azt is megerősíti, hogy a hit cselekedeteinek egyik legfőbb terepe a szolgálat.

Súlyos üzenete van erre nézve a tíz szűz példázatának is. Az olaj, illetve annak hiánya a Szentlélek készítése és vezetése által szerzett hitbeli tapasztalatokat, illetve azok hiányát jelképezi.

A hit cselekedeteivel való együttműködésének és cselekedetéből való teljessé válásának folyamata a következőképpen összegezhető: A hit cselekedetekre indít, a cselekedetek során szerzett tapasztalatok visszahatnak a hitre, megerősítik azt, egyszersmind árnyalják a hívő ember látásmódját. Az ily módon továbbfejlődött hit újabb, immár célirányosabb, nagyobb horderejű cselekedetekre indít, amelyek nyomán megint csak fejlődik, alakul a hit. És így tovább, míg *a cselekedetéből teljessé lesz a hit*. Teljesen természetes tehát, hogy a Krisztus követőjévé vált ember a *nem kipróbált hittal* indul, s halad a *kipróbált hit* felé. Ha viszont nincs az iménti dinamika, nem zajlik a hit és a cselekedetek között ez az oda-vissza ható folyamat, a hit nem konzerválható, nem áll el, mint a befőtt a spájzban, hanem – idézzük ismét Jakab apostol súlyos figyelmeztetését – *meghal önmagában*.

5 *Hogyan tükröződnek Ábrahám példájában a hit és a cselekedetek viszonyának törvényszerűségei?*

Jak 2,22–24 | Látod, hogy a hit együtt munkálkodott az ő cselekedeteivel, és a cselekedetéből lett teljessé a hit. És beteljesedett az Írás, amely ezt mondja: Hitt pedig Ábrahám az Is-

tennek, és tulajdonított neki igazságot, és Isten barátjának neveztetett. Látjátok tehát, hogy cselekedetéből igazul meg az ember, és nem csupán hitből.

1Móz 22,10–12 | És kinyújtotta Ábrahám a kezét, és vette a kést, hogy levágja az ő fiát. Akkor kiáltott neki az Úrnak Angyala az égből, és mondta: Ábrahám! Ábrahám! Ő pedig felelt: Ímhol vagyok. És mondta: Ne nyújtsd ki a kezedet a gyermekre, és ne bántsд őt: mert most már tudom, hogy istenfélő vagy, és nem kedveltél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek érterem.

1Kor 4,9 | ...látványossága [színháza] lettünk a világnak, úgy angyaloknak, mint embereknek.

Eféz 3,10 | Azért, hogy megismertettessék most a mennybéli fejedelemségekkel és hatalmasságokkal az egyház által az Istennek sokféle bölcsessége...

1Móz 22,13 | Felemelte Ábrahám a szeméit, és látta, hogy íme, háta mögött egy kos akadt meg szarvánál fogva a szövényben. Odament tehát Ábrahám, és elhozta a kóst, és azt áldozta meg égőáldozatul az ő fia helyett.

Jn 8,56 | Ábrahám, a ti atyátok örvendezett, hogy meglátja az én napomat, látta is, és örült.

.....

Hogyan tükröződik Ábrahám példájában, hogy a hit cselekvésre készítet? Hogyan tükröződik Ábrahám példájában a hit megjelenítése a cselekedetek által? Ki mindenki volt, és lehet azóta is ilyen módon Ábrahám hitének a szemlélője? Hogyan tükröződik Ábrahám példájában a cselekedetek visszahatása a hitre,

azaz Ábrahám hitének kiteljesedése, kipróbálttá válása igaz cselekedete által? A megváltási terv milyen mérvű igazsága tárulhatott fel Ábrahám előtt hitbeli cselekedete nyomán? Gondoljuk át hasonló szempontokból a Jakab apostol által említett másik ószövetségi hithős, Ráháb esetét is (Jak 2,25)!

Igen tanulságos, hogy Jakab apostol a cselekedetek szerepének megvilágítása során Ábrahám példáját említve ugyanarra a hitet hangsúlyozó ószövetségi ígére hivatkozik (1Móz 15,6-ra, lásd Jak 2,22–24), amelyet Pál apostol is alapigeként idéz a hit alapvető jelentőségének kifejtésekor: „Mert ha Ábrahám cselekedetéből igazult meg, van mivel dicsekedjék, de nem az Isten előtt. Mert mit mond az írás: Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdonított az öneki igazságnak. Annak pedig, aki munkálkodik, a jutalom nem tulajdonítatik kegyelemből, hanem tartozás szerint. Ellenben annak, aki nem munkálkodik, hanem hisz abban, aki az istentelent megigazítja, az ő hite tulajdonítatik igazságnak.” (Rm 4,2–5)

Találó megállapítást tesz ennek kapcsán Kálvin: „A igazság tulajdonítása, melyről Mózes beszél, több mint harminc évvel megelőzte azokat a cselekedeteket, melyek által Ábrahámnak meg kellett volna igazulnia. Mivel a hit tulajdonított Ábrahámnak igazságnak tizenöt évvel Izsák születése előtt, az ő megigazulása biztosan nem lehetséges Izsák feláldozásának cselekedete által.” (Kálvin János: *Jakab apostol levelének magyarázata*. 27. o.)

Az előzőekben tisztáztuk, hogy Jakab és Pál tanítása nem áll ellentmondásban egymással, hanem újszerű igazságokat feltáró összhangot mutat. Ez az összhang, a hit és a cselekedetek viszonyának törvényszerűségei, lenyűgözően tükröződnek Ábrahám példájában is.

Ábrahám hitt Istenben, az általa adott ígéletben, s hite cselekvésre indította Isten felhívása nyomán: „Hit által áldozta meg Ábrahám Izsákot, próbára tétetvén, és az egyszülöttet vitte áldozatul, ő, ki az ígéretek nyerte. Akinek meg volt mondva: Izsákban neveztetik neked mag. Úgy gondolkozván, hogy az Isten a halálból is képes feltámasztani, miért is őt példaképpen visszanyerte.” (Zsid 11,17–19)

Ábrahám hitét cáfolhatatlanul megjelenítette Izsák megáldozása. Az áldozat előkészületei közben jelenlévő angyal kiáltásából is egyértelmű ez: „Ne nyújtsd ki a kezedet a gyerekekre, és ne bántsd őt: mert most már tudom, hogy istenfélő vagy...” (1Móz 22,12)

„Ábrahám hitbeli győzelme világító oszlopként emelkedik, amely beragyogja Isten szolgálóinak ösvényét nemzedékről nemzedékre. (...)

Az Ábrahám-tól kért áldozat nemcsak saját javát szolgálta, nem csupán a jövő nemzedékek érdekében történt, hanem a büntelen világok és a menny értelmes lényeinek okulására is szolgált. A Krisztus és Sátán között folyó küzdelem színtere – az a színtér, amelyen a megváltás terve megvalósul – az egész világegyetem tankönyve. Mivel Ábrahám Isten ígéréteibe vetett hite nem volt teljes, Sátán megvádolta őt az angyalok és Isten előtt, hogy nem tett eleget a szövetség feltételeinek, tehát annak áldásaira is érdemtelen. Isten az egész menny színe előtt igazolni akarta szolgálja hűségét, és bemutatni, hogy a tökéletes engedelmességnél kevesebbet nem fogadhat el, s még teljesebben fel akarta tárni a megváltás tervét.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Bibliaiskolák Közössége, Bp., 2001, 123–125. o.)

Annak említése, hogy Ábrahám hite nem volt teljes, átvezet arra a kérdésre, hogy miként hatnak vissza a cselekedetek a hitre, miként szolgálják annak kiteljesedését. Ábrahám súlyos belső küzdelem nyomán megcselekedte azt, amire a hit – a személyes hite – készítette. Ennek következtében olyan tapasztalatban, olyan megértésben volt része, ami hatalmasan megerősítette a próba előtt még küszködő hitét: a megváltás reménysége, az Isten emberért adott helyettes áldozatának felemelő eszméje tárult fel előtte. Jézus így utalt vissza Ábrahám egyedülálló tapasztalatára: „*Ábrahám... örvendezett, hogy meglátja az én napomat; látta is, és örült.*”

„Ábrahám hitt Istennek. Honnét tudjuk, hogy hitt? Cselekedetei bizonyították hite mineműségét... Ma is Ábrahám hitére van szükségünk, hogy bevilágítsa a körülötünk sűrűsödő sötétséget. Hitünknek bővölködni kell a cselekedetekben, hiszen a hit cselekedetek nélkül halott. Minden elvégzett kötelesség, minden Jézus nevében hozott áldozat túláradóan nagy jutalmat terem. A kötelesség cselekvése által Isten nyilatkozik meg, Ő szól és adja áldását.” (Ellen G. White: *The Signs of the Times*. 1898. május 19.)

6 *Miből igazul meg tehát az ember? Foglaljuk össze Jakab apostol kijelentései fényében a hit általi megigazulás bibliai tanítását! Szabad-e, szükséges-e továbbra is a leghatározottabban követnünk és képviselnünk azt a tanítást, mely szerint az ember kizárólag hit által igazulhat meg Isten előtt?*

Rm 4,5 | ...annak, aki... hisz abban, aki az istentelent megigazítja, az ő hite tulajdoníttatik igazságul.

2Pt 1,3–4 | Mivelhogy az ő isteni ereje mindennel megajándékozott minket, ami az életre és kegyességre való – Annak megismerése által, aki minket a saját dicsőségével és hatalmával elhívott –, amelyek által igen nagy és becses ígéretekkel ajándékozott meg bennünket; hogy azok által isteni természet részeseivé legyetek, kikerülve a romlottságot, amely a kívánságban van e világon.

Elevenítsük fel, mit takarnak a „tulajdonított igazság” és a „részessített igazság” kifejezések! Melyik bontakozik ki e kettő közül Jakab apostol levelében?

Az idézett igék központi fogalmaival élve a tulajdonított igazságot és a részessített igazságot azonosíthatjuk a hit általi megigazulás két fázisaként. A számos kapcsolódó – itt nem részletezett – igeszakasz fényében a következőképpen foglalható össze e két fázis tartalma:

1. Isten először igazságot tulajdonít az embernek, a Jézus megváltói áldozatába vetett hite, illetve azon szándéka alapján, hogy hasonlóvá kíván válni Jézushoz (keresztény, azaz krisztusi szeretne lenni). Az ilyen módon megigazult ember esetében ekkor még nem beszélhetünk tettekben, illetve az igaz életben megnyilatkozó konkrét erkölcsi eredményről. Isten, kizárólag a belátásra jutása, lelki magatartása – azaz a hite – alapján megelőlegezi számára az igaz minősítést, megbocsátva a bűneit.

2. Ezt követően Isten valóságosan is igazzá – isteni természet részesévé – teszi az embert. Ekkor már nemcsak a szándék, hanem a cselekedetek, a teljes életvezetés szintjén is megnyilatkozó igazságról, azaz igaz életről van szó. Fontos azonban, hogy az ember részéről ennek is a hit, az Isten megszentelő munkájával történő folyamatos hitbeli együttműködés lehet az alapja.

Jakab apostol cselekedeteiről szóló tanítása a hit általi megigazulás második fázisát, az igazságban való részesülést állítja középpontba. Továbbra is, Jakab apostol levelének fényében is, a leghatározottabban kell tehát követnünk és képviselnünk azt a tanítást, mely szerint az ember kizárólag hit által igazulhat meg Isten előtt (természetesen immár azzal a kibővült s árnyaltabbá vált látásmóddal, amelyre Jakab levele által eljuthatunk).

A hit általi megigazulás két fázisát a Biblia további fogalom-párokkal is kifejezi, például: megtérés és megszentelődés, újjászületés (felülről születés) és érett férfiúság, bűnbocsánat és bűnök eltörlése, papi és főpapi szolgálat. Önmagában is bizonyosság számunkra, ahogy a Szentírás a különböző szerzőkön és fogalmakon keresztül következetesen ugyanazt tanítja a bűnös igazzá válásának, megtartatásának lehetőségéről. A legfőbb bizonyosság azonban mégis az, ha ez az üzenet beteljesedik az életünkben.

„Mindnyájunkban tudatosulnia kell, hogy naponként bűnbocsánatot kapunk, de bűneink feljegyzései megmaradnak a végső ítéletig, és csak akkor töröltetnek el, ha erre méltónak ítéltetünk. Ez pedig azon múlik, hogy a tulajdonított igazság szintjéről a részesített igazság szintjére emelkedtünk-e. Az a kérdés, hogy végül gyümölcsöt termett-e életünkben a bűnbocsánat gyakorta elvett nagy kegyelme, vagyis maradandó, tényleges jellemátalakulást munkálhatott-e bennünk?” (Vankó Zsuzsa: *Az alapvető bibliai tanítások kátéja*. Bibliaiskolák Közössége, Bp., 1995, 267. o.)

7. tanulmány – 2014. november 15.

Óvás a nyelv bűneitől

(Jak 3,1–12)

Miért nevezhető tökéletesnek az az ember, aki nem vétkezik a beszédében?

1

Jak 3,2 | Ha valaki beszédében nem vétkezik, az tökéletes ember, képes az egész testét is megzabolázni.

Mt 12,34 | ...a szívnek teljességéből szól a szája.

Mi takar a szív fogalma a bibliai antropológia – azaz az ember teremtésbeli felépítettsége – szerint? Mi jut tehát kifejezésre beszédünkben? Mi a könnyebb: gonoszul szólni vagy gonoszul cselekedni?

Beszédünkben közvetlenül és leplezetlenül jut kifejeződésre a belső világunk, azaz gondolkodásunk, világlátásunk, leg-sajátabb értékrendünk és állásfoglalásunk. Lényegi igazságot hordoz a jól ismert mondás: „Szólj, s megmondom ki vagy.” Bár ideig-óráig elváltoztatható a beszéd, s ezáltal az önmagunkról

mutatott kép, hosszú távon azonban ez lehetetlen. Ha valaki hosszú távon képes úgymond elváltoztatni a beszédét, annak az embernek valójában már a szíve is megváltozott, mert „a szívnek teljességéből szól a száj”. Más szóval: ha valaki nem vétkezik a beszédében, az azért lehetséges, mert immár gondolatban sem vétkezik, vagyis tökéletes ember. Mindemellett belső, rejtett gyengeségeink nemcsak a szív és a száj közvetlen összeköttetése folytán ütköznek ki hűen beszédünkben, hanem azért is, mert a beszéd – szemben a cselekvéssel – nem igényel különösebb erőfeszítést. A cselekvés – legyen szó akár jó, akár a rossz tettekéről – munkával jár, ez pedig komoly gátat emel a végrehajtás elé. Sokkal könnyebb például szavakkal bántalmazni valakit, mint tettelesen (az előbbihez még az illető jelenléte sem szükséges).

Egyfelől kegyelemként is felfogható, hogy a gonosz tettek – a cselekvés jóval nagyobb energiaigénye miatt – nem fakadnak olyan könnyedén a szívből, mint a gonosz szavak (megnézhetnénk magunkat, ha így lenne). Másfelől viszont a beszéd akadálytalansága, könnyű születése is félelmetes veszélyt rejt magában, ami, ha felismertük, fokozott odafigyelésre és óvatosságra kell, hogy intsen.

2 *Hogyan érzékeltetik az apostol által használt képek a nyelv megfélemezésének, felvigyázásának szükségességét és hatásságát? Mit fejeznek ki emellett ezek a képek a beszéd hatalmát, befolyását illetően?*

Jak 3,3–5/a | Íme, a lovaknak szájába zablát vetünk, hogy engedelmeskedjenek nekünk, és az ő egész testüket igazgatjuk. Íme, a hajók is, noha mily nagyok, és erős szelektől hajtathatnak, mindazáltal igen kis kormánytól oda fordíttatnak, ahová a kor-

mányos szándéka akarja. Ezenképpen a nyelv is kicsiny tag, és nagy dolgokkal hánnya magát.*

Péld 18,21 | Mind a halál, mind az élet a nyelv hatalmában van, és amiképpen ki-ki szeret azzal élni, úgy eszi annak gyümölcsét.

.....

Mit jelképez a ló és a hajó, a ló szájába vetett zabla és a kormánylapát vagy kormányrúd? Mire utalhatnak a hajó esetében a szelek? Mit érzékeltet a méretek aránya a ló és a szájába vetett zabla, illetve a hajó és a kormánylapát (kormányrúd) esetében? A méret, a nyers fizikai erő vagy a beszédben is testet öltő szellemi erő jelent nagyobb hatalmat?

A test nyelv révén történő megzabolázásának a 3,2 igeversben említett gondolatát továbbfűzve, azt két szemléletes képpel nyomatékosítja az apostol. A szájba vetett zabla révén az „egész” ló megfelelően irányítható. Hasonlóképpen a méretes hajó is a hozzá képest kis kormánylapáttal (kormányrúddal). Nyelvünk uralása révén tehát az egész testünk (illetve természetünk) felett képesek leszünk uralmat gyakorolni. A beszéd az önuralom

* A 3,5/a igevers más fordításban: „Ugyanígy parányi testrészt a nyelv is, mégis nagy dolgokat vallhat magáénak.” „A megalaukheín ige azt jelenti: valakinek a saját énjét magasztalni vagy hancegni. Jakab azonban ebben az igeszakaszban nem annyira a kérdést akarta megróni, mint inkább azt megmutatni, hogy a nyelv nagy dolgok végrehajtója...” (Kálvin: *Jakab apostol levelének magyarázata*. 29. o.)

megvalósításának kitüntetett terepe, amellyel végső soron egész életünket mederben tarthatjuk. Önmagában is jelzés, hogy a Tízparancsolatban két parancsolatnak is a nyelv, a beszéd a tárgya.

További üzenetet is hordoznak azonban az apostol hasonlatai, az önuralom megvalósításán túlmenően is: Rendkívül kifejezőek a bennük szereplő arányok a „kicsiny tag”, a nyelv óriási hatalma és lehetőségei tekintetében. Sokan nem ismerik fel, vagy egyenesen lebecsülik azt a lehetőséget, amit a beszéd képessége megnyit. A mégoly megmásíthatatlannak tűnő történeteknek is más kifutás adható a beszéd által, mint amerre természetesen nehézkedésük folytán tartanak – hasonlóan, ahogy egy óriási, magatehetetlen hajót egy kis kormánylapát képes finoman irányítani és célba juttatni. „*A szelíd beszéd megtöri a csontot*” (Péld 25,15) – az értelmes és kedves szó még a kemény emberi akaratot is képes kizökkenteni pályájáról, sőt esetleg jó belátásra vezetni. Nem túlzunk, ha azt mondjuk: a dolgok kimenetele 50%-ban függ a tényállástól, ám a másik 50% beszédünkön – a problémák megfogásán, értelmezésén, megfogalmazásán, a közlés stílusán stb. – múlik. (Gondoljunk itt arra is, hogy a nyelv nem csak a kimondott szavakat jelenti: a magunkban végzett, néma gondolkodást is a nyelv – azaz a fogalmaink – által végezzük. Tehát a nyelv szerepe már a szavak kimondása előtt is felbecsülhetetlen.)

3 *Mekkora kárt képes okozni a helytelen beszéd, mind saját életünkben, mind mások életében?*

Jak 3,5/b–6 | Íme, csekély tűz mily nagy erdőt felgyújt! A nyelv is tűz, a gonoszságnak összessége. Úgy van a nyelv a mi

tagjaink között, hogy megszeplősíti az egész testet, és lángba borítja életünk folyását, maga is lángba boríttatván a gyehennától.

Mt 15,11.17–19 | Nem az fertőzteti meg az embert, ami a szájon bemegy, hanem ami kijön a szájból, az fertőzteti meg az embert. (...) Mégsem értitek-e, hogy minden, ami a szájon bemegy, a gyomorba jut, és az árnyékszékbe vettetik? Amik pedig a szájból jönnek ki, a szívből származnak, és azok fertőztetik meg az embert. Mert a szívből származnak a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúbizonyságok, káromlások.

Péld 12,17 | Van olyan, aki beszél hasonlókat a törzsúrásokhoz; de a bölcseknek nyelve orvosság.

.....

Milyen bibliai példákat ismerünk arra, hogy „csekély tűz nagy erdőt felgyújt”? Milyen jó példákat ismerünk, amikor a helyénvaló beszéd nagy bajnak vette elejét? Mit jelent az, hogy az ember magát is megfertőzi a helytelen vagy kifejezetten gonosz beszéddel?

A nyelv – páratlan hatalmánál fogva – óriási hatást képes kifejteni mind jó, mind rossz irányban. Míg a beszéddel való építés gondos odafigyelést és alkalmazást igényel, az ártáshoz elég egy kis figyelmetlenség is. Mindannyian tapasztaltuk már, hogy egy-egy meggondolatlan szó súlyos bántást okozhat, és hosszú időre vagy akár véglegesen is képes megmérgezni emberi

kapcsolatokat. Nem nehéz belátni, hogy milyen mérvű pusztítást végezhet, ha valaki megfontoltan és célirányosan szól romboló beszédet, mintegy „a gonoszságnak összességét” sűrítve abba.

Intő példaként állnak előttünk bibliai szereplők esetei arra nézve, hogy „csekély tűz nagy erdőt felgyújt”. Dávid felelőtlen szavai Ábnerhez, Saul fővezéréhez, nem sejtett, messze ható következményekkel jártak: Ábner megsértése jelentősen közrejátszott a déli és az északi országrész ideiglenes elszakadásában, ami azután mintegy mintaként szolgált a végleges elszakadáshoz (lásd 1Sám 26,14–16; 2Sám 2,1–10). De eszünkbe juthat akár Roboám hivalkodó és kemény válasza is a hozzá értelmes kéréssel forduló küldöttséghez (lásd 1Kir 12,13), amelynek nyomán véglegesen kettészakadt az ország, a szövevényes következmények pedig sokak életét követelték.

Ugyanakkor bátorító példákat is találunk arra nézve, hogy az okos és kedves beszéd hasonló mérvű hatást képes kifejezni jó irányba. Gondolhatunk itt többek között Abigél vagy Nátán bölcs megszólalására. „Az engedelmes felelet elfordítja a harag felgerjedését, a megbántó beszéd pedig támaszt haragot” – összegeztünk Péld 15,1 igeverssel.

A helytelen beszédnek ugyanakkor nem feltétlenül, illetve nemcsak mások az elszenvetői, hanem legelőször is az, aki szólja. Szavaink visszahatnak ránk. Ahogy a rossz cselekedetek egyre inkább szokássá érlelik természetünk alantas hajlamait, úgy a helytelen vagy gonosz beszédek is mind jobban kitaposák az utat idegrendszerünkben a bűn ismételt és egyre gáttalább elkövetéséhez, gondolkodási, sőt hangulati sémákat égetve lelkünkbe. Ilyen módon az ember önmagát fertőzi legfőképp a szavaival. Félelmetes kijelentés, hogy *a nyelv képes lángba borítani életünk egész folyását*, mindamelllett, hogy másokban is óriási

si rombolást végezhet. Mennyire kívánatos tehát, hogy a beszéd páratlan képességét inkább gyógyításra használjuk, mind a magunk, mind mások irányába – minthogy „a bölcseknek *nyelve orvosság (...) meggyógyítói a tetemeknek*” (Péld 12,17; 16,24).

*Miért nem szelídítheti meg az emberek közül senki a nyelvet?
Hogyan szelídíthető meg a nyelv?*

4

Jak 3,7–8 | Mert minden természet, vadállatoké, madaraké, csúszómászóké és vízieké megszelídíthető, és meg is szelídített az emberi természet által. De a nyelvet az emberek közül senki sem szelídítheti meg, fékezhetetlen gonosz az, halálos méreggel teljes.

(Vö.) **Jak 3,2** | Ha valaki beszédben nem vétkezik, az tökéletes ember, képes az egész testét is megzabolázni.

Jób 14,4 | Ki adhat tisztát a tisztátalanból? Senki.

.....
.....
.....

„Elváltoztathatja-e bőrét a szerecsen, és a párduc az ő foltosságát?” (Jer 13,23) Ha „a szív teljességéből szól a száj” (Mt 12,34), akkor a nyelv saját képességeinkkel történő megszelídítése végső soron minek a megjavítását jelentené?

Következetes a Szentírás, amikor azt tanítja, hogy „*a nyelvet az emberek közül senki sem szelídítheti meg*”. Hiszen ha beszédünk a szívünk állapotának lenyomata, vagyis legbensőbb

lényegünket jeleníti meg, akkor a beszéd megszelídítése nem kevesebbet jelentene, minthogy *a párduc mégiscsak elváltoztathatja az ő foltosságát* (vö. Jer 13,23), azaz jellemünket mi magunk helyre tudnánk állítani, végső soron képesek lennénk megváltani önmagunkat, hiszen *„ha valaki beszédben nem vétkezik, az tökéletes ember, képes az egész testét is megzabolázni”* (Jak 3,2). Ez pedig élesen ellentmondana a Biblia megváltásról adott tanításának.

Mindazonáltal szó sincs arról, hogy Jakab apostol felmentene minket a beszédünk, avagy a szívünk megjobbításáért hozandó erőfeszítések alól, s nem tulajdonítana nekünk felelősséget ezen a téren. Nyelvünk megszelídítése lényegében a megváltásunkat képezi le. A bűnös ember egyfelől teljes mértékben elveszett, s Isten megmentő kegyelmére szoruló lény. Másfelől viszont együtt kell működnie a kegyelemmel saját megjobbulásában, neki magának is küzdenie kell azért, hogy megváltása célt érjen. Hasonlóképpen a nyelv megszelídítése esetében is: az ember olyannyira elveszett, hogy magától még csak eszébe sem jutna, hogy másképp kellene beszélnie s gondolkodnia. Ha e felismerés és vágy megszületik benne, az Isten érintésének eredménye – egyben bizonyítéka annak, hogy a Szentlélek a maga titokzatos módján munkálkodik érte. E munkálkodás azonban, avagy a változás iránti vágy megszületése véget vet a széles és lejtős úton való önfeledt ereszkedésnek, s erőfeszítésre sarkall. Az erőfeszítés vállalása az ember részéről a Szentlélekkel történő együttműködés. Ennek révén lehetséges az újabb és újabb kegyelem s vezetés elvétele, végeredményben pedig a nyelv megszelídítése.

„Az erő által, melyben Krisztus tud részesíteni bennünket, megtanulhatjuk megfékezni nyelvünket. Bár Krisztust súlyos próbák érték, hogy elhamarkodottan és indula-

tosan szóljon, mégis, egyszer sem vétett nyelvével.” (Ellen G. White: *Review and Herald*. 1904. május 26.)

Hogyan lepleződik le a nyelv egyik legellentmondásosabb bűne?

Jak 3,9–12 | Ezzel áldjuk az Istent és Atyát, és ezzelátkozzuk az embereket, akik az Isten hasonlatosságára teremtettek. Ugyanabból a szájból jön ki áldás és átok. Atyámfiak, nem kellene ezeknek így lenni! Vajon a forrás ugyanabból a nyílásból csörgedeztet-e édest és keserűt? Avagy, atyámfiak, teremhet-e a fügefafa olajmagvakat, vagy a szőlőtő füjét? Azonképpen egy forrás sem adhat sós és édes vizet.

.....

A figyelmeztetés, mely szerint *„egy forrás sem adhat sós és édes vizet”* (és természetesen ennek párhuzama: ugyanaz a növény nem teremhet többféle gyümölcsöt) kétféleképpen is értelmezhető.

Hajlamosak vagyunk az enyhébb értelmezést szem előtt tartani, amelynek fókuszában a nyelv ellentmondásossága áll, ilyesféle jelentéssel: míg egy forrás nem, addig egy nyelv képes arra, hogy sósat is és édeset is produkáljon, amit kerülni kell.

A keményebb értelmezés szerint viszont, miként egy forrás sem, úgy a nyelv sem képes sósat is és édeset is kibocsátani magából. Tehát a beszéd esetében valójában még az sem édes, ami

annak tűnik. Vagyis hazugság annak az embernek az Istent áldó beszéde, aki másfelől átkozza felebarátait.

„Világos bizonyítéka a halálos mérgének – írja Kálvin a 3,8 igeversre utalva –, hogy ilyen gyalázatos könnyedséggel képes átalakulni, mert mikor azt tetteteli, hogy Istent áldja, rögtön utána átkozza is Őt az Ő képmásában, az emberek átkozásán keresztül. Mivel Istent minden munkájában áldani kell, ez főleg igaz az Ő áldására az emberekben, akikből az ő képmása és dicsősége különleges módon világlik ki. Tűrhetetlen képmutatás tehát, mikor az ember ugyanazt a nyelvet használja Isten áldására és az emberek átkozására. Nem lehet Istenhez fordulni, s az ő dicséretének is szükségszerűen meg kell szűnnie ott, ahol a gonosz beszéd eluralkodik, mert az Isten nevének istentelen megszenteltetését, mikor a felebarátaink iránt csípős nyelv az Ő dicséretét színleli. Hogy tehát joggal dicsérhessük Istent, a gonosz beszédet különösen kordában kell tartanunk a felebarátaink vonatkozásában.” (Kálvin János: *Jakab apostol levelének magyarázata*. 31. o.)

„Irtózáttal gondolunk az emberevőre, aki áldozata még vonagló, meleg húsából lakmározik. De nem rettenetesebb-e még ennél a barbár szokásnál is az, amit sokan tesznek embertársaik indítékainak a félreismerése, jó hírnevük befeketítése és jellemük kritizálása által? ...Isten Igéje kárhóztatja azokat... a szólásmódokat, amelyek a közönségség határához közelednek. Kárhóztatja a csalfa bókákat, a hízlegést, az igazság megkerülését, a túlzásokat, a kereskedelemben megszokott hamis beállításokat... A pletykálgatás közeli rokona a ravasz, burkolt célzás, ami által a tisztátalan lelkű ember sejtetni igyekszik azt a gonoszt, amit nyíltan kimondani nem mer... A nyelv használatát il-

letően nincs olyan hiba, amely felett könnyebben siklik el fiatal és öreg, mint az elhamarkodott, türelmetlen beszéd. Úgy vélik, elegendő mentség, ha ezt mondják: »Kijöttem a sodromból, nem gondoltam komolyan.« Isten Igéje azonban nem veszi ezt olyan könnyen, hanem így int minket: »*Láttál-e beszédeiben hirtelenkedő embert? – a bolond felől több reménység van, hogynem afelől!*« (Péld 29,20)” (Ellen G. White: *Előtted az élet*. Advent Kiadó, Bp., 1992, 235–236. o)

Hogyan tárul fel mindezek fényében a tanítói szolgálatra vonatkozó figyelmeztetés jelentősége, amellyel az apostol a nyelvről szóló tanítását kezdte?

Jak 3,1 | Atyámfiaim, ne legyetek sokan tanítók, tudván azt, hogy súlyosabb ítéletünk lesz.

.....

Kétféle értelemre is eljuthatunk a Biblia fényében az apostol óvása kapcsán.

Az egyik középpontjában a tanító szavai és tettei közötti elentmondás van. A tanítók reflektorfényben állnak, és óhatatlanul is mércévé, sőt példaképpé válnak, ennél fogva sokkal nagyobb súllyal esik a latba, és sokkal nagyobb botránkozást képes okozni, ha tanításuk és tetteik nincsenek egymással összhangban.

Többek között a Római levél következő szakasza vezethet erre az értelmezésre: „*Azt hiszed magadról, hogy te a vakoknak vezetője, a sötétségben levőknek világossága, a balgatók tanítója, a kiskorúak mestere vagy, bírván a törvényben az ismeret és igazság formáját. Aki azért mászt tanítasz, magadat nem tanítod-e? Aki azt hirdeted, hogy ne lopj, lopsz-e? Aki azt mondod, ne paráználkodj, paráználkods-e? Aki utálad a bálványokat, szentségtörő vagy-e? Ki a törvényben dicsekszel, a törvénynek megrontása által az Istent gyalázod-e? Mert az Istennek neve miattatok káromolnak a pogányok között, amint meg van írva.*” (Rm 2,19–24)

A másik értelmezés a tanító tanítására, annak helyességére és teljességére helyezi a hangsúlyt. Az apostolnak az óváshoz fűzött indoklása is inkább erre mutat, mivel nem a tettekben, hanem a beszédben való nem vétkezést említi: „*Atyámfiai, ne legyetek sokan tanítók, tudván azt, hogy súlyosabb ítéletünk lesz. Mert mindnyájan sokképpen vétkezünk. Ha valaki beszédben nem vétkezik, az tökéletes ember, képes az egész testét is megzabolázni.*” Eszerint tehát arra vonatkozik az óvás, hogy egy tanító részéről megengedhetetlen a beszédbeli felszínesség, mind a tartalmi hiányosság, mind pedig a kifejezésbeli pontatlanság.

Eszünkbe juthat ennek kapcsán Jézus Nikodémushoz intézett feddése: „*Te Izráel tanítója vagy, és nem tudod ezeket?*” (Jn 3,10) A tanítás mindazonáltal nemcsak alapos tudást, hanem jó kifejezőkészséget is kíván. Éppen nem arról van itt szó, amit a köznyelv úgy emleget, hogy valakinek „jó a beszélőkéje”. Ez általában bő lére eresztett, de tartalmilag sekélyes beszédet takar. A tanító ezzel szemben akkor beszél jól, ha megtanulja tömören, lényegre törően és érthetően, mégis az üzenet megkívánta árnyaltsággal kifejezni magát. Emellett az sem utolsó szempont, hogy mondandóját képes legyen kedves szavakká formálni (vö. pl. Lk 4,22).

8. tanulmány – 2014. november 22.

A felülről jövő bölcsesség

(Jak 3,13–4,3)

Kicsoda köztetek bölcs és okos?

Jak 3,13 | Kicsoda köztetek bölcs és okos? Mutassa meg az ő jó életéből az ő cselekedeteit bölcsességnek szelídségével.

.....

.....

.....

Ki nevezhető bölcsnek a közvélekedés szerint? És a Biblia szerint? Sok úgynevezett „bölcs ember” felel meg ennek a mércének? A jó élet mit jelent? A sikereinkről szól, vagy a természetünkéből felbukkanó hibáink feletti győzelemről?

Jób könyve is hangsúllyal veti fel ezt a kérdést a 28. fejezet 12. és a 20. versében: „*A bölcsesség hol található, és az értelemnek hol van a helye? A bölcsesség honnan jő tehát, és hol van helye az értelemnek?*” Ugyanitt a 28. vers így határozza meg a bölcsesség tartalmát, lényegét: „*Az Úrnak félelme az a bölcsesség, és az értelem a gonosztól való eltávozás.*”

Hasznos az, ha az ember jól felismeri, mikor mit kell döntenie ahhoz, hogy előnye és haszna származzon belőle. Ha emellé valakinél a jó lexikális tudás mint okosság is társul, akkor egy sikeres embert látunk magunk előtt. Mennyire más ehhez képest a Szentírás bölcsességfogalma! A bölcs ember egyben szelíd ember is. Ez törvényszerű. A szelídség tekintetében Jézus a legfőbb példa. Ő ezt mondhatta tanítványainak: „*Tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok.*” (Mt 11,29) A szelídség elválaszthatatlan tehát az alázatosságtól.

Összegezve elmondhatjuk: A bölcs ember feltétlenül szelíd és alázatos ember, ez tükröződik beszédében, cselekedeteiben.

Nézzünk az Ige tükrebe! A bölcs emberek közé sorolhatjuk-e magunkat? Ha szégyenkezve lehajtjuk a fejünket, az a jobbik eset, mert legalább bevallhatjuk súlyos fogyatékoságunkat. Ebben az esetben van remény számunkra. Előjogunk ezt kérni Istentől naponként: „*Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!*” (Zsolt 90,12)

2

Melyik bölcsesség földi, testi és ördögi?

Jak 3,14–16 | Ha pedig keserű irigység és civódás van a ti szívetekben, ne dicsekedjétek és ne hazudjatok az igazság ellen. Ez nem az a bölcsesség, amely felülről jó, hanem földi, testi és ördögi. Mert ahol irigység és civakodás [van], ott háborúság és minden gonosz cselekedet is [van.]

.....

.....

.....

„Mi a különbség a földi bölcsesség és a felülről jövő bölcsesség között? Mire tanít az a meghatározás, hogy a földi bölcsesség „testi és ördögi”?”

Önmagunk szívének a vizsgálatával kell kezdenünk e bibliai ige tartalmának a kifejtését!

Nagy dolgokat lehet véghezvinni irigységből. „*Láttam én, hogy minden dolgát és minden ügyes cselekedetét az ember az ő felebarátja iránti irigységből teszi...*” (Préd 4,4)

Megrázó kifejezés: „Ne hazudjatok az igazság ellen!” Ki akar hazudni az igazság ellen? Nem akarjuk, de mégis tesszük? Mikor tesszük? Amikor az önérzetünk erősebb a gondolkodásunk tisztaságánál. Keserűség, irigység a szívben, civódás belül, de ünnepélyes vallásosság kívül – visszataszító ellentmondás.

„Mi az igazság elleni hazugság? Ha azt állítjuk, hogy hiszünk az igazságban, miközben lelkületünk, beszédünk, viselkedésünk nem Krisztust, hanem Sátánt képviseli. Gondoszt gondolni türelmetlennek és meg nem bocsátónak lenni – hazugság az igazság ellen. De aki szeretetteljes, türelmes, hosszútűrő, az az igazság elvével összhangban él. Az igazság mindenkor tiszta, önzéstől mentes, menyeyi illatot áraszt magából.” (Ellen G. White: *Review and Herald*. 1895. március 12.)

„Mennyire igaz az apostol szava: »mert ahol irigység és civódás van, ott háborúság és minden gonosz cselekedet is van.« Egyetlen személy az intézményben vagy a gyülekezetben, aki testvéreiről gonoszul szólva szabad folyást enged szeretet nélküli gondolatainak, az emberi szív legalantasabb gondolatait támaszthatja fel, és a gonoszság olyan kovászát erjesztheti fel, mely mindenkit megerjeszt, akivel

érintkeznek. Így a minden igazságos cselekedet ellensége ragadja el a győzelmet. Ez a folyamat hatástalanná teszi az Üdvözítő imáját, mikor esedezett, hogy tanítványai egyik legyenek, amint Ő is egy az Atyával.” (Ellen G. White: *Review and Herald*. 1903. április 1.)

3

Mi jellemzi a felülről való bölcsességet?

Jak 3,17 | A felülről való bölcsesség pedig először is tiszta, azután békeszerető, méltányos, engedelmes, irgalmassággal és jó gyümölcsökkel teljes, nem kételkedő, és nem képmutató.

Gondoljuk át alaposan a felülről jövő bölcsesség jellemzőit:

- tiszta;
- békeszerető;
- méltányos;
- engedelmes;
- irgalmassággal teljes;
- jó gyümölcsökkel teljes;
- nem kételkedő;
- nem képmutató.

Az előbbiekben láttuk, hogy a bölcs ember szelíd és alázatos. Most azt olvassuk, hogy békeszerető. Mennyire meg kellene

szabadulnunk tehát az idegeskedéstől, az emelt hangon szólastól, az odamondogatástól! Kiskorú a Krisztus-követésben az a keresztyén, aki ilyen alacsonyrendű dolgokat megenged magának. Olyan értékes dolog a békesség! Isten angyalai csak ilyen légkörű helyen lesznek jelen. Mindenekelőtt pedig Isten Lelkét szomorítjuk meg az ilyesmivel. Mi tehát a teendő? „*Minden mérgesség, fölgerjedés, harag és káromkodás kivettessék közületek, minden gonosszággal együtt. Legyetek pedig egymáshoz jóságosak, irgalmasok, megengedvén egymásnak, miképpen Isten is a Krisztusban megengedett néktek.*” (Eféz 4,30–32)

„Az egymást gáncsoló és elítélő emberek megszegik Isten parancsolatait, és bűnt követnek el Isten ellen. Nem szeretik sem Istent, sem felebarátaikat. Testvéreim, takarítsuk el a bírálgatás, a gyanakvás és a panaszkodás szemétjét! Ne viseljük érzőidegeinket a bőrünkön kívül! Némelyek annyira érzékenyek, hogy lehetetlen érvelni velük. Abban legyetek érzékenyek, hogy vajon megtartjuk-e vagy megszegjük-e Isten törvényét. Isten ezen a téren szeretne érzékenynek látni benneteket.” (Ellen G. White: *The General Conference Bulletin*. 1903. április 1.)

Azt is figyeljük meg, hogy az igében felsorolt tulajdonságokkal rendelkező bölcsesség „*felülről való*”. A saját igyekezetünk nem elegendő ahhoz, hogy ilyen bölcsességre szert tegyünk. Istentől kell kérnünk, az előbbiekben, az 1. kérdésnél idézett zsol-tárigé szerint: Zsolt 90,12.

Jakab apostol bátorítását se felejtsük el: „*Ha valakinek közületek nincs bölcsessége, kérje Istentől, aki mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja. De kérje hittel, semmit sem kételkedve...*” (Jak 1,5–6)

4

Miért van szoros kapcsolatban egymással az igazság és a békeesség?

Jak 3,18 | Az igazság gyümölcse pedig békeességben vettetik azoknak, akik békeességesen munkálkodnak.

(Vö.) **Ésa 32,17** | És lesz az igazság műve békeesség, az igazság gyümölcse nyugalom és biztonság mindörökké.

Sokszor mondjuk és halljuk: nem elméletre, hanem gyakorlatra van szükség. Az *igazság* jelölésére két görög szó található az újszövetségi iratokban:

- elméleti igazság (alétheia);
- gyakorlati igazság (dikaiosüné).

Jakab apostol levelében itt az utóbbi szó szerepel, ami a megélt igazságra utal.

Fontos azonban hangsúlyozni: igaz gyakorlat csak igaz elméletből születik – viszont nem mindig születik gyakorlat az igaz elméletből. 2Thess 2,10-ben az elméleti igazságra utaló szó szerepel „*az igazság szeretete*” kifejezésben. Jézus erről az igazságról beszél főpapi imájában: „*A te igéd, igazság*” (Jn 17,17). Ha nemcsak ismerjük, hanem szeretjük is ezt az igazságot, akkor az feltétlenül megszentel, megjobbítja az embert. Ezért könyörgött Jézus tanítványaiért így: „*Szenteld meg őket a te igéddel, a te igéd igazság.*”

Akinek a gondolkodása áthatott az igazság elveivel, annak feltétlenül lesz igazságos cselekedete is.

Érvényes viszont a figyelmeztetés: „Sokan elfogadják, hogy Jézus Krisztus a világ Megváltója, ugyanakkor távol tartják tőle magukat, nem bánják meg bűneiket, és nem fogadják el Jézust személyes Megváltójukként. Hitük nem más, mint az elme munkájának és az igazság megítélésének eredménye, de az igazságot nem engedik szívéükbe, ami megszentelhetné lelküket és átformálhatná jellemüket.” (Ellen G. White: *Szemelvények, I.*, 62. fejj., Hit általi megigazulás, 357. o.)

Az igazságosan gondolkodó és igaz gyakorlattal élő ember békeességben lesz Istennel, „háborúságot szenvedhet viszont az igazságért”. Mégis, ennek ellenére is boldog lesz, és vágyakozik arra, hogy másokat is megbékítsen Istennel.

Miből erednek a békétlenségek és az egymás közötti harcok?

Jak 4,1–2 | Honnét vannak háborúk és harcok közöttetek? Nem onnan-é, a ti gerjedelmeitekből, amelyek a ti tagjaitokban vitézkednek? Kívántok [valamit], és nincs néktek: gyilkoltok és irigykedtek, és nem nyerhetitek meg; harcoltok és háborúskodtok; és nincsen semmitek, mert nem kéritek.

„Mennyi energiát képes belefektetni az ember abba, és milyen eszközöket képes használni ahhoz, hogy önös céljait elérje?”

5

Az emberi természet nem fékezhető meg emberi erővel. Az ember gerjedelme nem uralható emberi akarattal. Olyan módon dolgozik a bűn az ember tagjaiban, hogy ebből a valóságból képtelen önerejével kijönni (Rm 7,23).

„Kívántok valamit” – ezt a kívánságot korbácsolják fel ma a reklámok és a mindenféle eluralkodó versenyszellem. Menyire igazak Arany János sorai:

„Közönyös a világ... az ember
Önző, falékony húsdarab,
Miképp a hernyó, telhetetlen,
Mindég előre mász s - harap.”

(Részlet Arany János: *Kertben* c. verséből, 1851)

De milyen szomorú, hogy Jakab apostol szükségesnek érezte a keresztény gyülekezeteket is inteni a kívánságok kísértését és az azokért való harcot illetően. Minduntalan emlékeznünk kellene Jézus szavára: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkében pedig kárt vall.” (Mk 8,36)

6 *Mi terhelődik rá olykor még az imáinkra is? Lehet-e nem jól imádkozni?*

Jak 4,3 | Kéritek, de nem kapjátok, mert nem jól kéritek, hogy gerjedelmeitekre költsétek azt.

(Vö.) Jn 15,7 | Ha énbennem maradtok, és az én beszédeim bennetek maradnak, kérjetek, amit csak akartok, és meglesz az néktek.

Kértünk-e már olyasmit is Istentől, akár huzamosabb ideig is, ami önző kívánságunk volt, amit nem tettünk az Ige mérlegére, amihez nem kértük a Szentlélek tanácsát, hogy helyes-e az adott kéressel Istenhez folyamodnunk? Kér-e az a keresztény helytelen dolgot, akiben Krisztus beszédei „megmaradnak, benne lakoznak”?

Észrevettük már, hogy olyat kértünk az Istentől, amit ha megadott volna, akkor pusztán csak az emberi, esetleg önző emberi igényeinket szolgált volna? Vagy netán „igazságérzettől” vezérelt kiáltásaink mögött meghúzódott a bosszúállás vágya? Gondolkodjunk el még arról, hogy mit is mondanak ezek az igék: Péld 28,9; Rm 8,26. Javunkra van, ha magunkévá tesszük a tanítványok kérését: „Uram, taníts minket imádkozni!” (Lk 11,1)

9. tanulmány – 2014. november 29.

Az alázat fontosságáról – I. rész

(Jak 4,4–10)

1

Miért nem egyeztethető össze a világ barátságával Krisztus követése?

Jak 4,4 | Parázna férfiak és asszonyok, nem tudjátok-e, hogy a világ barátsága ellenségeskedés az Istennel? Aki azért e világ barátja akar lenni, az Isten ellenségévé lesz.

(Vö.) **1Jn 2,15–17** | Ne szeressétek a világot, se azokat, amik a világban vannak. Ha valaki a világot szereti, nincs meg abban az Atya szeretete. Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, és a szemek kívánsága, és az élet kérése, nem az Atyától van, hanem a világból. És a világ elmúlik, és annak kívánsága is; de aki az Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké.

.....

Miért nevezi paráznáknak az apostol azokat, akik keresztény létükre a világgal barátkoznak? Hogyan tesz a világgal való barátság Isten ellenségévé? Miképpen jellemzi János apostol levelé-

ben a világot, annak törvényeit, „mozgatórugóit”? Mi jellemzi Isten országát, annak törvényeit és „polgárait”? Miért lehetetlen a kettőt összebékíteni?

A történelem során minden korban kísértette a keresztényeket és a kereszténységet a világgal való barátság, a világ törvényeihez, lelkületéhez való igazodás. János apostol három találó kifejezéssel érzékelteti, hogy mit is találhatunk a világban:

- testi kívánságaink, ösztöneink kielégítésének lehetőségét;
- a szemünk által látott és elérni kívánt dolgok megvalósításának terepét;
- „az élet kérése”, azaz lehetőségét annak, hogy mindezzel, amit e földi életünkben megszereztünk, keserves harcok árán elértünk és felmutatni tudunk – akár anyagilag, akár szellemileg – dicsekedhetünk, kérkedhetünk mások előtt.

Idézzük fel azokat az igeverseket, amelyek mindezzel szemben jóval tartalmasabb és értelmesebb életcél kínálnak ennél: Mt 19,29; Lk 12,21.33–34; 1Tim 6,17–20; 2Tim 4,7–8.

„Akik a világba temetik tehetségeiket, azokat Isten nem jó szemmel nézi. Összes erejüket a vagyonszerzésre fordítják, ami idővel szenvedélyüké válik... X. testvér szeret a pénzzel bánni. Szereti gyarapodni látni pénzét, amit aztán hol ide, hol oda ruház be. Világi vállalkozások kötik le gondolkozását és erejét. Megnehezedett a szíve az evilági gondoktól, vagyis annyira belemerül az ügyeibe, hogy képtelen értelmesen felfogni az Isten dolgait. A pénz szereleme elvakította a látását...” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, V., 280. o.)

„Az Úr nagy áldásokkal halmozta el gyülekezetét. Az igazság megköveteli, hogy az egyház bőségesen megtérítse

ezeket az ajándékokat. De az ajándékok tökéletesítése helyett még attól is eltántorodott, amit korábbi tapasztalatai útján nyert. Ez a lelkiállapot lassan, csaknem észrevétlenül következett be. *Mikor az egyház a világ dicséretét és barátságát kezdte keresni, hite megcsappant, buzgalma alábbhagyott, izzó odaadása holt formáságoknak adta át a helyét. A világ irányába tett minden egyes lépés távolodást jelentett Istentől.* Miközben a büszkeséget és a világi nagyra törést ápolta, Krisztus lelkülete eltávozott. Helyette világi versengés, viszály és küzdelem költözött be az egyházba, hogy gyötörjék és gyöngítsék azt.” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, V., 240–241. o.)

„Akik felemásan kezdik keresztény életüket, azokat végül az ellenség oldalán látjuk, bármi lett légyen is eredeti szándékuk. Halálnál súlyosabb, ha valaki hitehagyó, Isten ügyének árulója lesz, hiszen ez az örök élete elvesztését jelenti. A felemásan gondolkodó férfiak és nők a Sátán legjobb szövetségesei. Bármilyen kedvező véleményrel is vannak magukról, mégis alakoskodó képmutatók. Aki hűséges Istenhez és az igazsághoz, annak szilárdan állást kell foglalnia amellet, ami helyénvaló. *Megszenteletlenekkel kötni szövetséget, s mégis hűségesnek maradni az igazsághoz – egyszerűen lehetetlen.* Nem egyesülhetünk a magukat szolgálókkal, a világi terveken fáradozókkal anélkül, hogy el ne veszítenénk kapcsolatunkat a mennyei Tanácsadóval. Kiszabadíthatjuk magunkat az ellenség csapdájából, de csak megtörten, megebevezve, s lelki életünk eltörpülése mellett.” (Ellen G. White: *Review and Herald*, 1898. április 19. – idézi: „*A Te Igéd igazság*”, 116–117. o.)

Melyik az a mindenki szívében rejtőzködő bűn, ami a világ felé vonz bennünket, ami még gyakran a világiak szemében is visszataszító, és ami ellen keresztényként a leginkább szükséges küzdenünk?

Jak 4,5 | Vagy azt gondoljátok, hogy az Írás hiába mondja: Irigységre kívánczik a lélek, amely bennünk lakozik? (Vö.) **Péld 27,4** | A búsulásban kegyetlenség van, és a haragban áradás; de ki állhatna meg az irigység előtt?

.....

Kitől származik az irigység? Miért veszedelmes „méreg” az irigység, s milyen cselekedetekbe vihet, ha megtűrjük magunkban? Mennyiben erősíti fel a világ szeretete a „bennünk lakozó” irigységet? Soroljunk fel néhány biblia személyt, akik nem tudtak győzni az irigység felett, és végül ez okozta bukásukat? Említsünk olyan pozitív példákat is, akik győztek a „bennük lakó” irigység felett? Hogyan győzhetünk az irigység fölött?

Az „irigység” kifejezésnél olyan szó szerepel az eredeti szövegben, mely jelenthet féltékenységet, gyűlölséget, rosszindulatot is. A bűneset óta szinte mindenki természetében ott lappang az ezekre való hajlam, s gyakran tör a felszínre. A világban való érvényesülést a becsvágy, az irigység és mások legyőzése motíválja. Az apostol rámutat, hogy a világgal való barátság, a világgal való folytonos érintkezés által szinte észrevétlenül átveszük légkörét, szokásait, magatartásmintáit. Korunkra is egyre

jellemzőbb, amit Noé koráról olvashatunk: „*Látta az Úr, hogy megsohasult az ember gonoszsága e földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz.*” (1Móz 6,5) Mindezzel szemben milyen pozitív példát találunk a Szentírásban az irigység, a versengés, a féltékenykedés bűnétől való mentességhez?

„Keresztelő János tanítványai mesterükhöz jöttek panaszaiikkal, és így szóltak: »Mester! Aki veled volt a Jordánon túl, akiről te bizonyoságot tettél, íme, az keresztel, és hozzá megy mindenki.« (Jn 3,26) E szavak által Sátán kísértette Jánost. Noha János küldetése láthatólag végéhez közeledett, még mindig gördíthetett volna akadályt Krisztus munkásságának útjába. Ha János önérzetes, szomorúságnak vagy csalódottságnak ad hangot, amiért más került a helyére, a viszály, a féltékenység és az irigység magvát hintette volna el, s ez nagyban fékezte volna az evangélium előrehaladását. *János természeténél fogva részese volt az emberi hibáinak, gyöngeségeinek, de az isteni szeretet érintése átalakította. A létkört, melyben élt, nem szennyezte önzés és becsvágy, távol állt tőle a féltékenységnek még a csírája is.* Nem rokonszenvezett a tanítványok elégedetlenségével, hanem kinyilvánította, hogy világosan megértette a Messiáshoz való viszonyát, és milyen boldogan üdvözölte Őt, Akinek utat készített.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. „Annak növekednie kell” c. fej.)

Önvizsgálatra: Vajon mi mennyiben vagyunk érintettek az irigység, a féltékenység bűnében? Idejében felismertük-e ezek saját lelkünket és környezetünket romboló voltát, és szoktunk-e komolyan könyörögni az ezektől való szabadulásért?

Milyen az igazi alázat, és mi annak az ellentéte? Mi akadályozhatja Isten kegyelmének az elnyerését életünkben?

Jak 4,6 | De majd nagyobb kegyelmet ad, ezért mondja: Isten a kevélyeknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad. (Vö.) **Zsolt 138,6** | Noha felséges az Úr, mégis meglátja az alázatot, a kevélyt pedig távolról ismeri. (Vö.) **Ésa 57,15** | Mert így szól a magasságos és felséges, aki örökké lakozik, és akinek neve szent: Magasságban és szentségben lakom, de a megrontottal és az alázatos szívűvel is, hogy megelevenítsem az alázatosok lelkét, és megelevenítsem a megtörték szívét.

.....

„*Mi jellemzi az alázatoskodást, és miről ismerhető fel az őszinte alázatosság? Hogyan, miképpen sajátíthatjuk el a valódi alázatosságot? Mi szükséges ehhez?*”

Az alázathoz nem kell feltétlenül vallásos fogalmakat, képeket társítanunk. Az alázat eredetileg az ember legtermészetesebb magatartása volt bűneset előtti állapotában. A teremtmény természetéből adódóan elismerte a valóságot: ő a teremtmény, aki teljes mértékben Teremtőjétől függ, „*akitől minden tökéletes és jó ajándék származik*” (Jak 1,17). A bűneset óta azonban az ember a valóságot már fordítottan látja. Magát gondolja mindentudónak, mindennek és mindenki fölött állónak, míg mindenki mást magánál alacsonyabbnak tart – még gyakran

Istent is! A bűnnel fertőződött ember gyógyulása éppen alázatában érhető tetten: felismeri, hogy súlyosan beteg, önzésének foglya. De ezzel együtt nem esik kétségbe, mert egy olyan Istent ismert meg és fogadott el, aki ebben az állapotában sem hagyja magára, aki szeretetével és igazságával gyógyítja ki önmagából.

Állapotunk súlyosságát mi sem bizonyítja jobban, hogy még „vélt” alázatunk közben is tudunk kevélykedni.

„A szánkkal talán elismerjük lelki szegénységünket, de szívünk tiltakozik. Míg Istennek lelki szegénységről beszélünk, lehet, hogy szívünket majd szétveti a gőg felsőbbrendű alázatosságunk és igaz voltunk érzetében. Igazi önismeretre csak egy úton juthatunk: Krisztust kell szemlélünk. Az ember azért tartja magát igaznak, mert nem ismeri Krisztust. Ha Jézus tiszta és tökéletes lényét figyeljük, igazi megvilágításban látjuk meg saját gyengeségünket, szegénységünket és hibáinkat. Meglátjuk magunkat öngazultságunk rongyaiban. Felismerjük, hogy éppoly elveszettek és gyógyíthatatlanok vagyunk, mint minden más bűnös. Belátjuk, hogy ha üdvözülni fogunk, azt nem a saját jóságunknak köszönhetjük, hanem Isten végtelen kegyelmének...” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. A farizeus és a vámszedő imája c. fej.)

„Sokszor hajlunk arra, hogy a rest (az egytalentumos) szolgát alázatosnak mondjuk. Az igazi alázatosság egészen más. Nem jelent szellemi törpeséget, a törekvések hiányát, gyáva meghunyászkodást, sem pedig a kudarcotól féltve a terhek lerázását. Az igazán alázatos ember Isten erejében bízva végrehajtja a menny szándékát.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. A táltumok c. fej.)

„Be kell iratkoznunk Krisztus iskolájába, hogy szelídséget és alázatot tanuljunk Tőle... Krisztus szívében tökéletes harmónia honolt Istennel, és a békéje is tökéletes volt. Sohasem kábította el a dicséret, nem törte le sem a bírálat, sem a csalódás. A leghevesebb ellenállás és a legkegyetlenebb bánásmód mellett is megőrizte rettenthetetlen bátorságát... Az önszeretet hoz békétlenséget. Ha odafentről születünk, ugyanaz a gondolkodás hat át bennünket is, ami Jézust – ez készítette Őt arra, hogy megalázza Magát, és megmentsen minket. Ekkor nem keressük a legmagasabb polcot. Arra vágyunk, hogy Jézus lábainál ülhessünk, Tőle tanulhassunk.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. A meghívás c. fej.)

Mit tehet az ember annak érdekében, hogy Sátán ne befolyásolhassa, ne uralkodhasson rajta?

4

Jak 4,7 | Engedelmeskedjetez azért az Istennek, álljatok ellene az ördögnek, és elfut tőletek.

(Vö.) **1Móz 4,7/b** | ...a bűn az ajtó előtt leselkedik, és reád van vágyódása; de te uralkodjál rajta.

Rm 16,20 | A békességnek Istene megrontja a Sátánt a ti lábaitok alatt hamar. A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme veletek. Ámen.

Mennyiben múlik az emberen, hogy az Ellenséget kizárja a szívéből, hogy meghátrálásra, megszegyenülésre kárhóztassa? Miért kapcsolja össze a felszólítás az Istennek való engedelmességet

az ördögnek való ellenállással? Hogyan, mivel kényszeríthetjük Sátánt távozásra, „elfutásra”?

„A Sátán futására vonatkozó ígéretet... látszólag cáfolja a napi tapasztalat, mert biztos, hogy minél szilárdabban áll ellen valaki, annál hevesebb támadásnak lesz kitéve. Sátán ugyanis bizonyos értelemben játszi könnyedséggel cselekszik, mikor nincs hevesen visszautasítva, azok ellen viszont, akik valóban ellenállnak neki, minden rendelkezésére álló erejét beveti. Sőt, soha el nem fárad a küzdelemben, hanem mikor az egyik csatában vereséget szenved, azonnal belekezd a másikba. Erre én azt válaszolom, hogy az elfutást itt menekülésként vagy irányként kell venni. S kétségtelen, hogy noha folyamatosan ismétli a támadásait, mégis mindig legyőzöttek távoznak.” (Kálvin János: *Jakab levelének magyarázata*. 38. o.; forrás: http://palheidfogel.gportal.hu/portal/palheidfogel/upload/438951_1315836963_09538.pdf)

Sokan – még hívő keresztények is – úgy gondolják, hogy az ember, akár akarja, akár nem, mindenképpen ki van szolgáltatva a rossznak. Sátán olyan hatalmas és annyira ravasz, mi pedig olyan gyengék, esendőek, kiszolgáltatottak vagyunk emberi természetünk által, hogy egyszerűen lehetetlenség ellenállni a Rossznak. Lehetnek persze olyanok, akik már annyira „megszokták a gonoszt” (Jer, 13,24), illetve olyan sokszor azonosultak már lelkükben a rosszal, hogy számukra már szinte természetes a bűn cselekvése, illetve megtűrése az életükben. Nem így van viszont azoknál, „*akik félelemmel és rettegéssel viszik végbe üdvösségüket*” (Fil 2,13).

Amiképpen Krisztus ellenállt Sátán kísértéseinek a pusztában, akképpen jelenthet számunkra is megoldást, győzelmet, ha a Kísértővel szemben hasonló magatartást tanúsítunk:

„Noha Jézus kezdettől felismerte Sátánt, nem engedett a kihívásnak, nem bocsátkozott vele vitába. Erőt merített visszaemlékezve a mennyei szózatra, és megnyugodott Atyja szeretetében. Nem egyezkedett a Kísértővel. Jézus az Írás szavaival válaszolt Sátánnak: *»Meg van írva«* (Mt 4,4) – mondta. A küzdelemben Isten szava volt a fegyvere. Sátán csodát követelt Krisztustól istenségének jeleként. Ám minden csodánál nagyobb volt Jézus szilárd bizalma: az *»így szól az Úr«* volt az a jel, amelyet nem lehetett vitatni. Míg Krisztus ezt az álláspontot fenntartotta, a Kísértő nem győzhetett le.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. A megkísértés c. fejelet)

Emlékezzünk ezekre az igékre: *»Szívembe rejtettem a te beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened.«* (Zsolt 119,11) *»Az emberek cselekedeteinél a te ajkad igéjével vigyáztam az erőszakosnak ösvényeire.«* (Zsolt 17,4)

Miért fontos nekünk is keresnünk Istent? Milyen közeledést fogadhat el Isten az embertől, s miért csak ezután közeledhet Isten is az emberhez?

Jak 4,8 | Közeledjete az Istenhez, és közeledni fog hozzátok. Tisztítsátok meg kezeiteket, ti bűnösök, és szenteljétek meg szíveteiket, ti kétszívűek.

(Vö.) **Zsolt 5,5–6** | Mert nem olyan Isten vagy te, aki hamisságban gyönyörködne, nem lakhatik Tenálad gonosz. Nem állhatnak meg szemeid előtt a kevélyek, gyűlölsz te minden bűnt cselekedőt.

(Vö.) **Ésa 59,1–2** | Íme, nem oly rövid az Úr keze, hogy meg ne szabadíthatna, és nem oly süket az ő füle, hogy meg nem

hallgathatna, hanem a ti vétkeitek választanak el titeket Istentektől, és bűneitek fedezték el orcáját tielőttetek, hogy meg nem hallgatott.

.....

.....

.....

Mi az, ami elválaszt bennünket Istentől? Mit jelent a „két-szívűség” (Jak 1,8)? Mi, illetve Ki képes valójában az Istent és embert elválasztó falat megszüntetni? Milyen lelkülettel közeledett a tékozló fiú az atyai házhoz, aminek láttán az Atya „elébe futott” elveszettnek hitt fiának?

Isten az aki, elsőként keres, aki „*munkálja bennünk mind az akarást, mind a véghezvitelt*” (Fil 2,13). Ő az, aki keresi az emberrel a kapcsolatot: zörget szíve ajtaján (Jel 3,20). Ezután már az emberen múlik a döntés, hogy valóságosan kapcsolatba kíván-e lépni Teremtőjével? Isten türelmesen várakozik az emberre. Vajon megnyitja-e az ajtót, közösségbe kíván-e kerülni Krisztussal, és Vele akar-e maradni? A halk és szelíd belső késztetések, kérlelések hatására vajon teljes szívből keressük-e Istent, szomjúhozunk-e élő jelenlétére? Isten csakis az ilyen őszinte közeledésre fog közeledni hozzánk.

„Az Úr mondja: Közeledjete Istenhez. Hogyan? Szívetek titkos, őszinte megvizsgálása által. Istentől való gyermeki, szívből fakadó, alázatos függés által, Jézus elé víve minden gyöngeségünket és bevallva minden bűnünket. Így közeledhettek Istenhez, és Ő is közeledni fog hozzá-

tok. Ám olvassuk csak el a tanítás további szakaszait, hogy alaposabban megértsük, mit jelent Istenhez közelednünk. »Tisztítsátok meg kezeiteket, ti bűnösök, és szenteljétek meg szíveteiket, ti keményszívűek.« Világosan megmondja, mi a bűnös elengedhetetlen kötelessége. Nem kellemes feladat ez a szív hajlamainak. De csak ha el nem végezzük, a lélek nem lesz kész értékelni Krisztus jellemének tisztaságát és tökéletességét, a bűn visszataszító voltát sem érti meg. Így szól az intés: »*Tisztítsátok meg szíveteiket, ti kétszívűek!*« Bár kereszténynek vallják magukat, sokakon ott a világ lenyomata, és szeretetüket sem rögzítik Istenre. Kettős a szívük. Megkísérlik Istent és a pénzt: a világ istenét szolgálni egyszerre... Két úrnak próbálnak szolgálni egyszerre, minden útjukban ingatagok, nem lehet számítani rájuk. Látszatra Istent szolgálják bár, ugyanakkor szívükkel behódolnak Sátán kísértéseinek, és bünt melengetnek. Olajnál simább szavakat szólnak, szívük mégis megtévesztéssel tele, és ámitás rejlik minden cselekedetükben. Bár igaznak vallják magukat, szívük mégis gonoszsággal teljes. *Mit használ az embernek kellemeset szólni, elítélni a Sátán tetteit, ugyanakkor minden ámitására hallgatni? Ez kétszínűség.*” (Ellen G. White: „*A Te Igéd igazság*”, 227. o.; 13. levél. 1893.)

Hogyan, miért kapcsolódik össze a 4. és 8. vers a 9–10. verssel? Mi mindent foglal magában az őszinte megalázkodás?

Jak 4,9–10 | Nyomorkodjatok és gyászoljatok, sírjatok, nevetésetek gyászra forduljon, örömtök szomorúságra. Alázzátok meg magatokat az Úr előtt, és felmagasztal titeket.

(Vö.) **Jóel 2,12–13** | De még most is így szól az Úr: Térjete meg hozzám teljes szívetek szerint; böjtöléssel, sírással és kesergéssel. Szíveteket szaggassátok meg, ne ruhátokat, úgy térjete meg az Úrhoz, a ti Istenetekhez; mert könyörülő és irgalmas Ő, késedelmes a haragra, és nagy kegyelmű, bánkódik a gonosz miatt.

(Vö.) **1Pt 5,6** | Alázzátok meg tehát magatokat Istennek hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején.

.....

Mit jelent megalázni magunkat „Isten előtt”? Az őszinte megalázkodáshoz miért van szükség gyászra, sírásra? Milyennek kezdi látni az ember ekkor önmagát, múltját, Istenhez való viszonyát? Mi miatt gyászol és sír ekkor az ember? A valódi megalázkodás során milyen tapasztalattal gazdagodhatunk? Soroljunk fel néhány biblia példát erre nézve!

Isten buzgó keresését gyakran párosítja a Biblia a böjttel. A böjt során azt fejezzük ki, hogy még a fizikai tápláléknál is nagyobb éhség él bennünk Isten közelségébe jutni, kérdéseinkre, kéréseinkre válaszát, ígéretének beteljesedését megtapasztalni. Ez mindig együtt jár az őszinte önvizsgálattal, és az ennek nyomán járó mély bűnbánattal és bűnvallomással. Idézzünk fel erre vonatkozóan néhány ilyen eseményt az Ószövetségből: 1Sám 7,2–6; 2Sám 12,16–17; Zsolt 51.; Jón 3,5–10; 1Kir 18,42–44.

10. tanulmány – 2014. december 6.

Az alázat fontosságáról – 2. rész

(Jak 4,11–17)

Mire figyelmeztet az apostol bennünket a másokkal kapcsolatos véleménynyilvánítást illetően?

1

Jak 4,11/a | Ne szóljátok meg egymást, atyámfiak. Aki megszólja atyjafiát, és aki kárhoztatja atyjafiát, az a törvény ellen szól, és a törvényt kárhoztatja.

(Vö.) **Mt 7,1–2** | Ne ítéljetek, hogy ne ítéltessetek. Mert amilyen ítélettel ítélték, olyannal ítéltettek, és amilyen mértékkel mérték, olyannal mérnek néktek.

.....

Miért nem áll az ember hatalmában az ítélkezés? Miért nem láthatunk objektíven, a valóságnak megfelelően egy-egy ember megítélésekor? Miért ítéli Isten a legsúlyosabb bűnnek az ítélkezést? Milyen lelkület, jellembeli hiányosság kerül a felszínre az ítélkező embernél?

Nem szoktuk nagy problémának tekinteni, ha valaki(k) felé megengedjük magunknak a megszólást, a lekezelő kritikát. Sőt,

ekkor igazságosnak, mások erkölcsi megítélésében nagy szakértőnek érezhetjük magunkat. És mivel ezt már olyan „rutinnal” műveljük, nem is vesszük észre, hogy miközben mások hibáin csemegézünk, magunkat kívánjuk jobbnak, igazabbnak láttatni. Holott Jézus Krisztus figyelmeztetése szerint az ítélkezés lelkülete, „gerendája” súlyosabb véteteknek számít Isten szemében (sajnos nem a miénkben), mint a másokban meglátott bűnök „szálkája” (vö. Mt 7,3–5).

„A legsúlyosabb következményekkel járó bűn a rideg, kritizáló és engesztelhetetlen lelkület, amely a farizeusok rendjét jellemzi. Ahol a szeretet és a hit hiányzik, ott Krisztus sincs jelen; s ha az Ő jelenlétének napsugarai elhomályosulnak, semmiféle tevékenység vagy buzgalom nem helyettesítheti ezt a szeretetet. Csodálatos képességünk lehet azon a téren, hogy mások hibáit felfedezzük; ámde akiket ez a lelkület ural, azoknak mondja Jézus: *»Képmutató, vedd ki előbb a gerendát a te szemedből, és akkor gondold arra, hogy kivessed a szálkát a te atyádfiának szeméből.»* Rend szerint az igazságtalanságok elkövetői az elsők, akik másokat jogtalansággal gyanúsítanak, s embertársaik kárhoztatásával igyekeznek saját hibáikat fedezni vagy önmagukat mentetgetni. A bűn által jutott az ember a gonosz ismertetére. Mihelyt az első emberpár vétkezett, egymást kezdték vádolni – így cselekszik az az ember, akit nem hat át Krisztus kegyelme.” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*. Ne ítéld, hogy el ne ítéltess c. fejt.)

„...Isten szemében egyetlen bűn sem csekély. Az emberi ítélet tökéletlen és részrehajló, Isten azonban a valóságnak megfelelően mérlegeli a dolgokat. Az iszákost például megvetik, és azt mondják, hogy bűnei kizárják a menny-

ből, azonban mily sokszor dorgálás nélkül hagyják a büszkeséget, az önzést, a kapzsiságot és az irigységet. Holott Isten szemében ezek a bűnök különösen bántóak, mert ezek a legélesebb ellentétben állnak irgalmas jellemével és azzal az önzetlen szeretettel, amely az el nem bukott világ légköré. Aki durva bűnbe esett, érzi annak gyalázatát és szégyenét, és érzi, hogy Krisztus kegyelmére szorul, de a fennhézó és gögös ember semmi szükségét nem érez, és elzárja szívét Krisztus és azon végtelen áldások elől, melyeket egyedül ő adhat.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*. Bűnbánat c. fejt.)

Hányféleképpen kárhoztatjuk a törvényt mások feletti ítélkezésünkkel?

2

Jak 4,11–12 | Aki megszólja atyjafiát, és aki kárhoztatja atyjafiát, az a törvény ellen szól, és a törvényt kárhoztatja. Ha pedig a törvényt kárhoztatod, nem megtartója, hanem bírója vagy a törvénynek. Egy a törvényhozó, aki hatalmas megtartani és elveszíteni, kicsoda vagy te, hogy kárhoztatod a másikat?

(Vö.) **Rm 2,1.3** | Annak okáért menthetetlen vagy, ó ember, bárki légy, aki ítél: mert amiben mást megítélsz, önmagadat kárhoztatod, mivel ugyanazokat míveled te, aki ítél. . . Vagy azt gondold, ó ember, aki megítéled azokat, akik ilyeneket cselekszenek, és te is azokat cselekszed, hogy te elkerülöd Isten ítéletét?

.....

Miből fakad az, hogy olyan könnyen vesszük magunknak a bátorságot mások megítéléséhez? Miért van az, hogy a vallásos emberekre sokszor különösen jellemző ez a magatartás? Milyen terhet, felelősséget veszünk magunkra mások megítélésével? Hogyan kárhozzatjuk önmagunkat is az ítélkezéssel?

Mások feletti magabiztos ítélkezésünkkel bitoroljuk a bírói jogot, noha az ítélet Istenre tartozik, és annak mércéje az ő következetes erkölcsi törvénye. Ilyenkor magunkat állítjuk erkölcsi mérceként mások elé, amivel elferdítjük az isteni mértéket, torzítjuk az Isten-képet. Mintegy Istenként állítjuk magunkat az emberek elé. Jakab apostol szerint, aki „Istent játszik”, és közben szeretetlenül ítélkezik mások felett, ezzel saját magát is súlyosabb, az „irgalmatlan” ítélet alá helyezi. „Mert az ítélet irgalmatlan az iránt, aki nem cselekszik irgalmasságot...” (Jak 2,13)

Mások megszólásával kárhozzatathatjuk magunkat. Amikor túl kemények és ridegen igazságosak vagyunk embertársaink, testvéreink iránt, ne csodálkozzunk, ha mi is ilyen viszonyulás tapasztalunk majd. „Amilyen mértékkel mértek, olyannal mérnek néktek.” (Mt 7,2) Természetesen ez nem jelenthet bűnöket elnéző, minden erkölcsi vétséget feddés nélkül hagyó, meghunyászkodó magatartást. A „gerenda” kivétele után a „szállkát” is el kell távolítani (Mt 7,5).

„Az emberi törekvések, amelyekkel némelyek önerőből akarják elnyerni az üdvösséget, oda vezetnek, hogy egyesek emberi parancsolatokkal akarnak védekezni a bűn ellen. Mert amikor látják, hogy a törvényt betartani nem tudják, különböző szabályokat állítanak fel, amelyekkel magukat engedelmessegre szeretnék kényszeríteni. Ezáltal azon-

ban gondolataikat Istenről önmagukra terelik, az Isten és felebarátaik iránti szeretetük pedig kihál a szívükből.

Az emberi intézkedések rendszere számtalan követelményével előreláthatóan oda vezet, hogy mindazokat, akik ezeket a rendeleteket nem teljesítik, az előírt szabály alapján ítélik meg. Az önzés és kicsinyes bírálgatás légré kiül minden nemes és nagylelkű érzést, és arra készíti az embereket, hogy önző bírúk és kicsinyes felhánytorgatók legyenek... »Ne ítéljétek, hogy ne ítéltessetek!« Ez annyit jelent, hogy ne állítsátok magatokat mintaképül az emberek elé, a kötelességről alkotott felfogásokat, nézeteket és írásmagyarázatokat ne tartsátok mások elbírálásában mérvadónak, és szívetekben ne marasztaljátok el őket, ha elképzeléseiteket nem közelítik meg! Ne kritizáljatok másokat, ne kételkedjétek indítékaikban, és ne ítéljétek el őket!

A farizeusok ehhez a csoporthoz tartoztak. Istentiszteletük gyakorlásakor – saját gyengeségük tudatában – nem alázkodtak meg. Nem voltak hálásak istenadta, nagyszerű kiváltságaikért, sőt ellenkezőleg, lelki gögjük arra készítette őket, hogy beszédtárgyuk az állandó önmagasztalás legyen: »Én, az én érzéseim, az én ismereteim, ahogy én csinálom.« Saját álláspontjukat tekintették mások megítélésének zsinórmértékéül.” (*Gondolatok a Hegyi beszédről.* Ne ítéljétek, hogy ne ítéltessetek c. fej.)

„»Nem megtartója, hanem bírója vagy a törvénynek.« Ezt a mondatot így kellene magyarázni: Mikor hatalmat követsz magadnak az Isten törvénye felett álló véleménynyilvánításra, azzal mentesíted magad a törvénynek való engedelmeség kötelezettségétől. Az tehát, aki elhamarkodottan ítéli meg

az atyafiát, lerázza magáról Isten igáját, mert nem veti magát alá az élet általános szabályának.” (Kálvin János: *Jakab apostol levele*. 40. o.)

3 *Ki képes igazságosan megítélni az embert, és „kitisztítani” belőle a rosszat?*

Jak 4,12 | Egy a törvényhozó, aki hatalmas megtartani és elveszíteni, kicsoda vagy te, hogy kárhoztatod a másikat?

(Vö.) **Jn 3,17** | Nem azért küldte az Isten az ő Fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartassék a világ általa.

.....

.....

.....

Miért egyedül csak Isten képes „megtartani és elveszíteni” az embert? Miképpen mutatja meg, s egyúttal kárhoztatja is a bűnt Isten törvénye?

„[Jakab apostol] most összekapcsolja a megtartás vagy elvesztés hatalmát a törvényadó hivatalával, s ezzel jelzi, hogy Isten teljes fenségét fokozottan maguknak követelik azok, akik maguknak tulajdonítják a törvényadás jogát, s ezt teszik azok, akik törvényként kényszerítik másokra a saját jóváhagyásukat vagy akarataikat. S emlékezzünk arra, hogy a téma itt nem a polgári kormányral kapcsolatos, melyben megvan a magisztrátusok rendeleteinek és törvényeinek a helye, hanem a lélek

lelki kormányzásával, melyben egyedül Isten szavának kellene irányítania. Tehát csak egyetlen Isten van, akinek a lelkiismeret alá van vetve a saját törvényéhez való jogán, mert egyedül Ő tartja a kezében a megtartás vagy elvesztés hatalmát. Eből kiderül, hogy mit kell gondolni azokról az emberi tanítasokról, melyek a szükségesség csapdáját vetik a lelkiismeretre... Azt mondom, a gonosznak adott köntörfalazó engedelmesség az, mikor megengedjük, hogy Istenen kívül bárki más törvényhozó legyen lelkünk irányításának terén.” (Kálvin János: *Jakab apostol levele*. 40. o.)

Hogyan tükröződik az alázat hiánya személyes életünk tervezgetéseiben, jövőnkre vonatkozó elgondolásainkban?

Jak 4,13–14 | Nosza, immár ti, akik azt mondjátok: Ma vagy holnap elmegyünk ama városba, és ott töltünk egy esztendő, kalmárkodunk, és nyerünk. Akik nem tudjátok, mit hoz a holnap, mert kicsoda a ti életetek? Bizony pára az, amely rövid ideig látszik, azután pedig eltűnik.

.....

.....

.....

Miért jelent különös veszélyt az effajta gondolkodás és beszéd a végidőben? Milyen gondolkodásmód, lelkiület rejlik e szavak mögött? Hogyan tekintünk jövőnkre? Milyen célokat érdemes kitűznünk magunk számára? Miért beszél az apostol úgy az emberi életről itt, mint a „páráról”?

Ebben az igeszakaszban az apostol nem az előrelátó tervezést, illetve a jövő feladatainak, célkitűzéseinek az átgondolását, megtervezését ítéli el. Sőt, egy jól működő családban, munkahelyen vagy gyülekezetben is szükséges, hogy megfogalmazzunk rövid és hosszú távú terveket, amelyek megvalósításáért kitartóan tevékenykedünk. Az apostol itt annak a helytelenségére mutat rá, ha pusztán evilági célokért küzdünk – „*kalmárkodunk, nyerünk*” –, ez köti le gondolatainkat, Isten velünk kapcsolatos terveit, „*jó, kedves és tökéletes akaratát*” (Rm 12,3) pedig kihagyjuk számításainkból.

„[Az apostol] itt egy másfajta előítéletet fedd meg: sokan, akiknek Isten gondviselésétől kellene függniük, meggyőződéssel eldöntötték, hogy mit fognak cselekedni, s hosszú időre előre szóttek terveket úgy, mintha még sok év lenne a saját birtokukban, jóllehet egyetlen jövőbeni pillanatban sem lehettek biztosak. Salamon szintén is nevetségessé teszi az ilyen fajta bolond dicsekvést, mikor ezt mondja: »Az embernél vannak az elme gondolatai; de az Úrtól van a nyelv felelete.« (Péld 16,1) Ostoba dolog felvállalni annak végrehajtását, amit a nyelvünkkel kimondani sem tudunk. Jakab nem a beszédformát rója meg, hanem inkább az elme gögösségét, azt hogy az emberek elfelejtik a saját gyengeségüket, és öntelten beszélnek...» (Kálvin János: *Jakab apostol levele*. 41–42. o.)

5 Milyen az istenfélelemmel áthatott, helyes tervezés?

Jak 4,15–16 | Holott ezt kellene mondanotok: Ha az Úr akarja, és élünk, ím ezt vagy amazt fogjuk cselekedni. Ti azonban dicsekedtek elbizakodottságotokban. Minden ilyen dicsekedés gonosz.

(Vö.) **Zsolt 25,4–5** Útjaidat, Uram, ismertesd meg velem, ösvényeidre taníts meg engem! Vezess engem a te igazságodban és taníts engem, mert te vagy az én szabadító Istenem, mindennap várlak téged.

„Jó és helyénvaló dolog, hogy mikor a jövőre vonatkozólag ígérünk meg bármit, hozzászoknunk ilyen szavakhoz: »ha tesszik az Úrnak«, »ha az Úr megengedi« ...erre minden istenfőnek oda kellene figyelnie.” (Kálvin János: *Jakab apostol levele*. 42. o.)

„Minden reggel első dolgokat legyen magatokat Istennek felajánlani. Így imádkozzatok: »Fogadj el Uram, a te tulajdonodnak! Összes terveimet lábaidhoz teszem. Használj fel ma is szolgálatodra! Maradj velem, s engedd, hogy minden munkámat tebenned végezzem!« Ez mindennapi kötelességetek legyen. Minden egyes reggel újból szenteljétek magatokat az Úrnak. Összes terveiteket néki rendeljétek alá, hogy megvalósítsátok vagy feladjátok, ahogy gondviselése akarja. Így adjátok át, ajánljátok fel Istennek napról napra életeteket, hogy az mindinkább átalakuljon, és hasonlóvá legyen Krisztus életéhez.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*. Növekedés a „Krisztus teljességéig” c. feje.)

6

Milyen gyakorlati megközelítést adja Jakab apostol a bűn meghatározásának? Mit jelent a szeretettörvény betöltése a gyakorlatban?

Jak 4,17 | Aki azért tudna jót cselekedni, és nem cselekszik, bűne az annak.

(Vö.) **Mt 7,12** | Amit akartok azért, hogy az emberek tiveletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal; mert ez a törvény és a próféták.

.....

Sokan azzal nyugtatják magukat, hogy ha nem tesznek rosszat, ezzel már eleget tettek a törvény (tiltó) rendelkezéseinek. Jakab apostol azonban arra mutat rá, hogy a bűn nemcsak valami rossznak az elkövetése, hanem a jó cselekvésének hiánya is. Természetesen ez főként abban az esetben igaz, amikor a nyilvánvaló, számunkra „előre elkészített” (Eféz 2,10) jó cselekedeteket mulasztjuk el megtenni. Jézus aranyszabálya szerint (Mt 7,12) a hétköznapiakban ilyen alkalmak számtalanszor kínálkoznak, ha csak abból indulunk ki, hogy nekünk általában mi esne jól a környezetünkől (családtagjainktól, barátainktól, munkatársainktól, testvéreinktől vagy akár az ellenségeinktől).

„Sokan úgy érzik, hogy nagy kiváltság lenne számukra, ha felkereshetnék Jézus földi életének a színhelyeit, ha ott járhatnának, ahol Jézus lépkedett, ha megtekinthetnék azt a tavat, amely mellett Jézus annyira szeretett tanítani,

és azokat a dombokat, hegyeket és völgyeket, amelyeken olyan sokszor megpihentek szemei. *Nem kell azonban elmennünk Názáretbe, Kapernaumba vagy Bethániába csak azért, hogy Jézus nyomdokaiban járassunk. Megtalálhatjuk Jézus lábnyomait minden betegágy mellett, a szegénység viskóiban, a nagyvárosok zsúfolt sikátoraiiban, és minden helyen, ahol az emberek szíve vigasztalás után vágyakozik.* Valahányszor úgy cselekszünk, ahogy Jézus cselekedett, mikor itt járt-kelt ezen a földön, mindannyiszor az ő nyomdokaiban járunk.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. A legkisebb atyámfia c. feje.)

II. tanulmány – 2014. december 13.

A gazdagság veszélye az utolsó napokban – béketűrés az Úr eljöveteleig

(Jak 5,1–9)

1

Kinek a szóhasználatával, hasonlataival él Jakab, amikor a meggazdagodni vágyó keresztények nyomorúságát jellemzi?

Jak 5,1–3 | Nosza immár, ti gazdagok, sírjatok, jajgatván a ti nyomorúságaitok miatt, amelyek elkövetkeznek reátok. Gazdagságotok megrothadt, és a ruhátokat moly ette meg, aranytokat és ezüstötöket rozsda fogta meg. Azok rozsdája bizonyosság ellenetek, és megemészti a ti testeteket, mint a tűz. Kincset gyűjtöttetek az utolsó napokban!

(Vö.) **Mt 6,19–21** | Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, hol a rozsda és a moly megemészti, és ahol a tolvajok kiássák és ellopják. Hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket mennyben, ahol sem a rozsda, sem a moly meg nem emészti, ahol a tolvajok ki nem ássák, sem el nem lopják. Mert ahol van a ti kincsetek, ott van a ti szívetek is.

Mi történik a gyűjtött javakkal a végidő válságának utolsó fázisában? Mit jelent az, hogy a gyűjtött kincsek „rozsdája” lesz bizonyosság a gazdagok ellen az utolsó napokban, és „megemészti őket, mint a tűz” (vö. Ésa 2,20–21)? Hogyan bánjon a hívő gazdag gazdagságával, mint Istentől kapott talentummal?

Jakab levelével szemben sokak részéről hangoztatott ellenvetés, hogy alig-alig említi Jézus Krisztus nevét – összesen kétszer, és nem is annyira hangsúlyos helyeken: a bemutatkozásánál (Jak 1,1) és a személyválogatásról szóló rész bevezetésében (2,1), igaz, „az Úr”-ként többször is (pl. Jak 5,7). Az ilyen érvelés azonban nem megalapozott a Tízparancsolat III. parancsolata értelmében sem, és azért sem, mert Jézus Hegyi beszédében is elítélte az „Uram, Uram”-ozást (Mt 7,21).

Jakab a Hegyi beszédre való utalás nélkül, de lényegében szó szerint idézi Jézus hasonlatait a rossz *kincsgyűjtés*ről. Amit hozzátesz, az az ítélettel és a próféciákkal kapcsolatos.

Egyrészt, a pénzahajzásban eltöltött élet elfogadhatatlan Isten előtt, Ő nem ezért adta az élet ajándékát, így tehát örök életet sem ítélhet az élet értelmét csak a vagyongyűjtésben látó gazdagoknak. Voltaképpen megkeményedésnek nevezi ezt az életformát, amelybe tudatosan lavírozták bele magukat a meggazdagodásra törekvők. Különösen tragikus, ha a végidőre vonatkozó próféciák ismeretében rendezkedik be valaki a vagyongyűjtésre. Így hangzik a rájuk vonatkozó kárhoztató ítélet: „Kincset gyűjtöttetek az utolsó napokban!” (Az „utolsó napok” kifejezés tágabb értelemben a Jézus Krisztus földre jövele és

áldozata utáni időt jelenti – lásd Zsid 1,1 –, szűkebb értelemben pedig a Jézus eljövetelét közvetlenül megelőző időszakot.)

A gazdagság önmagában nem bűn, sőt Isten áldása, Istentől kapott „talentum” lehet. Ábrahám és Jób például gazdagok voltak, de nem kötődtek vagyonukhoz, hanem istenfélően használták fel azt, mások javára és Isten művére (lásd 1Móz 13,7–12; Jób 31,17.25).

„A pénznek nagy értéke van, mert sok jót lehet vele tenni. Isten gyermekeinek kezében a pénz táplálék az éhezőknek, ital a szomjazónak és ruha a mezítelennek, eszköz az elnyomottak megvédésére és a betegek gyógyítására. De *a pénz csak akkor ér többet a homoknál, ha életszükségletek megteremtésére, mások áldására és Krisztus ügyének előbbre vitelére használjuk fel.* A felhalmozott vagyon nemcsak haszontalan dolog, de átok is, a lélek számára állított csapda, amely kiöli az emberből a mennyei kincsekhez való ragaszkodást. Az ilyen vagyon az, amely felhasználatlan talentumokról és elmulasztott alkalmakról tanúsodik majd az ítélet napján, és elmarasztalja tulajdonosát.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. A talentumok c. fejelet)

2 *Hogyan gyűjtöttek maguknak gazdagságot a Jakab levelében említettek? Mit nevez a Biblia „égbekiáltó bűn”-nek?*

Jak 5,4–6 | Íme, a ti mezőiteket learató munkások bére, amit ti elfogtatok, kiált. Az aratók kiáltásai eljutottak a Seregek Urának füleihez. Dözsöltetek e földön, és dobzódtatok, szívetek legettették, mint áldozás napján. Elkárhoztattatok, megöltétek az igazat, nem áll ellent néktek.

Mikor esik különösen súlyos ítélet alá a vagyongyűjtés? Mire emlékeztet az a megfogalmazás, hogy a visszatartott, elvont jogos bér a Seregek Urához kiált (vö. 1Móz 4,10)? Lehet-e akár a szegény élete elleni vétség is a bér visszatartása? Mire használhatja a gazdag vagyonát a jó cselekedetek általi „kamatoztatás” helyett?

Nemcsak az ölés, a gyilkosság, vagyis az élet jogtalan elvétele számít égbekiáltó bűnnek Isten szemében, amely Őt majd a jogos közbelépésre készíti. Ha valamiért a másik ember megdolgozott, az életéből egy részt odaadott azért, hogy létfeltételeit biztosítsa, és azt az előzetes megállapodás alapján nem fizették ki neki, az ilyen esetben a lopás kicsit ölés is, ha jól meggondoljuk. Ezért utasította Isten a zsidókat arra, hogy a napszamosok bérét másnap reggelig se tartsák vissza (3Móz 19,13; 5Móz 24,14–15). Az élet olyan megkárosítása ez, mint a túsul ejtés, az emberrablás, amit Isten szintén halállal büntetett (2Móz 21,16).

A mai égbekiáltó bűnök jelentékeny része ilyen becsapásokból áll. A napi, a havi bért nem fizetik ki időben, vagy akár sohasem. Az emberi kegyetlenkedéseknek nemcsak a csatatereken nincs határa. Ma az egyik legnagyobb csatater a „békés hétköznapoké”. A Jak 5,4–6 versekben előrehaladó gondolatmenet szerint a lopások, rablások, ki nem fizetések sorozata egyszer az öldöklésbe torkollik: „*megöltétek az igazat*”, vagyis azt, aki igazság szerint kellett volna, hogy bért, juttatást kapjon.

Az igaz keresztényt az anyagiak terén tanúsított feddhetetlensége is jellemzi. Nem a nagy szavak, hanem a tettekben meg-

nyilvánuló igazságosság, jószívűség (1Jn 3,18–19; Eféz 4,28). Jelmondata ez: „Inkább én veszítsek, mint más.” Ezzel bizonyítja, hogy „*jobb után vágyódik, tudniillik mennyei után*” (Zsid 11,16).

3 *Mi az ember reakciója a nem is akármilyen, hanem égbe kiáltó bűnök láttán? Mit kívánnánk azonnal tenni? Ezzel szemben meddig kér türelmet az apostol?*

Jak 5,7/a | Legyetek azért, atyámfiai, béketűrők az Úrnak eljöveteleig.

Nagyon hosszú időre kéri a türelmet az apostol. Az eredeti bibliai kifejezés *a hosszútűrés*, amelyben az indulatok visszafogására való utalás is benne van. Nagy-nagy türelmet kér tehát Jakab. Társai, Pál és Péter is ugyanezt az emberileg elérhetetlen és megvalósíthatatlan állhatatosságot tanulták meg Mesterük tanítása, példaadása nyomán (Mt 24,13; Jel 14,12).

A türelmes magatartás először alig érthető: a külvilág gyávaságot, féltékenységet, meghunyászkodást vél benne fölfedezni, amit Petőfi Sándor egyik legsistergőbb versében átkozott el. (Lásd a függelékben *A türelemről* című versét). A türelem mentésére legyen mondva, hogy Isten sem „végtelen”, hanem csak „hosszú” türelmet kér. A kettő között nagy a különbség. A végtelen türelem a rossz – Sátán és angyalai, valamint a velük azonosult gonosz emberek – örök életű polgárjogát jelentené. Ezt sem Isten, sem a hívő ember nem akarja. A gonoszszágnak egyszer el kell pusztulnia, az igazság és a szeretet együttes kívánal-

ma szerint (Gal 6,7–8), minthogy mindenki méltányos időt kapott annak eldöntésére, hogy az életet vagy a nemlételet választja. Így is fennmarad azonban a kérdések egy része. A hosszútűrés ugyanis valakinek egy óra, másnak egy nap, hónap, megint másnak ez évek sora. Ha nem határtalan, hol van a határa?

Jakab ismét a gyakorlatias megoldás híve. Az élet hétköznapi valóságából vesz példát. Ahogyan Jézus a magvetés példázataival, itt ő is a földművesek évről évre ismétlődő tapasztalatára utal. Micsoda béke, türelem, bizakodás, jó reménység kell ahhoz, hogy a parasztember a magvetése után ki tudja várni „*a föld drága gyümölcseinek*” a beérlelődését! S hány mag nem kell ki sohasem, s hány esztendő termése hagy kívánnivalókat maga után. Mégis életben marad a földműves, noha olykor olykor más sorsot is el tudna képzelni magának, mint a nélkülözést egy inséges esztendőben.

A bűnös világban „*ne kívánjunk magunknak nagyokat*” (Jer 45,5). Elég legyen, hogy még élünk és Isten kegyelmének világosságát élvezzük (Zsolt 63,4), mely az életnél is több. Bövelkedő élet ez (Jn 10,10), ha hitben meggondoljuk. A türelem nem lefokoz, hanem fölmagasztal – legalábbis hosszabb távon, még ha rövid távon megalázást, megszégyenülést él is át az, aki gyakorolja.

Mire figyel legjobban a szántóvető?

Jak 5,7/b | Íme, a szántóvető várja a földnek drága gyümölcset, béketűrőssel várja, míg korai és késői esőt kap.*

* Pontosított fordítás szerint. („*A reggeli és esteli eső*”-nek nincs is értelme, egy napi esőn nem múlik a termés.)

Ha szorgalmas a szántóvető, akkor a maga részéről mindent megtesz, hogy földje évről évre jó termést hozzon. A talajt már ősszel gondosan előkészíti, kapálja, tavasszal a gyomot irtja, ha kell, trágyával javítja fel, porózusabbá teszi – egyszóval számtalan föltétel beteljesítésére ügyel. Jó vetőmagot választ, időben veteményez, állandóan résen áll; tudja, érti a dolgát.

De nem ez, nem a saját munkája a termés legfőbb biztosítéka. Nem az, hogy mindent megtett. Nem magában bíz, nem önmagában reménykedik. Az eddigiek sokat jelentettek, de nem a nagyobb részt. A földműves élete során egyre jobban megtanul várni. Vagyis a kicsírázáshoz és a szárba szökkenéshez, valamint a kalászosodáshoz és beérleléshez szükséges vízmennyiségen áll vagy bukik „a drága gyümölcs”.

A lelki szántóvetők munkája is küzdelmes, fáradtságos. Nekik is hosszútűréssel kell munkálkodniuk, és hittel várakozniuk az esőre és a termés beérlelésére. Útmutató és bátorító igék ezzel kapcsolatban: Préd 11,4–6; Ésa 55,10–11; Zsolt 126,5–6.

A víz gyakori jelképe a Szentlélek munkájának, a korai és késői eső pedig prófétikus szimbólum, már az Ószövetségtől fogva (Jer 5,24; Hós 6,3; Jóel 2,23; Zak 10,1). Az esőt várni kell, de lehet és szükséges kérni is (Zak 10,1). A Szentlélek kiárasztása késői esőként Jézus Krisztus második eljövetele előtt Isten végzéséből veszi kezdetét, de azt az időt lehet siettetni is (a „sóvárogni” helyén ez a kifejezés áll 2Pt 3,12 igéjében) a megfelelő lelki előkészülettel és a magvetés munkájának a lelkiismeretes, szorgalmas elvégzésével.

„A magról szóló példázat tanúsítja Isten munkáját a természetben. A mag önmagában hordja a csírázás képességét, amelyet Istentől kapott. Önmagától azonban nem hajt ki. Az embernek is megvan a szerepe a mag kifejlődésében. A talaj előkészítése, dúsítása és a mag elvetése az ő feladata. Neki kell a földet megművelnie. De van egy határ, amelyen túl semmit sem tehet. Semmilyen emberi erő vagy bölcsesség nem képes a magból előhozni az élő növényt. Ha az ember megtesz minden tőle telhetőt, akkor is Istenre van utalva, aki az aratást a maga mindenhatóságának csodálatos lánczemeivel fűzte a vetéshez.

A magban élet van, a talajban erő, de ha a Végtelen Hatalom nem munkálkodikna éjjel és nappal, a mag nem hozna termést. A szomjas föld nedvességet vár a reá záporozó esőtől. A betemetett magnak a nap melegére és elektromosságára is szüksége van. Az életet, amelyet a Teremtő plántált bele, csak Ő tudja előhívni. Isten hatalma által nő minden mag, és fejlődik minden egyes növény...

Amilyen a földi, olyan a lelki magvetés is. A szív talajának előkészítése és a magvetés az igazság tanítójának feladata. De az a képesség, amely életet teremt, egyedül Istentől származik. Van egy határ, amelyet az ember nem léphet túl. Az Igét nekünk kell hirdetnünk, de az a hatalom, amely a lelket megeleveníti, igazzá teszi és hálaadásra indítja, nem a mienk. Emberi erőnél nagyobb az az erő, amelynek igehirdetésünket kísérnie kell. Csak Isten Lelke által lesz az Ige »élő és ható«, örök életre megújító hatalom. Ezt akarta Krisztus megértetni tanítványával. Megmagyarázta nekik, hogy önmagukban semmi olyan képességük nincs, amellyel eredményessé tehetnék munkájukat. Csak Isten csodatevő hatalma által lesz Igéje hatékony.”

(Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. Amíg a magból termés lesz c. fej.)

„[A késői eső idején] az üzenet nem annyira érveléssel, mint Isten Lelkének mélységes meggyőzése nyomán fog terjedni. Az érvek már korábban elhangzottak. A magvetés megtörtént, és most a mag ki fog kelni, és termést hoz. A missziómunkások által terjesztett irodalom megteszi a hatását. De sok embert, aki az igazság hatása alá került, még mindig gátol valami az igazság tökéletes megértésében és az engedelmességben. A fénysugarak mindenhova bevilágítanak, és az igazság tisztán felragyog. Isten őszinte gyermekeit a családi és egyházi kapcsolatok nem tudják már visszatartani. Elszakítják ezeket a kötelékeket. Az igazság mindennél drágább nekik. Az igazság ellen szövetkező erőkkal szemben sokan az Úr oldalára állnak.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*. Az utolsó figyelmeztetés c. fej.)

5 *Mit jelent egészen pontosan „a szív megerősítése” mint bibliai kifejezés? Hogyan tehetiünk szert „erős szív”-re?*

Jak 5,8 | Legyetek ti is béketűrők, és erősítsétek meg szíveteket, mert az Úrnak eljövele közel van.

.....

.....

Az erős szív nem emberi produktum. Isten fáradozásainak a gyümölcse belső világunkban, melynek tarackos földjét többször és mélyebben kellett a próbatételeknek és az Igének föl-

szántania, mint a kinti ugart. Amikor egy ember több ízben is tapasztalatból ismeri a „*mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít*” (Fil 4,13) igazságát, valóságát, akkor lép hívő életének abba a szakaszába, melyben már az erős szív irányíthatja.

Szíven személyiségünk magvát – lelkiismeretünket, értelmünket és akaratunkat, érzelmeinket – értjük. Megtérletlen életszakaszunkban is volt *szívünk* (azaz belső emberünk), csak öröklött, önző természetünk miatt gyenge állapotban. Ritkán tudtuk lelkiismeretünk tanácsát, a benne olykor megszólaló (megszólalni engedett) Szentlélek vezetését követni, mivel nem volt erős szívünk. A megtérés után minden hívő ember legnagyobb feladata belső emberének a megerősítése hit és imádság, Biblia-olvasás és kellőképpen kiértékelt tapasztalatok segítségével.

Mintha Jakab ezt mondaná: Ugye, ti nem a meggazdagodás földi, hanem mennyei útját választottátok? Ugye, nem magatok által akartok gazdaggá válni lelki értelemben sem? Ugye, törekedtek az odafel valókra? Ugye, Krisztushoz fordultok mindenben és mindenkor? Ugye, nem felejtkeztek el a Hozzá való ragaszkodásról, és az iránta megnyilvánuló háláról, alázatról?

Mit jelent az „egymás elleni sóhajtozás”, mely éppúgy ítéletet von maga után, mint a durva kárhoytatás, a vádolás?

Jak 5,9 | Ne sóhajtozzatok egymás ellen, atyámfiai, hogy el ne ítéltessetek: íme, a Bíró az ajtó előtt áll.

(Vö.) **Zak 7,10; 8,17** | Özvegycet és árvát, jövevényt és szegényt meg ne sarcoljatok, és egymás ellen még szívetekben se gondoljatok gonoszt... Senki ne gondoljon az ő szívében gonoszt

az ő felebarátja ellen, s a hamis esküvést se szeressétek, mert ezek azok, amiket én mind gyűlölök – így szól az Úr.

.....

.....

.....

Jakab apostol visszatér a levél bevezetésében már hangsúlyozott mondanivalójára: ahogy a megpróbáltatásban és kitartásban „tökéletes és ép cselekedet legyen”, úgy a türelem sem a fogak összeszorítása, a kezek ökölbe rándított önfegyelmezése, hanem a buzgó imádság ellenségeinkért, ellenfeleinkért is! Győzelem kényszerből vagy görcsösségből sohasem származhat, erőtlenségből viszont igen. Az erős, a megerősített és minden nap megerősített szív képes rá, más nem.

Függelék

Érvényesítsük a Petőfi-féle életérzéssel szemben Jakab 5,11/a igazságának elfogadását!

Petőfi Sándor

A türelemről

Türelem, te a birkák s a
Szamarak dicső érénye,
Tégedet tanuljalak meg?
Menj a pokol fenekére!

Te üres fazék, melyből a
Macska a tejfölt kiette,
S a szakácsné most szájátva,
Fejcsóválva áll mellette.

Hogyha mint koldús járod be
A földet s kérsz menedéket:
Kérj akárhol, csak ne tőlem,
Szívem nem fogad be téged;

Türelem, te... nem tudom, mi?
Mint gyűlöllek, mint utállak!
Mert ahol van kezdeted, ott
Vége van a boldogságnak.

S ha bejárod, mint hódító,
Diadallal a világot;
Lesz egy szikla, s ez szívem lesz,
Melyre nevedet nem vágod.

Oh a föld boldog lehetne,
Hogyha rajta te nem volnál,
S míg te rajta lész, mindaddig
Megmaradunk a nyomornál.

Türelem, kicsépelet szalma,
Melyet a bányász világnak
Telt kalászként árulnak,
Kik magodból jóllakának;

El veled, te élet átka,
El veled, le a pokolba!
Nyeljen el, ki rút pofádat
Erre a szép földre toltá!

Pest, 1847. április

Keresztury Dezső alábbi verse által gondolkodjunk el a béketűrésről, a türelmes lélekre találásról.

Keresztury Dezső
Magamhoz türelemmel

Az állott csend egyszerre izgatott
lombok hajszott lármájával telik meg;
por csap fel; rikoltozó szárnyasok
sodródnak vad forgóin a szeleknek.

Bennem is így kavarul mindig újra
valami pánik: ingerült bolyok
módján menteni, s akkor is kigyúlva
forrni, ha már a villáma-fogyott

vihar elült a köd távol ölén,
s helyére áll türelmes buzgalommal
a megmosdott ég, föld, állat, növény,
s hallgat a lomb a lenge fuvalomban.

Lehetne bár, ha már nyugtot sosem lel,
lelkem magához ilyen türelemmel!

12. tanulmány – 2014. december 20.

Békességes tűrés a szenvedésben és a betegségben

(Jak 5,10–16)

Kiket és miért állít elénk példaként Jakab apostol? Mi Isten célja a szenvedésekkel a mi életünkben?

1

Jak 5,10 | Például vegyétek, atyámfiai, a szenvedésben és béketűrésben a prófétákat, akik az Úr nevében szólottak.

Péld 20,30 | A kékek és a sebek távoztatják el a gonoszt, a belső részekig ható csapások.

.....

.....

.....

.....

Mi volt a feladatuk a prófétáknak? Hogyan fogadta a nép a prófétai szót? Miért üldözték olyan gyakran őket? Mikor és milyen szenvedéseken mentek keresztül a próféták? Említsünk konkrét példákat!

A próféták mint „Isten szent emberei” gyakran szenvedtek igen komoly megpróbáltatásokat. Gondoljuk Illés, Jeremiás üldöztetésére vagy az Újszövetségben Keresztelő János és az apostolok mártírhalálára. A prófétai szó tiszta, határozott feddései gyakran váltottak ki haragot, indulatot a hallgatókban. A kereszténység története is a hűségesek üldözéséről szól.

Ha bennünket is nyomorúságok érnek, vegyünk példát a prófétákról, kövessük őket kitartásukban, türelmükben, állhatatosságukban (a *béketűrés*nek fordított *makrothümia* jelentése: állhatatosság, kitartás). A *béketűrés* ott szerepel a Lélek gyümölcsei között is (Gal 5,22), a hívő emberek egyik fontos jellemvonásaként.

Gondoljunk arra is, hogy a próbák mindig javunkra válnak, ha nem a saját bűneinkkel, helytelen lépéseinkkel idézzük elő őket. (De még ezek is javunkra válhatnak, ha beismerjük, megvalljuk bűnünket, s elnyerjük Isten bocsánatát. Ekkor Isten még a saját hibánk miatti próbából is kivezet, azt is javunkra és okulásunkra fordítja.) A szenvedések Isten leghatásosabb eszközeként gondolkodásunkat, jellemünket tisztítják, mélyebb Istenismeretre vezetnek, felkészítenek fontos feladatokra.

„Az a tény, hogy próbákat kell elviselnünk, tanúsítja azt, hogy az Úr valami értéket lát bennünk, amit fejleszteni akar. Ha nem látna bennünk semmi olyat, amivel nevének dicsőséget szerezhetnénk, akkor nem fordítana időt a csiszolásunkra. Értéktelen köveket nem vet kohójába. Értékes érc az, amelyet Ő tisztít. A kovács tűzbe veti a vasat és az acélt, hogy megtudja, miként viselkednek ezek a fémek. Az Úr beleengedi választottait a szenvedések kohójába, hogy meglássa, milyen a természetük, és hogy alkalmassá tehetők-e szolgálatára.” (Ellen G. White:

A nagy Orvos lábnyomán. Isten szolgájának szükséglete c. fej.)

„Gyakran megesik, hogy Urunk irgalommal értünk végzett odaadó fáradozását isteni szigor megnyilatkozásának tekintjük életünkben. Pedig a nehéz körülmények segítenek a jellemfejlődésben, megszilárdítják bennünk a büngyülöletet, és éberségre serkentenek bennünket. Ezáltal hatékonyabban harcolhatunk önzésünk, a hazugság és igazságtalanság, azaz negatív jellemtulajdonságaink kifejlődése ellen.” (Ellen G. White: *1888-as anyagok/Kiben bízhatunk?*, IV., 1399. o.)

„Mennyei atyánk gondosan mérlegel és megfontol minden egyes megpróbáltatást, mielőtt megengedné, hogy az a benne bízó hívőre háruljon. Figyelembe veszi a körülményeket, és annak a személynek az erejét is, akinek ki kell állnia a próbát. Sohasem engedi, hogy nagyobb kísértés érjen egy embert, mint amekkora képességgel rendelkezik, hogy ellenálljon annak. Ha az ellenség fölébe kerekedik valakinek, és legyőzi őt, Isten bizonyosan nem vádolható azzal, hogy nem adott volna elég erőt néki kegyelme által.” (Ellen G. White: *1888-as anyagok/Kiben bízhatunk?*, II., 492. o.)

„Ameddig ezen a földön élünk, áldatlan hatásoknak vagyunk kitéve. Bosszúságok teszik próbára idegeinket. De ha jó lelkülettel viseljük el őket, jellemünkben keresztény vonások fejlődnek ki. Ha Krisztus bennünk lakik, türelmesek, kedvesek és elnézőek leszünk; vidámak a bosszantások és ingerlések között is. Miközben napról napra és évről évre önünket legyőzzük, nemes lelkű hőssökké formálódunk. Ezt kaptuk feladatként; de Jézus segítsége, kitartó igyekezet, rendíthetetlen elhatározás, folytonos éberség

és szüntelen imádkozás nélkül ezt nem lehet megvalósítani. Mindenkinek meg kell vívnia a maga egyéni harcát. Közreműködésünk nélkül Isten sem tudja jellemünket nemessé és életünket hasznossá tenni. Akik kitérnek a harc elől, nem érzik a győzelem ízét és örömét sem.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*. 352. o.)

2

Mit tanulhatunk Jób életéből?

Jak 5,11 | Íme, boldognak mondjuk a tűrni tudókat. Jóbnak tűrését hallottátok, és az Úrtól való végét hallottátok, hogy igen irgalmas volt az Úr, és könyörületes.

Jób 1,21 | És mondta [Jób]: Mezítelen jöttem ki az én anyámnak méhéből, és mezítelen térek oda vissza. Az Úr adta, az Úr vette el. Áldott legyen az Úr neve.

Jób 42,10 | Azután eltávolította Isten Jóbról a csapást, miután imádkozott a barátaiért, és kétszeresen visszaadta az Úr Jóbnak mindazt, amije volt.

.....

.....

.....

.....

Miért hoz boldogságot a türelem? Mi volt a Jóbot ért csapások háttere? Mi minden tehetett próbára Jób hitét? Megingott-e hitében a szenvedések közepette? Mit értett meg próbatételei által? Hogyan kárpótolta Isten?

A bibliai boldogságfogalmat a tűrni tudáson keresztül érthetjük meg jobban. Aki képes elviselni az őt ért szenvedéseket méltatlankodás, panaszkodás nélkül, valóban boldog ember. Jóbot a türelem példaképeként állítja elénk a Szentírás. Az őt ért csapások valóban rendkívüliek voltak, hisz soha embert nem értek ilyen nagy próbák ilyen rövid időn belül. Jób mindent elvesztett, amit elveszíthetett. Istenbe vetett hite azonban nem ingott meg, bár a csüggedés többször megkörnyékezte.

„Sokszor úgy véljük, Isten akaratának követése annyit jelent, hogy megcsonkítva és megnyomorítva haladjunk végig az életen. Krisztus azonban azt mondta, hogy jobb, ha saját énünket megcsonkítjuk, megnyomorítjuk és megsebezünk, ha ezáltal bemehetünk az életre. Amit mi gyakran nagy szerencsétlenségnek tartunk, az a legfőbb boldogságunk forrása lehet.” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*. A törvény szelleme c. fej.)

„Az embernek mi sem természetesebb gondolat, mint hogy a szerencsétlenségek a súlyos bűnök és szörnyű gonosztettek biztos következményei. Gyakran és tévesen e szerint ítélik meg a jellemet. Ma nem a megtorló büntetések idején élünk. A gonoszság és jóság összekuszálódott; mindenkit érnek szerencsétlenségek. Olykor emberek túllépik Isten védő gondoskodásának határvonalát, ilyenkor Sátán gyakorolja rajtuk hatalmát, és Isten nem lép közbe. Jóbot súlyos nyomorúság érte, barátai pedig most azt akarták beismertetni vele, hogy bűnei miatt szenved, és hogy tekintse magát ítélet alatt állónak. Mint súlyos bűnöst állították be őt, az Úr azonban megdorgálta őket hű szolgája elítéléséért.” (H. N. *Adventista Bibliakommentár*, 7/a. – a Jób 4,7–9-hez írt megjegyzés.)

Miért óv bennünket az apostol az esküvéstől? Milyen legyen a beszédünk?

Jak 4,12 | Mindenekelőtt pedig ne esküdjetek, atyámfiai, se az égre, se a földre, se semmi más esküvéssel. Hanem legyen a ti igenetek igen, és a nem nem, hogy kárhoztatás alá ne essetek.

(Vö.) **Mt 5,34–37** | Én pedig azt mondom néktek, teljességgel ne esküdjetek, se az égre, mert az az Istennek királyiszéke. Se a földre, mert az az ő lábainak zsámolya, se Jeruzsálemre, mert a nagy királynak városa. Se a te fejedre ne esküdjél, mert egyetlen hajszálat sem tehetsz fehérré vagy feketévé. Hanem legyen a ti beszédetek úgy, úgy, nem, nem. Ami pedig ezeken felül van, a gonosztól van.

Préd 5,2 | Ne gyorsalkodjál a te száddal, és a te elméd ne siesen valamit szólni; mert Isten a mennyben van, te pedig e földön, azért a te beszéded kevés legyen.

Mit jelent az „esküvés” fogalma? Miért ne esküdjünk? Milyen hibát követhetünk el könnyen így? Milyen veszélyeket rejt a meg gondolatlan beszéd?

Az Ószövetségben gyakran találkozunk az esküvés fogalmával, ami szent fogadalmat jelent fontos döntések, események ünnepélyes megpecsételéseként. Jakab apostol Jézus szavaira hivatkozva óv az esküvéstől, ne éljünk könnyelműen ezzel az eszközzel. Próbátételekben, szenvedések közepette nagyobb

a kísértés, hogy helytelenül szóljunk, esküdözésbe merüljünk. Bár életünk egyes fordulópontjain helyes lehet az eskü, a hétköznapi életben viszont kerülnünk kell. Nem véletlen, hogy egyes nyelvekben ugyanaz a szó jelöli az ünnepélyes eskütételt és a káromkodást (pl. az angol *swear* kifejezés is ilyen kettős jelentésű).

Minden megnyilatkozásunkban (beszédünkben és írásainkban is) törekedjünk az egyenességre, az egyszerűsége, a tömörségre és megfontoltságra. Kevesebbet fogunk hibázni így. Beszédünk jellemünkről árulkodik, és mint ilyen, fontos fokmérője kereszténységünknek is.

„Egyedül a végtelen Isten tudja felmérni azt a kárt, amit a meggondolatlan szavak okoznak. Ezek a szavak csak úgy leperregnek ajkunkról, és talán nem is akarunk megsebzni senkit velük, mégis tanúskodnak benső gondolatainkról, és munkát végeznek a gonosz oldalán. Mennyi boldogtalanság származott a gondolkodás nélkül kimondott barátságtalan szavakból a családi körben. Hányszor nyomják kemény szavak valakinek a lelkét, amelyek talán évekkel ezelőtt hangzottak el, de sohasem vesztették el fullánkjukat. Mint hitvalló keresztényeknek, meg kell fontolnunk azt a befolyást, amit szavaink gyakorolnak azokra, akikkel kapcsolatba lépünk, akár hívők, akár nem. Szavainkat figyelik, és számba veszik azt a kárt, amit meggondolatlan kijelentéseink okoznak. Utólagosan – akár hívőkkel, akár nem hívőkkel volt kapcsolatunk – nem lehet teljes mértékben közömbösíteni a könnyelmű, balga szavak kedvezőtlen következményeit. Szavaink megmutatják, milyen eleddel táplálkozik a lelkünk.” (Ellen G. White: *The Youth's Instructor*. 1895. jún. 27.)

„Jézus vallása meglágyítja mindazt, ami a természetünkben kemény és durva, és elsimít mindent, ami modorunkban érdes és szúrós. Ő a szavakat szelíddé és a viselkedést megnyerővé teszi. Tanuljuk meg Krisztustól, hogyan lehet összekapcsolni a magas szintű tisztaságot és feddhetlenséget a derűs kedélyállapottal. A jóságos, barátságos keresztény a leghatalmasabb bizonyíték, amit a kereszténység mellett felhozhatunk. A barátságos szavak úgy hatnak a lélekre, mint a harmat és a lágy permet. Az Írás azt mondja Jézusról, hogy bölcs nyelve volt, amellyel a fáradtat meg tudta erősíteni (lásd Ésa 50,4). Az Úr pedig azt üzeni nekünk: »A ti beszédetek mindenkor kellemetes legyen..., hogy áldásos legyen a hallgatóknak.« (Kol 4,6; Eféz 4,29) Ha némelyek, akikkel érintkezésbe kerültök, nyerseks és barátságatlanok is, ti ne legyetek kevésbé jóságosak hozzájuk. Ha meg akarjuk őrizni önbecsülésünket, őrizkedjünk attól, hogy mások önbecsülését szükségtelenül megsebez-zük.» (Ellen G. White: *Az evangélium szolgálja*. Alkalmasság a szolgálatra c. fej.)

„A magyar nyelv természeténél fogva az egyszerűséget és a világosságot kívánja. Nem minden nyelv ilyen. Vannak nyelvek, amelyek nem is annyira az észhez, mint inkább az érzelmekhez akarnak szólni. Vannak még csavaros, sőt köntörfalazó természetű nyelvek is. A magyar nyelvnek a maga sajátos természete onnan van, hogy kialakításában vajmi kevés része volt az alkuszoknak, kereskedőknek, fiskálisoknak s más efféle csűrő-csavaró beszédű embernek. Jobbára kétkezi emberek nyelve volt a magyar. Olyanoké, akik valóságot és igazságot akartak közölni egymással. Akik világos, tiszta gondolatot fejeztek ki általa. Akiknek nem volt rejtegetnivalójuk

egymás előtt. Akik nem szorultak se hazugságra, se hízélgésre. Ebből az következik, hogy a jó magyar írás és beszéd tanítását voltaképpen a helyes gondolkodás tanításával kell kezdeni. Ki gondolkodik helyesen? Aki az igazat keresi. Az írás és a beszéd módja mindenkit leleplez. Jól beszélni és írni magyarul, ez tehát igazából: jellemkérdés.” (Illyés Gyula: *Magyar beszéd*, részlet)

Mi a legfontosabb teendők a szenvedés, és mi az öröm idején?

Jak 4,13 | Szenved-e valaki köztetek? Imádkozzék. Öróme van valakinek? Dicséretet énekeljen.

Zsolt 50,15 | Hívj segítségül engem a nyomorúság idején, én megszabadítalak téged, és te dicsóítesz engem.

.....

.....

.....

.....

Hogyan segít az ima a szenvedésben? Mi mindent kérhetünk imádságainkban? Mi az imameghallgatás feltétele?

„Krisztus gyülekezete vagy az egyes keresztény a legnagyobb győzelmeket térdein nyerheti el Isten fogadóter-mében, amikor komoly, tusakodó hittel imádkozva meg-ragadja az Ő erejének hatalmas karját.” (Ellen G. White: *Az én életem ma*, január 14.)

„Nekünk is időt kell szakítanunk az elmélkedésre, imádkozásra és lelki felüdülésre. Nem értékeljük az ima erejét és hatékonyságát úgy, ahogy kellene. Az ima és a hit megvalósítja azt, amire a földön semmilyen hatalom nem képes. Ritkán kerülünk minden vonatkozásban kétszer azonos helyzetbe. Folytonosan új dolgok történnek velünk, és új próbákkal küzdünk, amelyekben a régi tapasztalatok nem adhatnak elegendő eligazítást. Folyamatos világosságra van szükségünk, ami Istentől jön... A kísértések, amelyeknek naponta ki vagyunk téve, szükségszerűvé teszik az imát. Mindenfelől veszélyek leselkednek ránk.

Különösen azok vannak kísértésnek kitéve, akik igyekeznek másokat az erkölcsi fertőből kiemelni és a pusztulástól megmenteni. Mivel folytonosan testközelbe kerülnek a gonoszokkal, erősen kell kapaszkodniuk Istenbe, különben ők maguk is megfertőződnek. Rövid és sorsdöntő az az út, amely a szentség magaslatáról a mélységbe visz. Egyetlen pillanat alatt megszülethetnek az ember sorsát örökre megpecsételő elhatározások. Egyetlen elvesztett csata elég ahhoz, hogy a lelkünk védtelen maradjon. Egyetlen bűnös szokás, ha nem szállunk határozottan szembe vele, acéllánccá szilárdul, és megkötözi az egész embert.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*. 368. o.)

„A test és lélek gyógyítására a hálás és dicsőítő lelkületnél nincs jobb orvosság. Éppoly kötelességünk leküzdeni a búskomorságot, az elégedetlen gondolatokat és érzéseket, mint imádkozni. Ha úton vagyunk a menny felé – Atyánk háza felé –, hogyan járhatunk egész úton sóhajtozva, panaszkodva, siránkozva, mint egy gyászmenet?! ...»Az Istennek békessége uralkodjék a ti szívetekben... és háládatosak legyetek.« (Kol 3,15) Terheinket, bajainkat elfeledve

dicsőítsük Istent, amiért nevének dicsőségére élhetünk. Minden új nap új áldásai indítsák dicsőítésre szívünket szerető gondviselésének ezekért a jeleiért! Amikor reggel kinyitod a szemed, köszönd meg Istennek, hogy megőrzött az éjszaka! Köszönd meg, hogy béke van szívedben! Reggel, délben, este áldozati füstként szálljon fel hálád a menny felé!

Amikor valaki hogyléted felől érdeklődik, ne próbáld valami szomorú dologgal sajnáltatni magad! Ne beszélj hited kicsiségéről, fájdalmaidról és szenvedéseidről! A kísértő gyönyörködik az ilyen szavakban; a lehangoló dolgok említésével őt dicsőíted. Ne mondogassuk, hogy Sátán nagy hatalmával le fog győzni minket! Sokszor kiszolgáltatjuk neki magunkat azzal, hogy hatalmát hangoztatjuk. Inkább Isten nagy hatalmáról beszéljünk, hogy érdekeink összefonódhassanak az Ő érdekeivel. Hirdessük Krisztus páratlan hatalmát, és beszéljünk dicsőségéről! Az egész mennyet érdekli üdvösségünk. Isten megbízta angyalait: ezerszer ezret és tízezerszer tízezetet, hogy szolgáljanak az üdvösség örököseinek. Ők óvnak bennünket a gonosztól, és visszaszorítják a sötétség hatalmait, amelyek elpusztításunkra törekszenek. Nincs-e minden pillanatban okunk a hálára, még ha viszontagságos is az utunk? (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*. 175–176. o.)

Mit tegyünk betegség esetén? Mi az eredménye a hitből való imádságnak?

Jak 4,14–15 | Beteg-e valaki közületek? Hívja magához a gyülekezet vénéit, és imádkozzanak felette, megkenvén őt olajjal az

Úrnak nevében. A hitből való imádság megtartja a beteget, és az Úr felségíti őt. És ha bűnt követett is el, megbocsáttatik néki. (Vö.) **Lk 18,1** | Mindig imádkozni kell, és meg nem restülni.

.....

.....

.....

Mi minden okozhat betegséget? Mi a beteg teendője, mielőtt gyógyulást kérhetne Istentől? Kik lehetnek alkalmasak az igében említett közbenjárói imádságra? Mi a jelentősége az olajjal való megkenésnek? Várható-e minden esetben javulás az imádság hatására?

A betegség legtöbbször meglepetésként ér bennünket, nem számítunk rá. Az első dolgunk az okok megismerése és megszüntetése kell, hogy legyen. Ha a betegséget a helytelen táplálkozás vagy a stressz okozta, ezek fennmaradása mellett aligha számíthatunk gyógyulásra. Fontos, hogy mi is használjunk fel minden rendelkezésre álló természetes eszközt gyógyulásunk érdekében. Az emberi erőfeszítés azonban nem elegendő, sőt még a saját magunkért mondott imák sem elég hatékonyak. Kérjünk másokat, hívó lelkületű testvéreket, véneket, hogy imádkozzanak értünk. Az olajjal megkenés a Szentlélek munkájára hívja fel a figyelmet, komoly megerősítést adhat egy betegnek, ha a bibliai mérce szerint alkalmazzák.

„Isten Igéjéből eligazítást kapunk arra, milyen a betegek gyógyulásáért mondott különleges ima. Az ilyen ima nagyon ünnepélyes cselekmény, és alapos megfontolásnak

kell megelőznie. Sokszor az, amit hitnek nevezünk a betegekért mondott imánál, nem más, mint elbizakodottság. Sokan saját maguk okozzák betegségüket mértéktelen életmódjukkal. Nem a természet törvényei, sem a szigorú tisztaság alapelvei szerint élnek. Mások pedig az evésben, ivásban, öltözködésben és munkában kialakított szokásaikkal hágják át az egészség törvényeit. Sokszor valamilyen bűn az értelem vagy a test gyengeségének az oka. Ha az egészség áldásában részesülnének, sokan közülük továbbra is ugyanolyan meggondolatlanul áthágnák a természet és a lelki élet törvényeit, úgy okoskodva, hogyha Isten imájukra válaszként meggyógyítja őket, nyugodtan gyakorolhatják tovább egészségtelen szokásaikat, és korlátlanul kielégíthetik romlott vágyaikat. Isten a gyógyulásuk érdekében művelt csodával bátorítaná őket a vétkezésre. Kárba veszett munka az, amely csak arra tanítja az embereket, hogy Istentől várják gyógyulásukat, de arra nem, hagyják el egészségtelen szokásaikat. Ahhoz, hogy imájukra Istentől áldást kapjanak, szakítaniuk kell a bűnnel, és meg kell tanulniuk helyesen cselekedni. Környezetük legyen tiszta, és életmódjuk helyes! Éljenek összhangban Istennek mind a természeti, mind a lelki törvényével.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnymán*. 156–157. o.)

Mi a szerepe a bűnvallomásnak és az egymásért mondott imának a gyógyulás folyamatában?

Jak 5,16 | Valljátok meg bűneiteket egymásnak, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok, mert igen hasznos az igaznak buzgósgós könyörgése.

1Jn 1,9 | Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket, és megtisztítson minket minden hamisságtól.

.....

.....

.....

Mi kell, hogy megelőzze a bűnvallomást? Mely bűnöket kell megvallanunk Istennek, illetve mely bűnöket egymásnak is? Mi a betegért való imádság haszna? Miért imádkozzunk konkrétan?

Nem képzelhető el őszinte bűnvallomás bünfelismerés és bűnbánat nélkül. Erre csak Isten Szentlelke vezethet el bennünket. A bűnök kimondása, megvallása megkönnyebbülést hoz, megszabadít a bűntudattól, tudatosítja bennünk, hogy miben hibáztunk, alázatra nevel bennünket, és a bűnbocsánat szükséges előzménye.

„Akik azt kívánják, hogy imádkozzunk gyógyulásukért, azok előtt világossá kell tenni, hogy Isten törvényének – a természetinek és a lelkiének is – áthágása bűn, amelynek megvallása és elhagyása nélkül nem részesülhetnek áldásaiban... Mondjuk el az imát igénylőnek: »Mi nem tudunk a szívben olvasni, nem ismerjük életed titkaid. Ezeket rajtad kívül csak Isten ismeri. Ha megbántad bűneidet, azokat meg is kell vallani.«

A magánjellegű bünt Krisztusnak kell megvallani, aki egyedüli közbenjáró Isten és ember között. Mert ha valaki vétkezik, »van szószólónk az Atyánál, az igaz Jézus Krisz-

tus« (1Jn 2,1). Istent minden bűn sérti. Tehát neki – Krisztus közvetítésével – minden bünt meg kell vallani. Minden nyilvános bünt pedig ugyanolyan nyilvánosan kell megvallanunk. Az embertársunk elleni bünt a sértett féllel kell rendeznünk. Ha a gyógyulást kereső csúnyán beszélt; ha családjában, a szomszédságban vagy a gyülekezetben a viszály magvát hintve elidegenedést vagy nézeteltérést okozott; ha bármilyen rossz szokással másokat bűnbe vitt, mindezt meg kell vallania Istennek és azoknak, akik ellen vétkezett...

A hibák rendezése után a beteg baját hittel, nyugodtan az Úr elé tárhatjuk, ahogyan Lelke jelzi. Isten név szerint ismer mindenkit, és mindenkivel úgy törődik, mintha egyedül csak érte adta volna szeretett Fiát. Isten ilyen végtelen, ilyen végtelen szeretetének tudatában bátorítsuk a beteget arra, hogy bízzanak benne és legyenek vidámak...

Amikor a betegekért imádkozunk, ne felejtsük el, hogy »amit kérünk kell, amint kellene, nem tudjuk.« (Rm 8,26) Nem tudjuk, hogy az áldás, amit kívánnak, jó lesz-e nekik, vagy nem. Ezért imánkba ezt is foglaljuk bele: »Uram, a lélek minden titkát ismered. Ezeket a személyeket is ismered. Pártfogójuk, Jézus életét adta értük. Ő jobban szereti őket, mint ahogy mi egyáltalán szeretni tudunk. Ezért ha gyógyulásuk a Te dicsőségedet és a betegek javát szolgálja, Jézus nevében kérünk, gyógyítsd meg őket. Ha a pedig gyógyulásuk nem egyezik meg akaratommal, kérünk, hogy kegyelmeddel vigasztald meg őket, és jelenléteddel segíts nekik elviselni szenvedésüket.« (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*. 156–158. o.)

13. tanulmány – 2014. december 27.

Az illési ima

(Jak 5,17–20)

1

Miért hangsúlyozza az Írás, hogy Illés „hozzánk hasonló természetű” ember volt?

Jak 5,17 | Illés ember volt, hozzánk hasonló természetű, és imádsággal kérte, hogy ne legyen eső, és nem volt eső a földön három esztendeig és hat hónapig.

.....

Miért vagyunk hajlamosak Illés prófétát valamiféle emberfeletti embernek gondolni? Soroljunk fel néhány nagy dolgot a próféta cselekedeteiből és életéből, amelyek miatt valószínűtlennek tűnik számunkra, hogy velünk is, általunk is olyan dolgok történhetnek, mint vele? Melyik az a mozzanat Illés életében, amelyből leginkább kitűnik, hogy hozzánk hasonló természetű ember volt?

Illés próféta személyéről csak igen keveset tudunk. Nem ismerjük családi körülményeit, ifjúkorát, prófétai elhívásának

a körülményeit és tapasztalatát sem. Meglepetésszerűen bukkan fel személye Királyok 1. könyve Izrael történetéről szóló leírásában. Meglepetésszerűen, addig ismeretlen prófétaként jelent meg a hitehagyó Akháb király előtt, hogy bejelentse az évenként át tartó szárazságot. Ellen G. White is csak ennyit ír róla a *Próféták és királyok* című könyvében:

„Akháb korában, a Jordántól keletre, Gileád hegyei között élt egy hívő, imádkozó ember, akinek rettenthetetlen szolgálata által akarta Isten a hitehagyás gyors terjedését megállítani Izraelben... Szavából hit és erő áradt.” (77. o.)

Ha a Bibliában nyomon követjük Illés szolgálatának a történetét, akkor meggyőződhetünk arról, hogy bár rendkívüli személyiség, mégis hozzánk hasonló természetű ember volt. Erejének a titka csupán abban rejlett, hogy erős hite volt, és hittel, állhatatosan imádkozott Isten közbelépéséért a súlyos helyzetekben. Királyok 1. könyve 19. fejezete megörökíti csüggedése történetét. Életének ez a mozzanata tanúsítja, hogy ő is megkísérhető, hozzánk hasonló ember volt önmagában. Így olvasunk életének erről a szakaszáról a *Próféták és királyok* című könyvben:

„Azt gondolná az ember, hogy miután Illés olyan rettenthetetlenül bátor volt, és olyan tökéletesen győzött királyon, papokon és népen, többé már nem vehet erőt rajta a csüggedés, és senki nem tudja megfélemlíteni. Isten szerető gondoskodásának sok bizonyosságát tapasztalta, de ő sem volt mentes az emberi gyengeségektől. A sötét órában hite és bátorsága elhagyta... Most lent volt a völgyben. Amíg a Mindenható befolyása alatt volt, kiállta a hit

legkeményebb próbáját, most pedig, amikor elcsüggedt, elengedte Isten kezét... Elhagyta-e Isten a megpróbáltatás órájában? ...Ó, dehogya! Most sem szerette kevésbé, mint akkor, amikor imájára válaszként tűz lobbant az égből...” (101–105. o.)

2

Mi volt a nagy győzelmek titka Illés életében?

Jak 5,17–18 | Illés ember volt, hozzánk hasonló természetű, és imádsággal kérte, hogy ne legyen eső, és nem volt eső a földön három esztendeig és hat hónapig. Ismét imádkozott, és az ég esőt adott, a föld megtermette gyümölcsét.

1Kir 17,21–22 | Ráborult háromszor a gyermekre [a sareptai özvegy fiára], és felkiáltott az Úrhoz, mondván: Én Uram, Istenem, térítsd vissza e gyermek lelkét öbelé! És meghallgatta az Úr Illés szavát, megtért a gyermekbe a lélek, és megéledt.

1Kir 18,36–38 | Amikor eljött az esti áldozás ideje, odalépett Illés próféta, és mondta: Ó Uram, Ábrahámnak, Izsáknak és Izráelnek Istene, hadd ismerjék meg e mai napon, hogy te vagy az Isten az Izráelben, és hogy én a te szolgád vagyok, és hogy mindezeket a te parancsolatodból cselekedtem. Hallgass meg engem, Uram, hallgass meg engem, hogy tudja meg e nép, hogy te, az Úr vagy az Isten, és te fordítod vissza az ő szívüket! Akkor alászállott az Úr tüze, és megemésztette az égőáldozatot, a fát, a köveket, a port, és felnyalta a vizet, amely az árokban volt.

.....

.....

.....

„Hogyan tanúskodnak Illés idézett könyörgései arról, hogy a próféta hittal imádkozott? Miben nyilatkozott meg hite?”

Három és fél évig bezárult az ég, és nem adott esőt, visszatért a halálból az életbe egy gyermek, tűz szállt alá az égből – mind ezek a nagy dolgok Illés buzgó könyörgésére történtek.

„Illést azért használhatta fel Isten Izrael történelmének válsággal terhes óráiban, mert nagy hite volt. Miközben imádkozott, hitével megragadta a menny ígéreteit, és rendíthetetlenül imádkozott, addig, míg Isten nem válaszolt könyörgésére. Nem várt addig, amíg minden bizonyította, hogy Isten meghallgatta. A menny támogatásának legkisebb jelére is kész volt mindent vállalni. Amit Isten segítségével Illés meg tudott tenni, azt mindenki megteheti abban a szolgálatban, amelyet Isten művében kapott... Ilyen hitre van szükség ma a világon. Hitre, amely belekapaszkodik Isten Igéje ígéreteibe, és nem tágít, míg a menny meg nem hallgatja. Ez a hit szorosán összekapcsol Istennel, és erőt ad, hogy szembeszálljunk a sötétség hatalmaival... Jákob kitartó hitével, Illés rendíthetetlen kitartásával mondhatjuk el kéréseinket az Atyának, igényelve mindazt, amit megígért. Trónja méltósága múlik szava teljesedésén.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. 111., 100. o.)

Mindannyiunknak meg kell tanulnunk hittal és állhatatosan imádkozni. Az előttünk álló próbatétel időszaka, az úgynevezett „nyomorúságos idő” szükségessé teszi ezt:

„A reánk váró kín és gyötrelme olyan hitet igényel, mely elvisel fáradságot, késedelmet és éhséget; olyan hitet,

amely a kemény próba idején sem lankad. A kegyelemidő alatt mindenki felkészülhet erre a próbára. (...)

Akik nem hajlandók önmagukat megtagadni, és Istennel küzdeni, akik nem imádkoznak áldásaiért buzgó kitartással, azok nem fognak áldást kapni. Küzdeni Istennel – milyen kevesen tudják, mi is az! Mily kevesen tarták fel egyszer is lelküket hő vággyal Isten előtt annyira, hogy minden idegszáluk megfeszült! Amikor a kétségbeesés hullámai leírhatatlan erővel csapnak át az esdeklő emberen, mily kevesen kapaszkodnak törhetetlen hittel Isten ígéreteibe! (...)

Most kell igyekeznünk arra, hogy Istent – ígéreteinek igénylésével – megismerjük. Az angyalok minden buzgó és őszinte imát feljegyeznek. Mondjunk le inkább önző kedvteléseinkről, mintsem elhanyagoljuk az Istennel való beszélgetést! A legnagyobb szegénység és a legönmegtagadóbb életkörülmény az Ő jóváhagyásával jobb, mint a gazdagság, méltóság, kényelem és barátság – anélkül. Időt kell szakítanunk az imádkozásra. Ha engedjük, hogy földi érdekek kössék le figyelmünket, az Úr adhat nekünk időt úgy is, hogy elveszi bálványozott aranyunkat, házainkat és termőföldjeinket.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem / Korszakok nyomában*. Nyomorúságos idő c. feje.)

Illés hozzánk hasonló természetű ember volt, de Isten ereje nyilatkozott meg általa, amit ő megragadott élő, erős hitével, állhatatosan terjesztve Isten elé segélykéréseit.

Nekünk is szól, ma is érvényes Jézus ígérete: „*Aki hisz énbenem, az is cselekszi azokat a cselekedeteket, amelyeket én cselekszem...*” (Jn 14,12)

Minek a következménye volt az, hogy három és fél éves aszály sújtotta a hitehagyó Izraelt?

Jak 5,17 | Illés... imádsággal kérte, hogy ne legyen eső, és nem volt eső a földön három esztendeig és hat hónapig.

.....

┌ *Közvetlenül a szárazságért imádkozott vajon Illés? Mi nehezedett a lelkére súlyos teherként (lásd 1Kir 19,14)?*

„A hitelenség acélfalként állt a választott nép és erejének Forrása közé. Hegyi magányából Illés megrendülve figyelte a hitehagyást. Gyötrődő lélekkel könyörgött Istenhez, hogy állítsa meg gonosz útján az egykor kedvelt népet. Ha szükséges, látogassa meg ítéletével, hogy a maga valóságában ismerjék fel a mennytől való elpártolásukat. Illés megtérésüket szerette volna, még mielőtt a gonoszságban oly messzire jutnak, hogy az Urat teljes elpusztításukra ingerlik. Isten meghallgatta Illés imáját. A sokszor elmondott kérések, tiltakozások, dorgálások nem vezették megtérésre Izraelt. Eljött az idő, amikor Isten az ítélet eszközeivel kellett, hogy hozzájuk szóljon.

A Baál-imádók azt állították, hogy az ég kincsei – a harmat és az eső – nem Jahvétól származnak, hanem a természetben uralkodó erőktől; és hogy a föld a Nap teremtő energiája által hozza gazdag gyümölcsét. Ezért Isten átka súlyosan nehezedett a megrontott országra. Izrael hitehagyó

törzseinek látniuk kellett, milyen hiábavaló dolog földi áldásokat várni a Baáltól. Ameddig bűneiket megbánva nem térnek Istenhez, és nem ismerik el, hogy minden áldás tőle jön, nem hull földjükre sem harmat, sem eső.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. 77. o.)

„Ha az igehirdető... abbeli igyekezetében, hogy elkerülje a gáncsolást, elszakad Istentől..., bizonyágtétele langymeleg, élettelen lesz. Rádöbben arra, hogy hite és bátorsága eltűnt, munkássága erejét veszítette. A világ telve van hízelgőkkel és kétszínűekkel, akik engedtek a kívánságnak, hogy ember kedvére tegyenek. De a hűségesek, akik nem törődnek az önérdekkel, hanem jobban szeretik embertársaikat, semmint hogy bűnt tűrjenek meg bennük, valóban kevesen vannak.” (*Review and Herald*. 1885. április 7.)

4 Hogyan imádkozott Illés az eső megérkezéséért a Karmel hegyi pozitív fordulat után?

Jak 5,18 | Ismét imádkozott, és az ég esőt adott, a föld megtermette az ő gyümölcsét.

(Vö.) **1Kir 18,42–45** | Illés felment a Karmel hegy tetejére, és leborult a földre, arcát két térde közé tette. Mondta szolgájának: Menj fel, és nézz a tenger felé! Felment, arrafelé nézett, és mondta: Nincsen semmi. Mondta Illés: Menj vissza hétszer! Hetedúttal mondta a szolga: Íme, egy kis felhőcske, mint egy embernek a tenyere, jön fel a tengerből. Akkor mondta [Illés]: Menj fel, mondd meg Akhábnak: Fogj be, és menj le, hogy meg ne késleljen az eső. Azonközben besötétedett az ég a fellegektől és a széltől, és nagy eső lett.

Miért tartotta fontosnak Illés, hogy az eső még aznap megérkezzék, amikor a nép kimondta, „az Úr az Isten”? Hányszor érkezett vissza a szolga a „nincsen semmi” csüggesztő felelettel? Miért volt bizonyos Illés abban, hogy a „tenyérnyi felhő” nagy eső jele?

A mennyből Illés imájára alászálló tűz nagy bizonyosság volt a hitehagyó nép számára. Kórusban kiáltották: „Az Úr az Isten!” A Baál prófétáira pedig, akik még ekkor sem mutattak megtérést vagy megbánást, ítéletet mondott a nép. Úgy fordult szembe velük, mint akik megcsalták őket, és veszedelmet hoztak rájuk. Illés azonban tudta, hogy a népnek még arra is szüksége van, hogy Isten megbocsátása és irgalma jeleként – válaszul a hitvallásukra – megérkezzék a várva várt eső az aszálytól szenvedő nép és természet számára. E nagy lelki érdekek tudatában imádkozott Illés olyan állhatatosan, és bízott az első jelre abban, hogy Isten meghallgatta imáját.

„Fontos tanulságokat vonhatunk le Illés tapasztalatából. Mikor esőért imádkozott a Karmel hegyén, az Úr próbára tette hitét. Ő ennek ellenére is állhatatosan megismételte kérését. Hétszer imádkozott buzgón, s még mindig nem látszott jel, hogy kérése meghallgatásra talált volna. Mégis erős hittel sürgette kérését a kegyelem trónja előtt. Ha a hatodik alkalommal csüggedten föladata volna, imája nem talált volna meghallgatásra. Illés azonban kitartott, míg csak a válasz meg nem érkezett.

A szolga figyelt, Illés imádkozott. A szolga hatszor tért vissza, hatszor mondta: »Nem látszik semmi, nincs felhő, nincs jele esőnek.« A próféta mégsem adta föl csüggedten. Végigtekintett életén, hogy hol mulasztotta el Isten tiszteletét, bevallotta bűneit. Így alázta meg lelkét Isten előtt, miközben figyelt valami jelre, hogy imája meghallgatásra talált. Amint Illés a szívét vizsgálta, egyre kevesebbnek és kevesebbnek látta magát, mind a saját önbecsülése tekintetében, mind pedig Isten szemében. Megértette, hogy ő semmi, hogy Isten a minden. Mikor elérte azt a pontot, amikor magát semminek tartotta, mikor egyedül Isten erejébe és igazságosságába, a Megváltóba kapaszkodott, a felelet megérkezett. A szolga előállt, és így szólt: *»Íme egy kicsinyke felhő jelent meg a tenger felől, tenyérnyi nagyságú.«* (Ellen G. White: *Review and Herald*. 1891. május 26.)

5 *Miért nem felel Isten sokszor imánkra azonnal? Miért kell kitartanunk a könyörgésben Illéshez hasonlóan?*

Jak 5,16 | Igen hasznos az igaznak buzgóságos könyörgése.

Lk 18,1.7–8 | Mondott pedig nekik példázatot is arról, hogy mindig imádkozni kell, és meg nem restülni... Hát az Isten nem szolgáltat-e igazságot* az ő választottainak, akik őhozzá kiáltanak éjjel és nappal, ha hosszútűró is irántuk? Mondom néktek, hogy igazságot szolgáltat nekik hamar. Mindazonáltal az Emberfia mikor eljön, avagy talál-e hitet e földön?

* Pontosított fordítás szerint.

Idézzünk példákat a Szentírásból, amikor a kitartó ima vezetett győzelemhez, szabaduláshoz! Lásd: 2Móz 17,8–13; Dn 10,1–5. 11–13.

Jakab apostol egyetlen tömör mondatba foglalja a nagy igazságot: Az „*igaz*” ember (értsd: a bűnbocsánatot nyert, hite alapján igaznak nyilvánított ember) „*buzgóságos*” (azaz állhatatos, kitartó) imádsága „*igen hasznos*”. Más szóval az ilyen ima bizonyosan meghallgatásra talál. Ezért mutatott be Jézus is példázatában egy olyan asszonyt, aki nem törődve kérése látszólagos elutasításával, ugyanazon dologban addig folyamodott segítségért, míg a lelkiismeretlen bíró is igazságot szolgáltatott neki, ha alacsony, önző indítékból is. „Hát az Isten” – mondta Jézus –, aki sem nem igazságtalan, sem nem érzéketlen, „nem szolgáltat-e igazságot” az övéinek, akik állhatatosan kérik őt?

Ha nem is értjük mindig teljesen, hogy miért vagy mire kell várakoznunk, míg Isten szabadítása megnyilatkozik, sok mindent megérthetünk Illés tapasztalatából:

„Olyan Istenünk van, akinek a füle nincs zárva kéréseink előtt. S ha próbára tesszük szavát, az Úr tiszteletben fogja tartani hitünket. Azt akarja, hogy összes célunk az ő céljával fonódjon össze. Akkor kockázat nélkül meg tud áldani minket, mivel nem magunknak tulajdonítjuk a dicsőséget az áldás elnyerésekor, hanem Istennek adózunk dicsérettel. Isten nem mindig felel imánkra, mikor első ízben hívjuk őt, hiszen ha ezt tenné, akkor biztosra vennénk,

hogy jogot formálhatunk a ránk árasztott összes áldásokra. Szívünk megvizsgálása helyett, hogy melengetünk-e gonosztságot vagy bűnbe merültünk-e, hanyagul megfedkezénk róla, hogy Tőle függünk, és segítségére van szükségünk.

Illés megalázta magát, míg csak olyan lelkiállapotba nem jutott, amikor nem tulajdonította többé magának a dicsőséget. Az Úr ezzel a feltétellel hallgatja meg imánkat.” (Ellen G. White: *Adventist Review*, 1913. március 27.)

„Nem csak nagy felelősséget hordozó emberek tanulhatják meg Illés tapasztalatából, hogy hogyan kell bízni Istenben a próba idején. Aki Illés erőssége volt, hatalmas ahhoz, hogy támasza legyen minden küzdő gyermekének, bármilyen gyenge is. Isten mindenkitől hűséget vár, és mindenkinek a szükségletéhez mértén ad erőt... Sátán soha nem juthat fölénybe azzal az emberrel szemben, aki Isten oltalmába menekült.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. 111., 100. o.)

„A menny nem zárkózik el az igazak buzgó imája elől. Illés »hozzánk hasonló természetű volt«, az Úr mégis meghallgatta, s a lehető legmegrendítőbb módon felelt könyörgéseire. Az egyetlen ok, amiért oly kevés az erő van bennünk, magunkban rejlik.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, V., 161. o.)

6 *Hogyan kapcsolódik a levél végén az illési imáról mondottakhoz a tévelygők megmentéséért küzdőknek szóló ígéret?*

Jak 5,19–20 | Atyámfia, hogyha valaki köztetek eltévelyedik az igazságtól, és megtéríti őt valaki, tudja meg, hogy aki bűnöst

téríti meg az ő tévelygő útjáról, lelket ment meg a haláltól, és sok bűnt elfedez.

.....

.....

.....

Mi a helyes magatartás az igazságtól eltévelyedettek iránt: az ítékezés, a lemondás róluk vagy az állhatatos ima? Miért példa Illés e tekintetben? Mit jelent az, hogy ha valaki „lelket ment meg a haláltól”, ezzel vagy ezáltal „sok bűnt elfedez”?

Illést a tévelygő Izrael iránti szeretete készítette arra, hogy állhatatos imaküzdelmet folytasson értük. Mi vajon érezzük-e szánalmat, részvétet az eltévelyedett bűnösök és a veszendő tömegek iránt? Felbuzdul-e bennünk a vágy és a készség, hogy küzdjünk megmentésükért? Mennyire kap helyet imádságainkban a tévelygő és veszendő bűnösökért való kitartó imaküzdelem?

Sokszor csodáljuk az életmentők hősiességét, akik a természeti katasztrófáktól sújtott területekre is elmennek, az életüket is kockáztatják, hogy más emberi életet megmentsenek. Aki az örökkévaló evangéliumról tesz bizonyosságot, az még inkább „lelket ment meg a haláltól”, mert nemcsak földi, halandó életet ment – közreműködik abban, hogy más emberek el ne vesszenek, hanem örök életet nyerjenek. Irgalmas lelkülete, felebarátai iránti szeretete arról tanúskodik, hogy Isten iránta való irgalma nem volt hiábavaló. Azt a könyörületet gyakorolja mások iránt, amit Isten részéről tapasztalt a maga számára. Hitbeli átalakulása nyomán, amit Isten igazságul számít be neki, töröltetnek el bűnei, és lesz joga az élet fájához az újjáteremtett földön.

OKTÓBER • *Igék minden napra*

1. szerda	Rm 16,20	
2. csütörtök	Mt 19,14	
3. péntek	Jn 12,24	Napnyugta: 18.20
4. szombat	Jn 13,8–10	
5. vasárnap	Jn 14,16–17	
6. hétfő	Jn, 15,4–5	
7. kedd	Ésa 50,6; 53,7	
8. szerda	Mk 14,38	
9. csütörtök	Zsolt 69,21	
10. péntek	Gal 2,20	Napnyugta: 18.06
11. szombat	Jel 12,10	
12. vasárnap	Jn 20,11–14	
13. hétfő	Jn 20,27–29	
14. kedd	Mt 9,16–17	
15. szerda	Rm 10,3–4	
16. csütörtök	Mk 3,32–35	
17. péntek	Mt 11,29	Napnyugta: 17.52
18. szombat	Mt 11,29–30	
19. vasárnap	Lk 9,48–50	
20. hétfő	Jn 18,36	
21. kedd	Lk 13,29–30	
22. szerda	2Kor 1,5	
23. csütörtök	Mt 5,11	
24. péntek	Mt 5,14	Napnyugta: 17.40
25. szombat	Jak 2,10	
26. vasárnap	Rm 14,10–13	
27. hétfő	Mt 5,29–30	
28. kedd	Mt 5,48	
29. szerda	Mt 6,1	
30. csütörtök	Péld 11,25	
31. péntek	Mt 6,24	Napnyugta: 16.28

NOVEMBER • *Igék minden napra*

1. szombat	1Tim 3,15	
2. vasárnap	Ap csel 1,8	
3. hétfő	Lk 11,13	
4. kedd	Lk 12,35–37	
5. szerda	Ap csel 4,18,29	
6. csütörtök	Préd 5,4–5	
7. péntek	Jn 15,18–20	Napnyugta: 16.18
8. szombat	Ésa 6,8	
9. vasárnap	Jn 14,27	
10. hétfő	Rm 12,10	
11. kedd	Mt 6,28–29	
12. szerda	Ésa 63,9	
13. csütörtök	Eféz 2,10	
14. péntek	Eféz 6,4	Napnyugta: 16.09
15. szombat	Péld 22,6	
16. vasárnap	2Tim 4,2	
17. hétfő	Zsolt 103,8–9; Ésa 57,16	
18. kedd	Lk 6,35–36	
19. szerda	2Tim 2,3; Ap csel 14,22	
20. csütörtök	Lk 19,41–42	
21. péntek	Péld 5,21–22	Napnyugta: 16.02
22. szombat	Rm 12,18	
23. vasárnap	Zsid 12,3	
24. hétfő	2Kor 6,4.10	
25. kedd	Jób 34,12.31–32	
26. szerda	Jób 1,10; Zsolt 5,13	
27. csütörtök	Jn 7,17	
28. péntek	Júd 21.24–25	Napnyugta: 15.56
29. szombat	Mt 7,24–25	
30. vasárnap	Mt 5,18	

DECEMBER • *Igék minden napra*

1.	hétfő	Rm 15,5–7	
2.	kedd	2Tim 2,23–24	
3.	szerda	Jn 13,34–35	
4.	csütörtök	Tit 2,1,15	
5.	péntek	Jn 8,11	Napnyugta: 15.53
6.	szombat	Jn 10,14	
7.	vasárnap	Ésa 60,3–4	
8.	hétfő	Zsid 1,14	
9.	kedd	Rm 12,3	
10.	szerda	Péld 3,7	
11.	csütörtök	1Pt 5,5	
12.	péntek	2Tim 1,7	Napnyugta: 15.52
13.	szombat	Ap csel 18,9–10	
14.	vasárnap	Jer 15,19–21	
15.	hétfő	Kol 1,10	
16.	kedd	2Kor 9,8–10	
17.	szerda	2Kor 4,8–10	
18.	csütörtök	Zsolt 71,17–18	
19.	péntek	Péld 22,9	Napnyugta: 15.54
20.	szombat	Ésa 58,10–11	
21.	vasárnap	5Móz 15,11	
22.	hétfő	2Kor 8,7	
23.	kedd	1Pt 4,9	
24.	szerda	Zsolt 116,1	
25.	csütörtök	Rm 8,17	
26.	péntek	Mt 6,34	Napnyugta: 15.58
27.	szombat	Zsolt 32,1–3.5	
28.	vasárnap	Mt 7,7	
29.	hétfő	Jn 3,3.8	
30.	kedd	Ap csel 20,35	
31.	szerda	Jn 16,23; 1Kor 13,12	